శ్రీ ర స్తు.

శ్రీలక్ష్మీనృసింహాయనమః.

శ్రీ రుద్రయామళోక్త ప్రథమార్ణవ విషయక

ప్రయోగసరణ్యా సహిత

సర్వశాంతి దర్పణమ్.

శ్రీమన్మహీమండల మండనాయమాన మహనీయ

తేజోవిలసిత దిఙ్మండలానాం భూసురేంద్రాణా

ముపయోగార్థం

శ్రీమదుమారమణ చరణకమల బంభరాయమాణ

నిజాంతఃకరణ మధుగిరిస్థిత శ్రీనృసింహభట్టార్య

తనూజేన వేలాంపురి వేంకటనారాయణశర్మణా

ప్రయోగసరణిభిస్సాకంవిలిఖ్య

మధుగిరిస్థితేన బ్రహ్మశ్రియా విరాజితేన ప్లీడర్

ప్రకాశపురం హెచ్. నృసింహశాస్త్రిణా

ప్రాచీనగ్రంథైస్సాకం సమ్యక్పరిశోధ్యపరిష్కృతంసత్

బెంగళూరాఖ్య కల్యాణనగరేస్థాపిత మైసూరు బుక్

డిపో ముద్రాక్షరశాలాయాం తదధికారిభిః

వి. బి. సుబ్బయ్య శర్మణా భూసురేణ తత్పుత్త్రైస్సాకం

ప్లవనామసం॥మాఘకృష్ణ త్రయోదస్యాంభార్గవవా

సరె ముద్రాక్షరైర్ముద్రితంసత్ జగతివిజయతేతరాం.

౧౯౦౨.

సప్రయోగ సర్వశాంతిసంగ్రహ గ్రంథస్థ

విషయానుక్రమణికా.

శ్రీ గురుభ్యోనమః.

అథ ప్రతిపత్ప్రథమార్తవశాంతివిధిః.

జ్ఞానానందమయం దేవం నిర్మలస్ఫటికోపమమ్ ।
ఆధారం సర్వవిద్యానాం హయగ్రీవముపాస్మహే ॥

అనపత్యాభవేన్నారీ ప్రతిపత్ప్రథమార్తవా । తస్యాదోషక్షయార్థాయ శాంతింకుర్యాద్యథావిధి ॥ వహ్నిమూర్తిం చ బ్రహ్మమూర్తిం సువర్ణేనైవకారయేత్ । పంచామృతాదిస్నపనం మంత్రేణస్థాపయేత్తతః ॥ ఏహియజ్ఞేశ్వరస్వామిన్దేవానాంహవ్యవాహక । శాంతికర్మణిపూజార్థమస్యాంమూర్తౌసమావిశ ॥ బ్రహ్మాణంభారతీకాంతం దేవేశంచతురాననమ్ । ఆవాహయామిభక్త్యాత్ర సుఖాయుష్యప్రవృద్ధయే ॥ అగ్నేనయేత్యగ్నిపూజాం బ్రహ్మదేవేతివేధసం । నైవేద్యాంతంప్రకుర్వీతజపమష్టోత్తరంశతం ॥ అగ్నేఘృతాన్నంనైవేద్యం బ్రహ్మణఃపాయసంశుభమ్ । దత్వాహోమంప్రకుర్వీతస్వగృహ్యోక్తవిధానతః ॥ అగ్నేనయేతిమంత్రేణఖాదిరైర్ఘృతపాయసైః । బ్రహ్మదేవానామిత్యృచాఅశ్వత్థాజ్యాన్నకైర్హునేత్ ॥ హోమశేషం

సమాప్యాథదంపత్యోరభిషేచనం । మంత్రపూతోదకైర్నైవపూజా మంత్రేణమంత్రవిత్ ॥ నవగ్రహోక్తమంత్రైశ్చ అక్షీభ్యామంగమం త్రతః । అన్యైశ్చపుణ్యసూక్తైశ్చ అభిషేకంసమాచరేత్ ॥ తతోవ స్త్రాంతరంధృత్వాఆజ్యావేక్షణమాచరేత్ । నీరాజనాదిసకలంఆశీర్వ చనమేవచ ॥ సవస్త్రప్రతిమాంగాంచ ఆచార్యాయప్రదాపయేత్ । త్రిపాత్ప్రసన్నవదన స్వాహాదేవీ ప్రతేసుఖ ॥ తవమూర్తిప్రదానే నసర్వదోషంవినశ్యతు । భారత్యాసహబ్రహ్మేశ వేదమూర్తేచతుర్ము ఖ ॥ తవమూర్తిప్రదానేన సర్వగండాన్ హరాశుమే । ఋత్వి గ్భ్యోదక్షిణాందద్యాద్బ్రాహ్మణాన్భోజయేత్తతః ॥ అనేనవిధినాసమ్య గ్దంపత్యోరభివృద్ధయే । సర్వదోషవినిర్ముక్తోబహుసంతానవాన్భవే త్ ॥ ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్తసర్వశాంతిదర్పణే ప్రతిపత్ప్రథమార్త వశాంతివిధిస్సమాప్తః ॥ శ్రీగురుచరణారవిందార్పణమస్తు ॥

అథ ప్రతిపత్ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిరుచ్యతే ॥

శుభేహనిదంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా స్వేష్టదేవతాంసభాంనమ స్కృత్యశాంత్యర్థంపుణ్యాహంవాచయేత్ ॥ పుణ్యాహానంతరంప్రా ణానాయమ్య దేశకాలౌసంకీర్త్య ॥ ఏవంగుణేత్యాదితిథౌప్రతిపత్ప్రథ మార్తవశాంతికర్మణి ఆవయోస్సర్వమంగళపరంపరావాప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్యనాందీశోభనదేవతాప్రీత్యర్థం నాందీ పూజాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్కు ర్యాత్॥ ప్రాణానాయమ్య దేశకాలౌసంకీర్త్య॥ ప్రతిపత్ప్రథమార్త వశాంతికర్మణి ఆచార్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంక ల్ప్య॥అస్మిన్ప్రతిపత్ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యంత్వాంవృణీ మహే బ్రహ్మాణంత్వా వృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణంకుర్యాత్ - తేచవృ తాస్స్మకరవామీతిబ్రూయాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య దేశకాలౌసంకీర్త్య ॥ ప్రతిపత్ప్రథమార్తవశాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవతాకలశస్థాపనాఖ్యం క

ర్మ కరిష్య ఇతిసంకల్ప్య॥ కలశస్థాపనవిధినాకలశద్వయంసంస్థాపయేత్॥
కలశస్థాపనావిధిరుచ్యతే॥ స్యోనాపృథివీతిభూమింసంప్రార్థ్య॥ స్యో
నాపృథివీభవాన్‌నృక్షరానివేశనీ। యచ్ఛానశ్శర్మసప్రథాః॥ ధాన్యమసీ
తి తత్ర ధాన్యరాశింపరికల్ప్య॥ ధాన్యమసిధినుహి దేవాన్ప్రాణాయ
త్వా పానాయత్వా వ్యానాయత్వా దీర్ఘామనుప్రసితిమాయుషే
ధాం దేవోవస్సవితాహిరణ్యపాణిః ప్రతిగృహ్ణాతు॥ద్రోణకలశమవఘ్రా
పయేదితి కలశాన్నిధాయ॥ ద్రోణకలశమవఘ్రాపయేదాజిఘ్రకలశం
మహ్యురుధారాపయస్వత్యాత్వా విశంత్వింద వస్సముద్రమివసింధవః।
తంతుంతన్వన్నితితంతునావేష్ట్య॥ తంతుంతన్వన్రజసోభానుమన్విహి
జ్యోతిష్మతఃపథోరక్షధియాకృతాన్॥ అనుల్బణంవయతజోగువామపో
మనుర్భవజనయాదైవ్యంజనం॥ యాఓషధీరితి తత్కలశేషుఓషధిద్ర
వ్యాణినిక్షిప్య-యాఓషధయస్సోమరాజ్ఞీఃప్రవిష్టాఃపృథివీమను॥తాసాం
త్వమస్యుత్తమాప్రణోజీవాతవేసువ॥ఓషధయఇతియవగోధూమమా
షముద్గప్రియంగుచణకరాజమాషకుళుత్థశ్యామాకాన్నిధాయ॥ ఓషధ
యస్సంవదంతేసోమేనసహరాజ్ఞా॥ యస్మైకరోతిబ్రాహ్మణస్తగ్ంరా
జన్పారయామసి॥ ఉద్ధృతాసీతి గజాశ్వత్థరథవల్మీకహ్రదగోకులరాజ
ద్వారచతుష్పథమృత్తికాశ్చనిక్షిప్య॥ ఉద్ధృతాసివరాహేణ కృష్ణేనశ
తబాహునా। మృత్తికేహనమేపాపం యన్మయాదుష్కృతంకృతం॥
మృత్తికేబ్రహ్మదత్తాసికాశ్యపేనాభిమంత్రితా। మృత్తికేదేహిమేపుష్టిం
త్వయిసర్వంప్రతిష్ఠితం॥మృత్తికేప్రతిష్ఠితేసర్వంతన్మేనిర్ణుదమృత్తికే।
తయాహతేనపాపేనగచ్ఛామిపరమాంగతిం॥ అశ్వత్థేవోనిషదనమితి
ఔదుంబరాశ్వత్థప్లక్షన్యగ్రోధామ్రత్వచోనిధాయ॥ అశ్వత్థేవోనిషద
నంపర్ణేవోవసతిఃకృతా॥ గోభాజఇత్కిలాసథయత్సనవథపూరుషం॥
అశ్వావతీమితిపూర్వోక్తపృక్షపల్లవాన్నిధాయ॥ తృతీయస్యామితఇతి
వా॥ అశ్వావతీగ్ంసోమవతీమూర్జయంతీముదోజసం॥ ఆవిత్సిన

ర్వాఓషధీరస్తా అరిష్టతాతనే ॥ బృహస్పతేజుషస్వనఇతి ముక్తాప్ర
వాళవజ్రవైడూర్యనీలాఖ్యానిపంచరత్నానినిధాయ ॥ బృహస్పతేజు
షస్వనోహవ్యానివిశ్వదేవ్యా ॥ సహిరత్నానిదాశుషేసువాతిసవితా
భగః ॥ తంభాగంచిత్రమీమహే ॥ సజోషాఇంద్రఇతిసితసర్షపాన్ని
ధాయ ॥ సజోషాఇంద్రసగణోమరుద్భిస్సోమంపిబవృత్రహాశూరవి
ద్వాన్ ॥ జహిశత్రూగ్ంరపమృధోనుదస్వాథాభయంకృణుహివిశ్వ
తోనః ॥ తత్సువర్ణమితిహిరణ్యంనిధాయ ॥ తత్సువర్ణగ్ంహిరణ్య
మభవత్ ॥ యద్వృక్ణమంతర్దధాతి ॥ ఇంద్రస్యవీర్యస్యానిఘూర్ణతా
య ॥ గంధద్వారామితికుంకుమాగరుకర్పూరచందనగోరోచనానిని
క్షిప్య ॥ గంధద్వారాందురాధర్షాంనిత్యపుష్టాంకరీషిణీం ॥ ఈశ్వరీ
గ్ంసర్వభూతానాంతామిహోపహ్వయేశ్రియం ॥ ఆప్యాయస్వేతిక్షీ
రం ॥ ఆప్యాయస్వసమేతుతేవిశ్వతస్సోమవృష్ణియం ॥ భవావాజస్య
సంగథే ॥ దధిక్రావ్ణ్ణఇతిదధి ॥ దధిక్రావ్ణ్ణోఅకారిషంజిష్ణోరశ్వస్య
వాజినః ॥ సురభినోముఖాకరత్ప్రణఆయూగ్ంషితారిషత్ ॥ ఘృతం
మిమిక్షిరఇతిఘృతం ॥ ఘృతంమిమిక్షేఘృతమస్యయోనిర్ఘృతేశ్రి
తోఘృతమువస్యధామ ॥ అనుష్వధమావహమాదయస్వస్వాహాకృతం
వృషభవక్షిహవ్యం ॥ మధువాతాఇతిమధు ॥ మధువాతాఋతా
యతేమధుక్షరంతిసింధవః ॥ మాధ్వీర్నస్సంత్వోషధీః ॥ మధునక్త
ముతోషసిమధుమత్పార్థివగ్ంరజః ॥ మధుద్యౌరస్తునఃపితామధు
మాన్నోవనస్పతిర్మధుమాగ్ంఅస్తుసూర్యః ॥ మాధ్వీర్గావోభ
వంతునః ॥ పుష్పావతీరితిపుష్పాణి ॥ పుష్పావతీఃప్రసూవతీఃఫలినీరఫ
లాఉత ॥ అశ్వాఇవసజిత్వరీర్వీరుధఃపారఇష్ణవః ॥ తత్సవితురితిగోమూ
త్రం ॥ తత్సవితుర్వరేణ్యంభర్గోదేవస్యధీమహి ॥ ధియోయోనఃప్ర
చోదయాత్ ॥ గంధద్వారామితిగోమయం ॥ గంధద్వారాందురా
ధర్షాంనిత్యపుష్టాంకరీషిణీం ॥ ఈశ్వరీగ్ంసర్వభూతానాంతామి

హోపహ్వయేశ్రియం ॥ దేవస్యత్వేతికుశోదకం ॥ దేవస్యత్వాసవి
తుఃప్రసవేఽశ్వినోర్బాహుభ్యాంపూష్ణోహస్తాభ్యాం ॥ కాండాత్కాం
డాఇతిదూర్వాః ॥ కాండాత్కాండాత్ప్రరోహంతీ పరుషఃపరుషః
పరి ॥ ఏవానోదూర్వే ప్రతనుసహస్రేణశతేనచ ॥ పవమానస్సువ
ర్జనఇతికుశగ్రంథిం ॥ చరణంపవిత్రఇతివా ॥ పవమానస్సువర్జనః॥
పవిత్రేణవిచర్షణిః ॥ యఃపోతాసపునాతుమా॥ ఇమమ్మేగంగఇతిఆ
పోవాఇదమితిహిరణ్యవర్ణాఇతి యమునానద్యాద్యానితీర్థోదకాని
నిధాయ ॥ ఇమంమేగంగేయమునేసరస్వతిశుతుద్రిస్తోమగ్ంసచతాప
రుష్ణియా ॥ అసిక్నియామరుద్వృధేవితస్తయార్జీకియేశృణుహ్యాసు
షోమయా ॥ ఆపోవాఇదగ్ంసర్వం విశ్వాభూతాన్యాపః ప్రాణావా ఆ
పఃపశవ ఆపోన్నమాపో మృతమాప స్సమ్రాడాపో విరాడ ప స్స్వ
రాడాపశ్ఛందాగ్ంస్యాపోజ్యోతీగ్ంష్యాపో యజూగ్ంష్యాప స్సత్యమా
పస్సర్వాదేవతా ఆపోభూర్భువస్సువరాపఓం ॥ హిరణ్యవర్ణాశ్శుచ
యఃపావకాయాసుజాతః కశ్యపోయాస్వింద్రః ॥ అగ్నింయాగర్భందధి
రేవిరూపాస్తాన ఆపశ్శగ్గ్స్యోనాభవంతు ॥ యాసాగ్ంరాజావరుణో
యాతిమధ్యే సత్యానృతే ॥ అవపశ్యంజనానాం మధుశ్చ్యుతశ్శుచ
యోయాఃపావకాస్తాన ఆపశ్శగ్గ్స్యోనాభవంతు ॥ యాసాందేవాదివి
కృణ్వంతిభక్షంయా అంతరిక్షేబహుధాభవంతి ॥ యాఃపృథివీంపయ
సోందంతిశుక్రాస్తాన ఆపశ్శగ్గ్స్యోనాభవంతు॥ శివేనమాచక్షుషాపశ్య
తాపశ్శివయాతనోపస్పృశతత్వచమ్మే ॥ సర్వాగ్ం అగ్నీగ్ంరప్సుష
దోహువేవోమయివర్చోబలమోజోనిధత్త॥ పరిత్వాగిర్వణఇతికలశా
న్వస్త్రైరావేష్ట్య ॥ పరిత్వాగిర్వణోగిరఇమాభవంతు విశ్వతోవృద్ధా
యుమనువృద్ధయోజుష్టాభవంతుజుష్టయః ॥ యాఃఫలినీరితికలశానా
ముపరిఫలానినిధాయ । యాఃఫలినీర్యా అఫలాఅపుష్పాయాశ్చపు
ష్పిణీః । బృహస్పతిప్రసూతాస్తానోముంచంత్వగ్ంహసః॥ తతఃకలశా

నన్వారభ్య ప్రార్థయేత్ ॥ కలశస్యముఖేవిష్ణుఃకంఠేరుద్రస్సమాశ్రితః। మూలేతత్రస్థితోబ్రహ్మా మధ్యేమాతృగణాస్స్మృతాః। కుక్షౌతుసాగ రాస్సర్వే సప్తద్వీపావసుంధరా । ఋగ్వేదోథయజుర్వేదస్సామవేదో హ్యథర్వణః । అంగైశ్చసహితాస్సర్వే కలశాంబుసమాశ్రితాః ॥ గం గాగోదావరీచైవ తుంగభద్రాసరస్వతీ । భాగీరథీనర్మదాచ యము నాకృష్ణవేణికా । మలాపహారీకావేరీ చంద్రభాగాకుముద్వతీ । ప యోష్ణీఫల్గునీరమ్యా నదీభీమరథీశుభా । పంపాపాపప్రశమనీ ప్రణీ తాబ్రహ్మనిర్మితా । హేమావతీ లక్షణాచ సరయూర్గండకీనదీ । వా రణాసీదేవనదీ కుండినీపాపనాశినీ । అర్జునీవంజులాపుణ్యా యాశ్చా న్యాస్సింధుగాపగాః।ఎతాఃపుణ్యాఃమహానద్యః నిత్యంకలశమాశ్రితాః। ఆయాంతుదేవపూజార్థం దురితక్షయకారకాః ॥ ఇతి కలశాన్ప్రా ర్థ్య ఉపస్థాయ ॥ ప్రతిమాయాః తప్తశుద్ధ్యర్థం పంచామృతస్నప నపూర్వం వైశ్వానరీయసూక్తేన అభిషేకంకుర్యాత్ ॥ పంచగవ్య మంత్రః॥ తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్యధీమహి । ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ॥ గంధద్వారాందురాధర్షాం నిత్యపుష్టాంకరీషి ణీం । ఈశ్వరీగ్ంసర్వభూతానాంతామిహోపహ్వయేశ్రియం । ఆ ప్యాయస్వసమేతుతే విశ్వతస్సోమవృష్ణియం । భవావాజస్యసంగథే । దధిక్రావ్ణ్ణోఅకారిషం జిష్ణోరశ్వస్యవాజినః । సురభినోముఖాకర త్ప్రణఆయూగ్ంషితారిషత్ । శుక్రమసి జ్యోతిరసి తేజోసి దేవోవ స్సవితోత్పునా త్వచ్ఛిద్రేణపవిత్రేణ వసోస్సూర్యస్య రశ్మిభిః । దేవ స్యత్వాసవితుఃప్రసవేశ్వినోర్బాహుభ్యాం పూష్ణోహస్తాభ్యామ్ ॥ మ ధువాతాఋతాయతే మధుక్షరంతిసింధవః । మాధ్వీర్నస్సంత్వోష ధీః । మధునక్తముతోషసి మధుమత్పార్థివగ్ంరజః । మధుద్యౌర స్తునఃపితా మధుమాన్నోవనస్పతిర్మధుమాగ్ంఅస్తుసూర్యః । మా ధ్వీర్గావోభవంతునః । యాఃఫలినీర్యా అఫలాఅపుష్పాయాశ్చ పు

ష్ణిణీః । బృహస్పతిః ప్రసూతాస్తానోముంచంత్వగ్ం హసః ॥ వైశ్వానరోనఊత్యాప్రయాతుపరావతః । అగ్నిరుక్థేనవాహసా । ఋతావానంవైశ్వానరమృతస్యజ్యోతిషస్పతిం । అజస్రంఘర్మమీమహే । వైశ్వానరస్యదగ్ంసనాభ్యోబృహదరిణాదేకస్స్వపస్యయాకవిః । ఉభాపితరామహయన్నజాయతాగ్నిర్ద్యావాపృథివీభూరిరేతసా । పృష్టోదివిపృష్టోఅగ్నిః పృథివ్యాం పృష్టోవిశ్వా ఓషధీరావివేశ । వైశ్వానరస్సహసాపృష్టోఅగ్నిస్సనోదివా సరిషఃపాతునక్తం । జాతోయదగ్నేభువనావ్యఖ్యః పశున్న గోపా ఇర్యఃపరిజ్మ । వైశ్వానరబ్రహ్మణేవిందగాతుంయూయంపాతస్వస్తిభిస్సదానః । త్వమగ్నే శోచిషాశోశుచానః । ఆరోదసీ అపృణాజ్జాయమానః । త్వందేవాగ్ం అభిశస్తేరముంచో వైశ్వానరజాతవేదోమహిత్వా । అస్మాకమగ్నే మఘవత్సుధారయానామిక్షత్రమజరగ్ంసువీర్యం । వయంజయేమశతినగ్ంసహస్రిణం వైశ్వానరవాజమగ్నేతవోతిభిః । వైశ్వానరస్యసుమతౌస్యామరాజాహికంభువనానామభిశ్రీః ॥ ఇతోజాతోవిశ్వమిదంవిచష్టేవైశ్వానరోయతతేసూర్యేణ । ఆపోహిష్ఠామహిరణ్యావర్ణాఇత్యేతైరభిషిచ్య। భూర్భువస్సువరోమిత్యమృతాభిషేకోఅస్తు ॥ విశ్వతశ్చక్షురితిమంత్రేణ ప్రతిమాఃకలశేషునిధాయ ॥ విశ్వతశ్చక్షురుతవిశ్వతోముఖో విశ్వతోహస్తఉతవిశ్వతస్పాత్ । సంబాహుభ్యాంనమతి సంపతత్రైర్ద్యావా పృథివీజనయందేవఏకః ॥ అనేన కలశస్థాపనవిధినా కలశద్వయం సంస్థాప్య ప్రథమకలశే సువర్ణనిర్మిత స్వాహాదేవ్యాయుత కృశానుప్రతిమాం నిధాయ-ద్వితీయె సువర్ణనిర్మిత చతుర్ముఖప్రతిమాం నిధాయ-ఎభిరక్ష్యమాణ మంత్రైరావాహ్య-ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధాయ-కలశాధిపయో స్సానాది షోడశోపచారాన్ కుర్యాత్ ॥ అగ్నేనయ సుపథారాయే అస్మాన్విశ్వాని దేవవయునానివిద్వాన్ । యుయోధ్యస్మజ్జుహురాణమేనోభూయిష్ఠాంతేనమఉక్తింవిధేమ । అనేనమంత్రేణ భూర

గ్నిమూవాహయామీత్యాది అగ్నిమావాహ్య ॥ ద్వితీయే ॥ బ్రహ్మా దేవానాంపదవీః కవీనామృషిర్విప్రాణాం మహిషోమృగాణాం। శ్యేనో గృధ్రాణాగ్ స్వధితిర్వనానాగ్ంసోమఃపవిత్రమత్యేతిరేభన్ । అనేన మంత్రేణభూఃచతుర్ముఖమావాహయామీత్యాది చతుర్ముఖమావాహయేత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య దేశకాలౌసంకీర్త్య। ప్రతిపత్ప్రథమార్త వశాంతికర్మణి అగ్న్యాదీనాం నవానాంగ్రహాణామానుకూల్యతా సిద్ధ్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాది నవగ్రహహోమాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య అగ్నిమూర్తిధ్యానాదాజ్యభాగాంతే ॥ ఆదిత్యాది నవగ్రహార్చనం ఇంద్రాది లోకపాలకార్చనంచకృత్వా। ఆసత్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాదిలోకపాలకమంత్రైశ్చహుత్వా- సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా పూర్ణాహుతిందత్వా ఉత్తరంపరిషిచ్య యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషంసమాపయేత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య దేశకాలౌసంకీర్త్య- ప్రతిపత్ప్రథమార్తవశాంతిహోమాఖ్యం కర్మకరిష్య ఇతిసంకల్ప్య॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య అగ్నిమూర్తిధ్యానాదాజ్యభాగాంతేఖాదిరైస్సమిద్భి ఘృతపాయసైరగ్నేనయేతిమంత్రేణ అగ్నిముద్దిశ్య హోమంకార్యః ॥ అగ్నేనయసుపథారాయే అస్మాన్విశ్వాని దేవవయునానివిద్వాన్ । యుయోధ్యస్మజ్జుహురాణమేనోభూయిష్ఠాంతే నమఉక్తింవిధేమస్వాహా । అగ్నయ ఇదం ॥ అశ్వత్థసమిద్భిరాజ్యాన్నైశ్చతుర్ముఖముద్దిశ్య హోమఃకర్తవ్యః ॥ బ్రహ్మాదేవానాం పదవీఃకవీనామృషిర్విప్రాణాంమహిషోమృగాణాం। శ్యేనోగృధ్రాణాగ్ స్వధితిర్వనానాగ్ంసోమ పవిత్రమత్యేతిరేభన్త్స్వాహా । చతుర్ముఖాయేదం । సమిధమిధ్మసన్నహనం జయాదీంశ్చహుత్వా పూర్ణాహుతిందత్వా ఉత్తరంపరిషిచ్య యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశే

మంసమాప్య నవగ్రహాణాముత్తరపూజాంకృత్వా-మహీసురేభ్యోధా
న్యదానానిదత్వా-శాంతికలశాధిపానాముత్తరపూజాంకృత్వా-సత్యే
నేత్యాదినవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలక మంత్రైశ్చ అ
గ్నేనయేతిమంత్రేణ బ్రహ్మాదేవానామిత్యృచా దేవస్యత్వేతిమంత్రై
ర్దంపత్యోరభిషేకంకుర్యాత్తతో దంపతీ అభిషేకప్లుత వస్త్రాణ్యాచా
ర్యాయదత్వా-శుద్ధవాససీధృత్వాబ్రాహ్మణంకృత్వా-శాంతికలశ వ
స్త్రప్రతిమాదానానిదత్వా-ఫలపూజాంకృత్వా- సువాసినీభిర్నీరా
జనం- బ్రాహ్మణాశిషంగృహీత్వా-ఋత్విగ్భ్యో దక్షిణాందద్యాదా
చార్యం గంధపుష్పవస్త్రాదిభిస్సమ్యగభ్యర్చ్య- యథాశక్తి బ్రాహ్మ
ణాన్భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే
ప్రతిపత్ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగస్సమాప్తః.

అథ చతుర్థీ ప్రథమార్తవశాంతినిధిః.

పుంశ్చలీకరణశాదుష్టా చతుర్థ్యాంప్రథమార్తవా । తద్దో
షశమనార్థాయ శాంతికర్మసమాచరేత్ ॥ పూజాహోమాదికం
సర్వం పూర్వోక్తవిధినాచరేత్ । కుంభోపరిన్యసేద్వస్త్రం ప్రతిమా
పూజనంతతః ॥ విఘ్నేశ్వరంయమంచైవ సువర్ణేనైవకారయేత్ ।
రక్తనీలాంబరంచైవ గణానాంత్వేతిమంత్రతః ॥ యమాయసోమమితి
మంత్రేణ యమపూజాంసమాచరేత్ । ఉమామలసముద్భూత గజ
వక్త్రశివప్రియ ॥ పూజాంగృహాణ హేరంబ సుస్థిరోభవవిష్టరే । నీల
జీమూతసంకాశ కరాళముఖసంయుత ॥ పూజాంగృహాణధర్మజ్ఞ సు
స్థిరోభవవిష్టరే । గణానాంత్వేతిమంత్రేణ యమాయసోమమిత్యృ
చా ॥ నైవేద్యాంశ్చప్రకుర్వీత జపహోమాదికంతతః । మోదకైశ్చ
తిలైశ్చైవ దూర్వాకాండైర్ఘృతైరపి ॥ అష్టోత్తరశతంహుత్వా గ

ణానాంత్వేతిమంత్రతః। పాలాశైఃకృసరై రాజ్యైర్యమాయసోమమం త్రతః ॥ ప్రత్యేకంసమసంఖ్యాభిహోమశేషంసమాపయేత్ । హోమశేషంతతఃపశ్చాత్కుర్యాదాజ్యావలోకనం ॥ ఆచార్యంపూజయిత్వాతు ప్రదద్యాత్ప్రతిమాద్వయం । పాశాంకుశధరోదేవ లంబోదరహరాత్మజ ॥ తవమూర్తింప్రదాస్యామి మమారిష్టంవినాశయ । మహిషోపరిసంస్థస్త్వం పాశదండధరప్రభో ॥ తస్మాత్వన్మూర్తిదానేన మహోన్మృత్యుంహరాశుమే। బ్రాహ్మణాన్భోజయేత్పశ్చాద్గృహ్ణీయా దాశిషంస్వయం ॥ ఎవంశాంతింప్రకుర్యాచ్చేత్పూర్వారిష్టంవినశ్యతి। ధనధాన్యసమృద్ధస్స్యాత్పుత్రపౌత్రైశ్చవర్ధతే ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే చతుర్థీ ప్రథమార్తవశాంతివిధిస్సమాప్తా.

చతుర్థీప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహనిదంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాంనమస్కృత్య - శాంత్యర్థం పుణ్యాహంవాచయేత్పుణ్యాహానంతరంప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య ॥ ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ-చతుర్థీప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆవయోస్సర్వమంగళపరంపరావాప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్యనాందీశోభనదేవతాప్రీత్యర్థం నాందీపూజాఖ్యంకర్మకరిష్య ఇతిసంకల్ప్య - ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్కుర్యాత్॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-చతుర్థీ ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యంకర్మకరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య ॥ అస్మిన్చతుర్థీప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యం త్వాంవృణీమహేబ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణం దద్యాత్తేపిన్యత్కర్మకరిష్యామీతిబ్రూయాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌ సంకీర్త్య-చతుర్థీప్రథమార్తవశాంతికర్మణి తత్తద్దేవతాకలశస్థాప

నాఖ్యంకర్మకరిష్య ఇతిసంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్తకలశస్థాపన విధినాకల
శద్వయంసంస్థాప్య-ప్రథమకలశేసువర్ణనిర్మిత గణపతిప్రతిమాంసం
స్థాప్య-అన్యస్మిన్కలశేసువర్ణనిర్మిత మహిషారూఢయమప్రతిమాం
నిధాయ-ఏభిర్వక్ష్యమాణమంత్రైరావాహ్య-ప్రాణప్రతిష్ఠావింధాయక
లశాధిపానాం ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్కుర్యాత్॥ గణానాంత్వాగ
ణపతిగ్ంహవామహేకవింకవీనాముపవశ్రవస్తమం । జ్యేష్ఠరాజంబ్ర
హ్మణాంబ్రహ్మణస్పతఆనశ్శృణ్వన్నూతిభిస్సీదసాదనం ॥ ఏవంప్రథమకల
శే గణపతిమావాహ్య ॥ యమాయసోమగ్ంసునుత యమాయజు
హుతాహవిః । యమగ్ంహయజ్ఞోగచ్ఛత్యగ్నిదూతో అరంకృతః ॥
ద్వితీయకలశేప్యేవంయమమావాహ్య ॥ కలశాధిపానాం ధ్యానాదిషో
డశోపచారాన్కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య । దేశకాలౌసంకీర్త్య ॥
చతుర్థప్రథమావర్తవశాంతికర్మణి సమస్తదుష్టారిష్టదోషనివృత్త్య
ర్థం ఆదిత్యాదీనాం నవానాంగ్రహాణామానుకూల్యతా సిద్ధ్యర్థం
ఆదిత్యాదినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహ ప్రీత్యర్థం ఆదిత్యా
ది నవగ్రహహోమాఖ్యంకర్మ కరిష్యఇతి సంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థా
ప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య - అగ్నిమూర్తిధ్యానాదాజ్యభాగాం
తే నవగ్రహార్చనం లోకపాలకార్చనంకృత్వా - ఆసత్యేనేత్యా
ది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలకమంత్రైశ్చహుత్వా-
సమిధమిధ్మసన్నహనంజహుయాదీంశ్చహుత్వా - పూర్ణాహుతిం ద
త్వా-ఉత్తరంపరిషిచ్య-యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషంసమా
పయేత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌ సంకీర్త్య ॥ చతుర్థప్రథ
మావర్తవశాంతిహోమాఖ్యంకర్మ కరిష్యఇతి సంకల్ప్య ॥ యత్రా
గ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య - అగ్నిమూర్తిధ్యానాదాజ్య
భాగాంతే మోదకైస్తిలైర్దూర్వాకాండైర్ఘృతైశ్చ గణపతిము
ద్దిశ్య గణానాంత్వేతిమంత్రేణ హోమఃకార్యః ॥ గణానాంత్వాగణప

తిగ్ంహనామహే కవింకవీనాముపనశ్రివ స్తమం । జ్యేష్ఠరాజంబ్రహ్మణాంబ్రహ్మణస్పతఆనశ్శృణ్వన్నూతిభిస్సీదసాదనం స్వాహా ॥ గణపతయఇదం ॥ పాలాశకృసరాజ్యైర్యమాయసోమమితిమంత్రేణ యమముద్దిశ్యహోమఃకార్యః ॥ యమాయసోమగ్ంసునుత యమాయజుహుతాహవిః । యమగ్ంహయజ్ఞోగచ్ఛత్యగ్నిదూతో అరంకృతస్వాహా ॥ యమాయేదం ॥ సమిధమిధ్మసన్నహనం జయాదీంశ్చహుత్వా-పూర్ణాహుతిందత్వా- ఉత్తరంపరిషిచ్య - యస్యస్మృత్యేత్యాదినాహోమశేషంసమాప్య-నవగ్రహాణాముత్తరపూజాంకృత్వా-మహీసురేభ్యో ధాన్యదానానిదత్వా-సత్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాదిలోకపాలకమంత్రైశ్చ గణానాంత్వేతిమంత్రేణ యమాయసోమమితిమంత్రేణ దేవస్యత్వేతిమంత్రేణ దంపత్యోరభిషేకంకుర్యాత్తతోదంపతీఅభిషేకప్లుత వస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా-శుద్ధవాససీధృత్వా-జ్యావేక్షణంకృత్వా-శాంతికలశవస్త్ర ప్రతిమాదానానిదత్వా-సువాసినీభిర్నీరాజనం భూసురాశీర్వచనంసంగృహ్య- ఫలపూజాంకృత్వా-ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందద్యాదాచార్యం గంధపుష్పవస్త్రాదిభిస్సమ్యగభ్యర్చ్య యథాశక్తిభూసురాన్భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే చతుర్థీ
ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగస్సమాప్తః.

అథ షష్ఠీప్రథమార్తవశాంతివిధిః.

షష్ఠ్యాంరజస్వలాచైవ దరిద్రాకలహప్రియా । పతిభక్తివిహీనాచ సుతహీనాచదుఃఖితా ॥ తస్యశాంతింప్రవక్ష్యామి శృణుపుత్రసమాహిత । కుంభస్థాపనమిత్యాది పూర్వవత్సకలంభవేత్ ॥ స్కందస్యప్రతిమాంకుర్యా ద్యథాశక్తిసువర్ణతః । ఏహిసేనానిగాంగేయషణ్ముఖశ్శిఖివాహన ॥ పూజాంగృహాణమేస్కందసుస్థిరోభవవిష్టరే । గు

ఖోదనంచనై వేద్యం పూర్వవద్ధోమమాచరేత్ ॥ పాలాశసమిధాజ్యా
న్నైహుత్వాపూజాంచమంత్రతః। హోమాంతేకుంభతోయేన
అభిషేకం సమాచరేత్ ॥ ఆచార్యాయతతోదద్యాం సవత్సాంప్రతి
మాంచగాం। మహాసేనమహాసత్వ తారకాసురమర్దన ॥ తవమూ
ర్తింప్రదాస్యామి గండాన్దహతుమేఇహ।ఏవంయఃకురుతేశాంతిం శ్ర
ద్ధాభక్త్యాయుతశ్శుచిః॥ సర్వసౌభాగ్యసంపన్నస్సజీవేచ్ఛరదాంశతమ్॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే షష్ఠీప్రథమా
ర్తవశాంతివిధిస్సమాప్తా.

ఎతచ్ఛాంతివిధౌ హోమావశ్యకమంత్రాభావాన్నలిఖితా
ప్రయోగసరణిః.

అథాష్టమీప్రథమార్తవ శాంతిరిదానీమారభ్యతే.

అష్టమ్యాంయదినారీణాం ప్రథమార్తవసంభవః। పతిపత్నో ర్వి
ర్విరోధశ్చ వంధ్యాత్వంవాభవిష్యతి ॥ తస్మాద్భర్తాశాంతికర్మ భ
క్తియుక్తేనచేతసా । ప్రతిపచ్ఛాంతిమార్గేణ సర్వమస్మిన్సమాచ
రేత్ ॥ వసుమూర్తింరుద్రమూర్తిం కుంభోపరిసమర్చయేత్ । కిరీ
టహారకేయూర రత్నసింహాసనస్థిత ॥ వసోమయాకృతాంపూజాం గృ
హీత్వాసుస్థిరోభవ। త్రియంబకమహాదేవ పినాకవృషవాహన॥ పూ
జాంసంగృహ్యభగవన్ సుస్థిరోభవవిష్టరె । అష్టౌదేవేతిమంత్రేణ క
ద్రుద్రాయేతిమంత్రతః ॥ పూజాంజపంచహోమంచ అభిషేకంతథై
వచ। అర్కకాష్ఠైస్తథాన్నాజ్యైః పూర్వోక్తైనైవమంత్రతః ॥ పా
లాశాజ్యతిలాన్నైశ్చ త్రియంబకఋచాహునేత్ । హోమశేషం
సమాప్యాథ అభిషేకంసమాచరేత్॥ తతోబ్రాహ్మణమభ్యర్చ్య ప్ర
దద్యాత్ప్రతిమాద్వయం । అగ్రేవర్తిన్నిర్జరాణాం వసోభవ్యాతపోధ
న ॥ తవమూర్తింప్రదాస్యామి సంతుమేభాగ్యసంపదః । గౌరీవల్లభ

దేవేశ నీలకంఠదిగంబర ॥ తవమూర్తింప్రదాస్యామి మమమృత్యుం వినాశయ । ఇతిదత్వావిధానేన పశ్చాద్బ్రాహ్మణభోజనం ॥ ఏవంశాంతిం ప్రకుర్యాచ్చేత్సజీవేచ్ఛరదాంశతమ్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే అష్టమీ ప్రథమార్తవ శాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథ అష్టమీ ప్రథమార్తవ శాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహనిదంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాంనమస్కృత్య-శాంత్యర్థం పుణ్యాహం వాచయేత్ ॥ పుణ్యాహానంతరం ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య- ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ - ఆవయోస్సర్వమంగళపరంపరావాప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతాప్రీత్యర్థం నాందీపూజాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతి సంకల్ప్య ॥ ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్కుర్యాత్॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య ॥ ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ-అష్టమీప్రథమార్తవ శాంతికర్మణి ఆచార్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతి సంకల్ప్య ॥ అస్మిన్ అష్టమీ ప్రథమార్తవ శాంతికర్మణి ఆచార్యంత్వాం వృణీమహే బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణందద్యాత్తేపి వృతోస్మికరిష్యామీతిబ్రూయాత్॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య ॥ అష్టమీప్రథమార్తవశాంతికర్మణి తత్తద్దేవతాకలశస్థాపనాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్తకలశస్థాపనవిధినా కలశద్వయంసంస్థాప్య ॥ ప్రథమకలశే సువర్ణనిర్మిత వసుప్రతిమాంనిధాయ ॥ ద్వితీయే సువర్ణనిర్మిత గౌరీశంకరప్రతిమాంనిధాయ ఏభిర్వక్ష్యమాణమంత్రైరావాహ్య-ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధాయ-కలశాధిపానాం ధ్యానాది షోడశోపచారాన్కుర్యాత్ ॥ అష్టౌదేవావసవస్సౌమ్యాసః ॥ చతస్రోదేవీరజరాశ్రవిష్ఠాః । తేయజ్ఞంపాంతురజసఃపర

స్తాత్ । సంవత్సరీణామమృతగ్గ్ స్వస్తి ॥ అనేనమన్త్రేణ ప్రథమకలశే వసుమావాహ్య ॥ కద్రుద్రాయప్రచేతసే మీఢుష్టమాయ తవ్యసే । వోచేమశంతమగ్ంహృదే॥అనేనమంత్రేణ ద్వితీయకలశే శంకరమావాహయేత్ ॥ ఏతాభ్యామేవ జపఃకార్యః ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ-అష్టమీప్రథమార్తవశాంతికర్మణి సమస్తారిష్టదోషనివృత్త్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహహోమాఖ్యం కర్మ కరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య-అగ్నిమూర్తిధ్యానాదాజ్యభాగాంతే నవగ్రహార్చనం లోకపాలకార్చనంకృత్వా - ఆసత్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాదిలోకపాలకమంత్రైశ్చహుత్వా - సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా - పూర్ణాహుతిందత్వా - ఉత్తరంపరిషిచ్య - యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషం సమాపయేత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌసంకీర్త్య ॥ అష్టమీ ప్రథమార్తవశాంతిహోమాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య అగ్నిమూర్తిధ్యానాదాజ్యభాగాంతే ॥ అర్కకాష్ఠైస్తథాన్నాజ్యైర్వసుముద్దిశ్య అష్టౌదేవేతిమంత్రేణ హోమఃకార్యః ॥ అష్టౌదేవావసవస్సోమ్యాసః ॥ చతస్రోదేవీరజరాశ్రవిష్ఠాః । తేయజ్ఞంపాంతురజసఃపరస్తాత్ । సంవత్సరీణామమృతగ్గ్ స్వస్తిగ్ స్వాహా ॥ వసుభ్యఃఇదం ॥ పాలాశాజ్యతిలాన్నైశ్చ త్రియంబకముద్దిశ్య త్ర్యంబకమితిమంత్రేణ హోమఃకార్యః ॥ త్ర్యంబకంయజామహే సుగంధింపుష్టివర్ధనం । ఉర్వారుకమివబంధనాన్మృత్యోర్ముక్షీయ మామృతాత్స్వాహా ॥ త్ర్యంబకాయేదం ॥ సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా-పూర్ణాహుతిందత్వా - ఉత్తరంపరిషిచ్య-యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషంసమాప్య - నవగ్రహాణాముత్తరపూజాంకృ

త్వా-మహీసురేభ్యో ధాన్యదానానిదత్వా - శాంతికలశాధిపానాము త్తరపూజాంకృత్వా-సహ్యేనేత్యాదినవగ్రహోక్తమంత్రైరిందాదిలో కపాలకమంత్రైశ్చ అష్టాదేవేతిమంత్రేణ త్ర్యంబకేతిమంత్రేణ దే వస్యత్వేతి మంత్రైర్దంపత్యోరభిషేకంకుర్యాత్తతో దంపతీ అభిషేక ప్లుతవస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా శుద్ధవాససీపరిధాయ-ద్వ్యావేక్షణంకృ త్వా-కలశవస్త్రాదిదానానిదత్వా-ఫలపూజాంకృత్వా-సువాసి నీభిర్నీరాజనం-బ్రాహ్మణాశిషం స్వీకృత్య-ఋత్విగ్భ్యో దక్షిణాంద త్వాదాచార్యం నూతనవస్త్రగంధపుష్పైరలంకృత్య - యథాశక్తి బ్రాహ్మణాన్భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే అష్టమీప్రథమా ర్తవశాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథ నవమీ ప్రథమార్తవ శాంతివిధిః.

దంపత్యోర్మరణంచాపి స్త్రీనాశమథవాభవేత్ । శుక్లేవాకృష్ణ పక్షేవా నవమ్యాంప్రథమార్తవాత్॥ సమ్యక్ఛాంతింపరికుర్వీత విత్త శాఠ్యంనకారయేత్ । దుర్గామూర్తింనాగమూర్తిం సువర్ణేన నమాచరేత్ ॥ అష్టభిర్బాహుభిర్యుక్తే మహిషోపరిసంస్థితే । పూ జాంగృహాణమేదేవి మమాభీష్టఫలప్రదే ॥ కాద్రవేయమహాశూర ఆశీవిషధరోమహాన్ ॥ పూజాంగృహాణరక్షార్థం కృపయారక్షమాంస దా । కుంభస్థాపనమిత్యాది పూర్వవత్సకలంచరేత్ ॥ రక్తగంధాం బరైఃపుష్పైర్నైవేద్యైర్ఘృతపాయసైః । జాతవేదసమంత్రేణ న మోఅస్త్వితిమంత్రతః ॥ పూజాహోమాభిషేకంచ దానంచైవవిశేష తః । పాలాశాజ్యాన్నలాజాభిర్జాతవేదసమంత్రతః ॥ ఖాదిరైఃపా యసాజ్యైశ్చ నమోఅస్త్వితిమంత్రతః । ఆచార్యాయతతోదద్యా త్సవస్త్రప్రతిమాంచగాం ॥ మహాకాళీభగవతీ మహిషాసురమర్దిని

నీ। తవమూర్తింప్రదాస్యామి మమదోషంవినాశయ ॥ గూఢపాద మహాకూ్రర విషాస్యవిషవర్ధన। తవమూర్తింప్రదాస్యామి మమ దోషంవినాశయ ॥ అనేనైవతుమంత్రేణ దానంకుర్యాద్యథావిధి। ఏవం శాంతింప్రకుర్యాచ్చే ద్భృత్యుగండంవ్యపోహతి ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే
నవమీప్రథమార్తవశాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథ నవమీ ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిరిదానీ
మత్రస్ఫుటం సమ్యగ్విలిఖ్యతే.

శుభేహాని దంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వాస్వేష్ట దేవతాంసభాం న మస్కృత్య-శాంత్యర్థం పుణ్యాహంవాచయేత్-పుణ్యాహానంతరం ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య - న వమీప్రథమార్తవశాంతిక ర్మణి నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతా ప్రీత్యర్థం నాందీపూజాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతి సంకల్ప్య ॥ ధ్యానాదిషోడశోపచా రపూజాంకుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-నవమీ ప్రథమార్తవ శాంతికర్మణి ఆచార్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యం కర్మక రిష్యఇతి సంకల్ప్య ॥ అస్మిన్నవమీ ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆ చార్యంత్వాంవృణీమహే బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణం దద్యాత్తేపి వృతోస్మికరిష్యామీతిప్రబ్రూయుః ॥ ప్రాణానాయమ్య-దే శకాలౌసంకీర్త్య ॥ నవమీప్రథమార్తవశాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవతా కలశస్థాపనాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతి సంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్తకలశస్థాపన విధినా కలశద్వయం సంస్థాప్య - ప్రథమకలశే సువర్ణనిర్మిత దుర్గా ప్రతిమాం నిధాయ॥ ద్వితీయె కాంస్యనిర్మిత నాగమూర్తింనిధా య-ఏభిర్వక్ష్యమాణమంత్రైరావాహ్య-ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధాయ- కల శాధిపయోర్ధ్యానాది షోడశోపచారాన్కుర్యాత్ ॥ జాతవేదసేసున

వామసోమమరాతీయ్యతో నిదహాతివేదః । సనఃపర్షదతిదుర్గాణి విశ్వానావేవసింధుం దురితాత్యగ్నిః॥ అనేనమంత్రేణ ప్రథమకలశేదుర్గామావాహ్యా॥ద్వితీయే-నమోఅస్తుసర్పేభ్యోయేకేచ పృథివీమను॥ యేఅంతరిక్షే యేదివితేభ్యస్సర్పేభ్యోనమః॥ యేదోరోచనేదివోయేవాసూర్యస్యరశ్మిషు। యేషామప్సుసదఃకృతం తేభ్యస్సర్పేభ్యోనమః॥ యాఇషవోయాతుధానానాం యేవావనస్పతీగ్ంరను । యేవావటేషు శేరతే తేభ్యస్సర్పేభ్యోనమః । అనేనమంత్రేణనాగమావాహయేత్ ఏతాభ్యామేవజపఃకర్తవ్యః॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య-నవమీప్రథమార్తవ శాంతికర్మణి సమస్త దుష్టారిష్టదోషనివృత్త్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహ ప్రీత్యర్థంఆదిత్యాదినవగ్రహ హోమాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య - అగ్నిమూర్తిధ్యానాదాజ్యభాగాంతె నవగ్రహార్చనం లోకపాలకార్చనంకృత్వా-ఆసత్యేనేత్యాదినవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలకమంత్రైశ్చహుత్వా-సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా-పూర్ణాహుతిందత్వా-ఉత్తరంపరిషిచ్య- యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషంసమాపయేత్॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య- నవమీప్రథమార్తవశాంతిహోమాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య-అగ్నిమూర్తిధ్యానాదాజ్యభాగాంతె పాలాశాజ్యాన్న లాజాభిర్జాతవేదసమంత్రేణ దుర్గాముద్దిశ్య హోమఃకార్యః ॥ జాతవేదసేసునవామసోమమరాతీయతో నిదహాతివేదః । సనఃపర్షదతిదుర్గాణివిశ్వానావేవసింధుం దురితాత్యగ్నిర్స్వాహా ॥ దుర్గాయాఇదం ॥ ఖాదిరైఃపాయసాజ్యైశ్చ నమోఅస్త్వితిమంత్రేణ నాగముద్దిశ్యహోమఃకార్యః ॥ నమోఅస్తుసర్పేభ్యోయేకేచపృథివీమను । యేఅంతరిక్షే యేదివితేభ్యస్సర్పేభ్యోనమః ॥ యేదోరోచనేదివోయేవాసూర్యస్య

రశ్మిషు । యేషామప్సుసదఃకృతం తేభ్యస్సర్పేభ్యోనమః । యాఇష
వోయాతుధానానాం యేవావనస్పతీగ్ంరను । యేవావటేషుశేరతే
తేభ్యస్సర్పేభ్యోనమస్స్వాహా ॥ నాగాయేదం ॥ సమిధమిధ్మసన్నహనం
జయాదీంశ్చహుత్వా-పూర్ణాహుతిందత్వా- ఉత్తరంపరిషిచ్య - య
స్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషంసమాప్య- నవగ్రహాణాముత్తరపూ
జాంకృత్వా-మహీసురేభ్యో ధాన్యదానానిదత్వా- శాంతికలశాధిపా
నాముత్తరపూజాంకృత్వా, ఆసత్యేనేత్యాదినవగ్రహోక్తమంత్రైరిం
ద్రాదిలోకపాలకమంత్రైశ్చ జాతవేదసఇతిమంత్రేణ నమోఅస్తుస
ర్పేభ్య ఇతిమంత్రేణ దేవస్యత్వేతిమంత్రైర్దంపత్యోరభిషేకం కు
ర్యాత్తతోదంపతీ అభిషేకప్లుత వస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా- శుద్ధవా
ససీభృత్వాజ్యావేక్షణంకృత్వా-ఫలపూజాంకృత్వా-సువాసినీభిర్నీరా
జనంబ్రాహ్మణాశిషంస్వీకృత్య-ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందద్యాదాచార్యం
గంధపుష్పవస్త్రాదిభిస్సంపూజ్య - శాంతికలశవస్త్రప్రతిమాదానానిద
త్వా-ధేనుంసంపూజ్య-ధేనుదానంచదత్వా-బ్రాహ్మణాన్భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే నవమీ
ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగస్సమాప్తః.

అథైకాదశీ ప్రథమార్తవశాంతివిధిరత్రస్ఫుటమ్
ఇదానీమేవ సమ్యగ్విలిఖ్యతె.

ఏకాదశ్యాంయదిభవేన్నారీపుష్పవతీధ్రువం । మహాదారిద్ర్య
మాప్నోతి వ్యాధియుక్తాభవేద్ధ్రువమ్ ॥ తస్మాచ్ఛాంతిః ప్రకర్తవ్యా
భక్తియుక్తేన చేతసా । పార్వతీశంసువర్ణేన వృషారూఢంచకారయే
త్ ॥ పూర్వవత్సకలంకుర్యాత్కుంభోపరి సమర్చయేత్ । పార్వతీశ
మహాదేవ త్రినేత్రవృషవాహన ॥ పూజాంస్వీకృత్యభగవన్ సర్వాభీ
ష్టంప్రయచ్ఛమే । ఆవోరాజానమంత్రేణ పూజాహోమాదికంతతః ॥

తిలాక్షతైర్బిల్వపత్రైః పాలాశాజ్యాన్నకైరపి । ప్రత్యేకంసమసంఖ్యా చ హుత్వాహోమం సమాపయేత్ ॥ అభిషేకంతతఃపశ్చాత్కుర్యా ద్వర్ధానమాచరేత్ । గౌరీవల్లభ దేవేశ చంద్రచూడసదాశివ ॥ తవ మూర్తిప్రదానేన సంతుమేభాగ్యసంపదః । తతోగోమిథునందద్యా దాచార్యాయవిశేషతః ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే ఏకాదశీప్రథమా ర్తవశాంతివిధిస్సమాప్తా.

శుభేహ్నిదంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాంనమ స్కృత్య-శాంత్యర్థం పుణ్యాహం వాచయేత్ ॥ పుణ్యాహానంతరం ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య- ఏకాదశీ ప్రథమార్తవశాం తికర్మణి నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతా ప్రీత్యర్థం నాందీపూజాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ ధ్యానాదిషోడశోపచా రాన్కుర్యాత్॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య ॥ ఏకాదశీ ప్ర థమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యం కర్మకరి ష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ అస్మిన్ ఏకాదశీ ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచా ర్యంత్వాంవృణీమహే బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణంద ద్యాత్తేపివృతోస్మికరిష్యామీతిప్రబ్రూయుః॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశ కాలౌసంకీర్త్య ॥ ఏకాదశీప్రథమార్తవశాంతికర్మణి తత్తద్దేవతా కలశస్థాపనాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్తకలశస్థాపన విధినా కలశమేకంసంస్థాప్య ॥ తస్మిన్కలశే పార్వత్యాయుత శంకర ప్రతిమాంనిధాయ - అనేనమంత్రేణావాహ్య- త్వమగ్నేరుద్రోఅసు రోమహోదివస్త్వగ్ంశర్ధోమారుతంపృక్షఈశిషే । త్వంవాతైర రుణైర్యాసిశంగయస్త్వంపూషావిధతఃపాసినుత్మనా । ఆవోరాజానమ ధ్వరస్యరుద్రగ్ంహోతారగ్ంసత్యయజగ్ంరోదస్యోః । అగ్నింపురా

తనఇత్థో స్నేరచిత్తాద్ధిరణ్యరూపమవసేకృణుధ్వం॥ఏవమావాహ్య ॥ ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధాయ - కలశాధిపస్యధ్యానాది షోడశోపచారాన్కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య--ఏకాదశీ ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి సమస్తదుష్టారిష్టదోషనివృత్త్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహ ప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహహోమాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ అగ్నిప్రతిష్ఠాద్యాజ్యభాగాంతే నవగ్రహార్చనం లోకపాలకార్చనంకృత్వా ఆసత్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాదిలోకపాలక మంత్రైశ్చహుత్వా - సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా-పూర్ణాహుతిందత్వా-ఉత్తరంపరిషిచ్య-యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషంసమాపయేత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య॥ ఏకాదశీ ప్రథమార్తవశాంతిహోమాఖ్యం కర్మ కరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య-అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతే॥ పాలాశాజ్యాన్నైశ్శంకరముద్దిశ్య హోమఃకార్యః ॥ త్వమగ్నేరుద్రోఅసురోమహోదివస్త్వగ్ంశర్ధోమారుతంపృక్షఈశిషే । త్వంవాతైరరుణైర్యాసిశంగయస్త్వం పూషావిధతఃపాసినుత్మనా । ఆవోరాజానమధ్వరస్యరుద్రగ్ంహోతారగ్ం సత్యయజగ్ంరోదస్యోః।అగ్నింపురాతనఇత్థో స్నేరచిత్తాద్ధిరణ్యరూపమవసేకృణుధ్వంస్వాహా॥శంకరాయేదం॥ సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా-పూర్ణాహుతిం దత్వా-ఉత్తరం పరిషిచ్య-యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషంసమాప్య ॥ నవగ్రహాణాముత్తరపూజాంకృత్వా-మహీసురేభ్యోధాన్యదానానిదత్వా- శాంతికలశాధిపస్య ఉత్తరపూజాంకృత్వా-సత్యేనేత్యాదిమంత్రైరింద్రాదిలోకపాలక మంత్రైశ్చ త్వమగ్నేరుద్రఇతిమంత్రేణ దేవస్యత్వేతిమంత్రైర్దంపత్యోరభిషేకంకుర్యాత్తతోదంపతీఅభిషేకప్లుతవస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా-శుద్ధవాససీధృత్వాజ్యావేక్షణంఫలపూజాంకృత్వా-సు

వాసిపీభిర్నీరాజనం-బ్రాహ్మణాశిషంస్వీకృత్య-ఋత్విగ్భ్యో దక్షిణాం దద్యా దాచార్యం గంధపుష్పవస్త్రాదిభిస్సమ్యగభ్యర్చ్య - కలశవ స్త్రప్రతిమా దానంచదత్వా, యథాశక్త్యాబ్రాహ్మణాన్భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే ఏకాదశీ ప్రథమా ర్తవశాంతివిధిస్సమాప్తః.

అథ ద్వాదశీ ప్రథమార్తవశాంతివిధిః.

ద్వాదస్యామేవయాకన్యా యదాపుష్పవతీభవేత్ । సాచకన్యా కులఘ్నీస్యాత్పతింత్యక్త్వావచారిణీ ॥ తస్మాదాషోడశదినాన్మధ్యే శాంతింసమాచరేత్ । తండులోపరివిన్యస్య మధ్యేకుంభాసమర్చయేత్ ॥ వినతాతనయారూఢ శంఖచక్రగదాధర । పూజాంగృహాణదేవేశమ ద్దత్తాంసకలాంశుభామ్ ॥ పద్మహస్తత్రయీనాథ ద్వాదశాత్మన్దివా కర । పూజాంసంగృహ్యామే దేవ సుస్థిరోభవవిష్టరే । రక్తగంధాంబ రైఃపుష్పైఃకరవీరైర్మనోహరైః ॥ ఉదుత్యమితిమంత్రేణ తదస్యాప్రి యమంత్రతః । అర్కకాష్ఠైఘృతైరన్నైః పూర్వోక్తైనైవమంత్ర తః ॥ ఔదుంబరాజ్యలాజాన్నైఃపూర్వోక్తైనైవమంత్రతః । పూజా హోమాభిషేకంచ సర్వంపూర్వవదాచరేత్ ॥ లక్ష్మీనాథఖగారూఢ శంఖచక్రగదాధర । తవమూర్తిం ప్రదాస్యామి సౌభాగ్యంకురుమే ప్రభో॥ దివాకరమహాతేజ సప్తాశ్వతిమిరాపహా। తవమూర్తింప్రదా స్యామి మమారిష్టంవినాశయ ॥ ఏవంశాంతింప్రకుర్వీత పుత్రపౌత్రా భివృద్ధయే ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే ద్వాదశీ ప్రథమార్తవ శాంతివిధిస్సమాప్తా.

ద్వాదశీ ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహనిదంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాంనమస్కృత్య - శాంత్యర్థం పుణ్యాహంవాచయేత్పుణ్యాహానంతరంప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య ॥ ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ-అవయోస్సర్వమంగళపరంపరావాప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్యనాందీశోభనదేవతాప్రీత్యర్థం నాందీపూజాఖ్యం కర్మకరిష్య ఇతిసంకల్ప్య - ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్కుర్యాత్॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య - ద్వాదశీ ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ అస్మిన్ద్వాదశీప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యంత్వాం వృణీమహే బ్రహ్మాణంత్వాం వృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణంద్యాత్తేపి వృతోస్మి కరిష్యామీతి బ్రూయుః॥ ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌసంకీర్త్య - ద్వాదశీప్రథమార్తవశాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవతాకలశస్థాపనాఖ్యం కర్మ కరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్త కలశస్థాపనవిధినా కలశద్వయంస్థాప్య-ప్రథమకలశేసువర్ణనిర్మిత లక్ష్మీనారాయణప్రతిమాంనిధాయ -ద్వితీయే-కార్తస్వరనిర్మిత దివాకరప్రతిమాంనిధాయ - ఎభిర్వక్ష్యమాణమంత్రైరావాహ్య-ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధాయ-కలశాధిపయోర్ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్కుర్యాత్ ॥ తదస్యప్రియమభిపాథోఅస్యాం। నరోయత్రదేవయవోమదంతి। ఉరుక్రమస్యసహిబంధురిత్థా। విష్ణోఃపదేపరమేమధ్వఉత్సః। ప్రతద్విష్ణుస్తవతేవీర్యాయ। మృగోనభీమఃకుచరోగిరిష్ఠాః। యస్యోరుషుత్రిషువిక్రమణేషు। అధిక్షియంతిభువనానివిశ్వా। పరోమాత్రయాతనువావృధాన॥ అనేనమంత్రేణ ప్రథమకలశే లక్ష్మీనారాయణమావాహ్య ॥ ఉదుత్యంజాతవేదసం దేవంవహంతికేతవః। దృశేవిశ్వాయసూర్యం। చిత్రందేవానాముదగాదనీకం। చక్షుర్మిత్రస్యవరుణస్యాగ్నేః। ఆప్రాద్యావాపృథివీ అంతరి

ఋగ్ంసూర్యఆత్మా జగత స్తస్థుషశ్చ॥ ద్వితీయకలశేప్యేవం దివాకర
మావాహయేత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య - ద్వాద
శీ ప్రథమమాత్రేవ శాంతికర్మణి సమస్తదుష్టారిష్ట దోషనివృత్త్యర్థం
ఆదిత్యాదినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహ ప్రీత్యర్థం ఆదిత్యా
ది నవగ్రహహోమాఖ్యంకర్మ కరిష్యఇతి సంకల్ప్య॥ యత్రాగ్నిస్థా.
ప్యతేయిత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య-అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాం
తే నవగ్రహార్చనం లోకపాలకార్చనం కృత్వాసత్యేనేత్యాది నవ
గ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలకమంత్రైశ్చహుత్వా - సమి
ధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా- పూర్ణాహుతిందత్వా- ఉత్త
రంపరిషిచ్య- యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషం సమాపయేత్ -
ప్రాణానా యమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-ద్వాదశీప్రథమమాత్రేవ శాంతి
హోమాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య-అగ్నిప్రతిష్ఠాపనాద్యాజ్యభా
గాంతే ఔదుంబరాజ్యలాజాన్నైస్తదస్య ప్రియమంత్రేణవిష్ణుముద్దిశ్య
హోమఃకార్యః ॥ తదస్యప్రియమభిపాథోఅస్యాం । నరోయత్రదేవయ
వోమదంతి । ఉరుక్రమస్యసహిబంధురిత్థా । విష్ణోఃపదేపరమేమధ్వఉ
త్సః । ప్రతద్విష్ణుస్తవతేవీర్యాయ। మృగోనభీమఃకుచరోగిరిష్ఠాః । య
స్యోరుషుత్రిషువిక్రమణేషు । అధిక్షియంతిభువనానివిశ్వా । పరోమా
త్రయాతనువావృధానస్వాహా ॥ శ్రీలక్ష్మీనారాయణాయేదం ॥ అర్క
కాష్ఠైర్ఘృతైరన్నై రుదుత్యమితిమంత్రేణ దివాకరముద్దిశ్య హో
మఃకర్తవ్యః॥ ఉదుత్యంజాతవేదసం దేవంవహంతికేతవః । దృశేవి
శ్వాయసూర్యం । చిత్రందేవానాముదగాదనీకం । చక్షుర్మిత్రస్యవరు
ణస్యాగ్నేః। ఆప్రాద్యావాపృథివీ అంతరిక్షగ్ంసూర్యఆత్మాజగత స్తస్థు
షశ్చస్వాహా ॥ దివాకరాయేదం ॥ సమిధమిధ్మసన్నహనం జయాదీం
శ్చహుత్వా-పూర్ణాహుతిందత్వా, ఉత్తరంపరిషిచ్య, యస్యస్మృత్యే
త్యాదినాహోమశేషంసమాప్య, నవగ్రహాణాముత్తరపూజాంకృత్వా,

మహీసురేభ్యో ధాన్యదానానిదత్వా - శాంతికలశాధిపయోరుత్తర పూజాంకృత్వా-సత్యేనేత్యాదినవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాదిలోకపాలకమంత్రై ౯ స్తదన్యప్రియమంత్రేణ ఉదుత్యమితిమంత్రేణ దేవస్యత్వేతిమంత్రైర్దంపత్యో రభిషేకంకుర్యాత్తతో దంపతీ అభిషేకప్లుతవస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా-శుద్ధవాససీధృత్వా- శాంతికలశ వస్త్రప్రతిమాదానానిదత్వా-జ్యావేక్షణం ఫలపూజాంకృత్వా-ఋత్విగ్భ్యో దక్షిణాందద్యాత్సువాసినీభిర్నీరాజనం బ్రాహ్మణాశిషంగృహీత్వా - ఆచార్యంసంపూజ్య-బ్రాహ్మణాన్భోజ యేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే ద్వాదశీప్రథమార్తవ శాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తా.

అథ చతుర్దశీ ప్రథమార్తవ శాంతివిధిః.

శుక్లేకృష్ణేచతుర్దశ్యాం నారీపుష్పవతీయది । మృతపుత్రాథవా వంధ్యా కులటావిధవాభవేత్॥ తస్యదోషక్షయార్థాయ శాంతింకుర్యాద్యథావిధి। పుణ్యాహవాచనంకృత్వా పూర్వవత్సర్వమాచరేత్॥ కాళీమూర్తిం రుద్రమూర్తిం సువర్ణేనైవకారయేత్ । అతిక్రూరతరాంకుర్యా ద్విభుజాంపాశధారిణీం । అభయప్రదేచలోకానాం కాళిమూర్తేసమావిశ ॥ సదాశివమహాదేవ వృషారూఢమహేశ్వర । పూజాంమదీయాంభగవన్ సంగృహాణమహేశ్వర । ఏతేనమంత్రేణ కాళీమూర్తిం సమర్చయేత్ ॥ శివంత్రియంబకేనైవ వస్త్రగంధాదిభిర్యజేత్।శమీసమిద్భిరన్నాజ్యైర్మృత్యుర్మంత్రేణహోమయేత్ ॥ పాలాశాజ్యతిలాన్నైశ్చ త్రియంబకమృచాహునేత్ । దానం జపంచహోమంచ పూర్వవత్సకలంచరేత్ ॥ దండపాశధరాదేవి అస్తినూలాభయంకరీ । తవమూర్తింప్రదాస్యామిమమారిష్టంవినాశయ ॥ మృత్యుంజయమహాదేవ నీలగ్రీవసదాశివ । తవమూర్తింప్ర

దాస్యామి మమారిష్టంవినాశయ ॥ ఏవంకృత్వాతుయశ్శాంతిం సోపి దోషాత్ప్రముచ్యతే ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామలోక్త సర్వశాంతిదర్పణే
చతుర్దశీ ప్రథమార్తవశాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథ చతుర్దశీ ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహనిదంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా స్వేష్టదేవతాంసభాంనమస్కృత్య - శాంత్యర్థం పుణ్యాహంవాచయేత్పుణ్యాహానంతరంప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య ॥ ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ-చతుర్దశీ ప్రథమార్తవ శాంతికర్మణి ఆవయోస్సర్వమంగళ పరంపరావాప్త్యర్థం నాందీశోభన దేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతా ప్రీత్యర్థం నాందీపూజాఖ్యం కర్మకరిష్య ఇతిసంకల్ప్య - ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌసంకీర్త్య - చతుర్దశీ ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్య బ్రహ్మ ఋత్విగ్వరణాఖ్యంకర్మకరిష్య ఇతిసంకల్ప్య ॥ అస్మిన్ చతుర్దశీప్రథమార్తవ శాంతికర్మణి ఆచార్యంత్వాం వృణీమహే బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణందద్యాత్తేపి వృతోస్మి కరిష్యామీతి బ్రూయుః ॥ ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌసంకీర్త్య - చతుర్దశీప్రథమార్తవ శాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవతా కలశస్థాపనాఖ్యం కర్మ కరిష్య ఇతిసంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్త కలశస్థాపనవిధినా కలశద్వయంసంస్థాప్య - ప్రథమకలశేసువర్ణనిర్మిత కాళికామూర్తిం నిధాయ-ద్వితీయే- శంకర ప్రతిమాంనిధాయ - ఏభిర్వక్ష్యమాణమంత్రైరావాహ్య - ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధా[illegible]పయోర్ధ్యానాది షోడశోపచారాన్కుర్యాత్ ॥ ఏతేసహస్రమ[illegible]శామృత్యోర్మర్త్యాయహంతవే । తాన్యజ్ఞస్యమాయయాసర్వానవయజామహే మృత్యవేస్వాహా మృత్యవేస్వా

హా । ఓన్న మోభగవతేరుద్రాయ విష్ణవేమృత్యుర్మేపాహీ త్యేవం ప్ర
థమకలశే కాళీకామావాహ్య॥ త్ర్యంబకంయజామహే సుగంధింపు
ష్టివర్ధనం। ఉర్వారుకమివబంధనాన్మృత్యోర్ముక్షీయమామృతాత్। ఏ
వంద్వితీయకలశే త్రియంబకమావాహయేత్॥ ఆభ్యాంమంత్రాభ్యామే
వజపఃకార్యః॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-చతుర్దశీప్రథ
మార్తవశాంతికర్మణి సమస్తదుష్టారిష్ట దోషనివృత్త్యర్థం ఆదిత్యాదీ
నాంనవానాం గ్రహాణామానుకూల్యతాసిద్ధ్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహా
నుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహహోమా
ఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతి
ష్ఠాప్య-అగ్నిమూర్తిధ్యానాదాజ్యభాగాంతే నవగ్రహార్చనం లోకపా
లకార్చనంకృత్వా, ఆసత్యేనేత్యాదినవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది
లోకపాలకమంత్రైశ్చహుత్వా-పూర్ణాహుతిందత్వా- ఉత్తరంపరిషి
చ్య-యస్యస్మృత్యేత్యాదినాహోమశేషంసమాపయేత్ ॥ ప్రాణానా
యమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-చతుర్దశీప్రథమార్తవశాంతిహోమా
ఖ్యంకర్మ కరిష్యఇతిసంకల్ప్య॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతి
ష్ఠాప్య-అగ్నిమూర్తిధ్యానాదాజ్యభాగాంతే శమీసమిద్భిరన్నాజ్యైః
ఏతేసహస్రమంత్రేణ కాళీముద్దిశ్య హోమఃకార్యః ॥ ఏతేసహస్రమ
యుతంపాశామృత్యోర్మర్త్యాయహంతవే। తాన్యజ్ఞస్యమాయయా
సర్వానవయజామహే।మృత్యవేస్వాహా మృత్యవేస్వాహా॥కాళ్యైఇదం॥
పాలాశాజ్యతిలాన్నైశ్చ త్ర్యంబకముద్దిశ్య త్ర్యంబకేతిమంత్రేణహో
మఃకార్యః ॥ త్ర్యంబకంయజామహే సుగంధింపుష్టివర్ధనం । ఉ
ర్వారుకమివబంధనాన్మృత్యోర్ముక్షీయమామృతాత్స్వాహా । త్ర్యం
బకాయేదం। సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా - పూర్ణా
హుతిందత్వా- ఉత్తరంపరిషిచ్య-యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశే
షంసమాప్య - నవగ్రహాణాముత్తరపూజాంకృత్వా-మహీసురేభ్యో

ధాన్యదానానిదత్వా - శాంతికలశాధిపయోరుత్తరపూజాంకృత్వా-ఆసత్యేనేత్యాదినవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాదిలోకపాలకమంత్రైశ్చ ఏతెసహాస్రేతిమంత్రేణ త్రియంబకమితి మంత్రేణ దేవస్యత్వేతి మంత్రైర్దంపత్యోరభిషేకం కుర్యాత్తతోదంపతీ అభిషేకప్లుత వస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా- శుద్ధవాససీధృత్వా- శాంతికలశవస్త్రప్రతిమాదానానిదత్వా-జ్యావేక్షణంకృత్వా- ఫలపూజాంకృత్వా - సువాసినీభిర్నీరాజనంబ్రాహ్మణాశిషంగృహీత్వా - ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందద్యాదాచార్యంగంధపుష్పవస్త్రాదిభిస్సమ్యగభ్యర్చ్య - యథాశక్తిబ్రాహ్మణాన్భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే చతుర్దశీ ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగస్సమాప్తః.

అథ పూర్ణిమా ప్రథమార్తవశాంతివిధిః.

పౌర్ణమాస్యాంయదిభవే ద్యానారీప్రథమార్తవా । సాస్త్రీరోగస్యబాధాభిః పీడ్యతేసర్వదాధ్రువం॥ తస్మాద్భక్త్యాచశక్త్యాచ శాంతికర్మసమాచరేత్ । త్రియంబకంనిశానాథం సువర్ణేనైవకారయేత్ ॥ త్రియంబకమహాదేవ నీలకంఠసదాశివ । పూజాంగృహాణమేదేవ పార్వత్యాసహశంకర ॥ కళానిధేనిశానాథ రోహిణీవల్లభప్రభో। పూజాంగృహాణతారేశ సుస్థిరోభవవిష్టరే ॥ నవోనవేతిమంత్రేణ త్రియంబకంయజేతురిచా । పూజాహోమంజపంచైవ దానంపూర్వోక్తమంత్రతః॥ పాలాశైఃపాయసైరాజ్యైర్హోమంమంత్రద్వయేనచ । అభిషేకాదిసకలంప్రతిపద్యోక్తమాచరేత్ ॥ నీలకంఠవిరూపాక్ష నీలగ్రీవమహేశ్వర । తవమూర్తింప్రదాస్యామి సద్యోమృత్యుంనివారయ ॥ దోషాకరమహాతేజ ద్విజరాజక్షపాకర ॥ తవమూర్తింప్రదాస్యామి సద్యోమృత్యుంవినాశయ । ఆచార్యాయదరిద్రాయ సు

శ్రుతాయమహాత్మనే ॥ ఏవంసంప్రార్థ్య దేవేశౌ ప్రతిమాదానమా
చరేత్ । ఏవంకరోతియశ్శాంతిం సోపిగండాత్ప్రముచ్యతే ॥
ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే పూర్ణిమా
ప్రథమార్తవ శాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథ పూర్ణిమా ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహాని దంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాం న
మస్కృత్య-శాంత్యర్థం పుణ్యాహంవాచయేత్ -పుణ్యాహానంతరం
ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ-పూర్ణి
మాప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆవయోస్సర్వమంగళ పరంపరావా
ప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతాప్రీత్యర్థం
నాందీపూజాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతి సంకల్ప్య ॥ ధ్యానాదిషోడశోపచా
రాన్కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-పూర్ణిమా
ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యం కర్మకరి
ష్యఇతి సంకల్ప్య॥ అస్మిన్పూర్ణిమాప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆ
చార్యంత్వాంవృణీమహే బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణం
దద్యాత్తేపి వృతోస్మికరిష్యామీతిప్రబ్రూయుః ॥ ప్రాణానాయమ్య-దే
శకాలౌసంకీర్త్య ॥ పూర్ణిమాప్రథమార్తవశాంతికర్మాంగ తత్తద్దే
వతాకలశస్థాపనాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్తకలశస్థా
పనవిధినా కలశద్వయం సంస్థాప్య - ప్రథమకలశే సువర్ణనిర్మిత గౌ
ర్యాయుత శంకరప్రతిమాంనిధాయ ॥ ద్వితీయే-సువర్ణనిర్మిత రో
హిణీయుత శశాంకప్రతిమాంనిధాయ - ఏభిర్వక్ష్యమాణమంత్రైరా
వాహ్య-ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధాయ - కలశాధిపయోర్ధ్యానాది షోడ
శోపచారాన్కుర్యాత్ ॥ త్రియంబకంయజామహే సుగంధింపుష్టివ
ర్ధనం । ఉర్వారుకమివబంధనాన్మృత్యోర్ముక్షీయమామృతాత్ ॥ అ

నేనమంత్రేణ ప్రథమకలశే త్రియంబకమావాహ్య ॥ ద్వితీయే-నవో నవోభవతి జాయమానోహ్నాంకేతురుషసామేత్యగ్రే । భాగందేవే భ్యోవిదధాత్యాయన్ప్రచంద్రమా స్తిరతిదీర్ఘమాయుః ॥ అనేనమం త్రేణావాహ్యాతాభ్యామేవ జపఃకర్తవ్యః ॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశ కాలౌసంకీర్త్య-పూర్ణిమా ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి సమస్త దు ష్టారిష్టదోషనివృత్త్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్ర హ ప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహ హోమాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంక ల్ప్య॥ అగ్నిప్రతిష్ఠాదాజ్యభాగాంతె నవగ్రహార్చనం ఇంద్రాది లోక పాలకార్చనంకృత్వా- ఆసత్యేనేత్యాదినవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలకమంత్రైశ్చహుత్వా - సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చ హుత్వా-పూర్ణాహుతిందత్వా-ఉత్తరంపరిషిచ్య- యస్యస్మృత్యేత్యా దినా హోమశేషంసమాపయేత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీ ర్త్య-ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ-పూర్ణిమా ప్రథమార్తవశాంతిహోమా ఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతి ష్ఠాప్య-అగ్నిమూర్తి ధ్యానాదాజ్యభాగాంతె పాలాశైఃపాయసైరా జ్యైశ్చ త్రియంబకనిశానాథావుద్దిశ్య ఎభిర్మంత్రైర్హోమఃకార్యః ॥ త్రియంబకంయజామహే సుగంధింపుష్టివర్ధనం । ఉర్వారుకమివ బంధనాన్మృత్యోర్ముక్షీయమామృతాత్స్వాహా ॥ త్రియంబకాయే దం ॥ నవోనవోభవతిజాయమానోహ్నాంకేతురుషసామేత్యగ్రే । భా గందేవేభ్యోవిదధాత్యాయన్ప్రచంద్రమా స్తిరతి దీర్ఘమాయుస్స్వా హా ॥ నిశానాథాయేదమ్ ॥ సమిధమిధ్మ సన్నహనంజయాదీంశ్చహు త్వా-పూర్ణాహుతిందత్వా - ఉత్తరంపరిషిచ్య - యస్యస్మృత్యేత్యా దినా హోమశేషంసమాప్య - నవగ్రహాణా ముత్తరపూజాంకృత్వా- మహీసురేభ్యోధాన్యదానానిదత్వా- శాంతికలశాధిపయోరుత్తరపూ జాంకృత్వా-సత్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాదిలోకపాలక

మంత్రైశ్చత్ర్యంబకమితిమంత్రేణనహోనవేతిమంత్రేణదేవస్యత్వేతిమం
త్రైర్దంపత్యోరభిషేకంకుర్యాత్తతోదంపతీఅభిషేకప్లుతవస్త్రాణ్యాచా
ర్యాయదత్వా-శుద్ధవాససీధృత్వా- శాంతికలశవస్త్రప్రతిమాదానా
నిదత్వా-జ్యావేక్షణంఫలపూజాంకృత్వా - సువాసినీభిర్నీరాజనం -
బ్రాహ్మణాశిషంస్వీకృత్య-ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందద్యాదాచార్యంగంధ
పుష్పవస్త్రాదిభిస్సమ్యగభ్యర్చ్య-యథాశక్తిబ్రాహ్మణాన్భోజయేత్॥

ఇతిశ్రీరుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే పూర్ణిమా
ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగస్సమాప్తః.

అథామా ప్రథమార్తవశాంతివిధిర్వక్ష్యతే.

అమాయాంయదినారీణాం ప్రథమార్తవసంభవః । కలహోద్ర
వ్యహానిశ్చ మానహానిఃపతిక్షయః ॥ తస్మాచ్ఛాస్త్రోక్తవిధినా సాదరా
చ్ఛాంతిమాచరేత్ । తిలపాత్రంపితృప్రీత్యై దత్వాశాంతిమథాచరే
త్ ॥ పితృమూర్తింసువర్ణేన కారయిత్వాసమర్చయేత్ । పితరో
దండపాణిశ్చ కృశోధూమ్రమపవిత్రధృత్ ॥ పూజాంగృహాణకృపయా
సుస్థిరోభవవిష్టరే । ఆహంపితౄన్త్సువిరితిమంత్రేణ తిలకుంభోపరి
న్యసేత్ ॥ రక్తగంధాక్షతైఃపుష్పై నీలవస్త్రంసమర్చయేత్ ।
నైవేద్యాంతంప్రకుర్వీత తతోహోమంసమాచరేత్ ॥ అశ్వత్థకృసరా
జ్యాన్నైవహోమంచాహంపితౄనితి । తతోబ్రాహ్మణమభ్యర్చ్య
సవస్త్రప్రతిమాంచగాం ॥ క్షామోదరదండధారిన్ ధూమ్రవర్ణశరీ
రభృత్ । తవమూర్తింప్రదాస్యామి మమారిష్టంవినాశయ ॥ అయః
పిండంచకార్పాసం బ్రాహ్మణాయప్రదాపయేత్ । ఏవంయఃకురుతే
భక్త్యా సర్వదోషవివర్జితః ॥ ధనధాన్యసమాయుక్తో పుత్రవాన్స్వ
న్యావాన్భవేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే అమా
ప్రథమార్తవ శాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథామా ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిరిదానీమత్ర
సమ్యగ్విలిఖ్యతే.

శుభేహనిదంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాంసమ
స్కృత్య-శాంత్యర్థం పుణ్యాహం వాచయేత్ ॥ పుణ్యాహానంతరం
ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య- ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ - ఆవ
యోస్సర్వమంగళపరంపరావాప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్ది
శ్య నాందీశోభనదేవతా ప్రీత్యర్థం నాందీపూజాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతి
సంకల్ప్య ॥ ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్ కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయ
మ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య ॥ అమూ ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆ
చార్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ అస్మిన్ అ
మూ ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యంత్వాంవృణీమహే బ్రహ్మా
ణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణందద్యాత్తేపివృతోస్మికరిష్యామీ
తిప్రబ్రూయుః॥ ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌసంకీర్త్య - ఏవంగు
ణేత్యాదితిథౌ - అమూప్రథమార్తవశాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవతాకల
శస్థాపనాఖ్యం కర్మకరిష్య ఇతిసంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్తకలశస్థాపనవిధి
నా కలశమేకంసంస్థాప్య ॥ తస్మిన్కలశే సువర్ణనిర్మిత పితృప్రతి
మాంనిధాయ- అనేనవక్ష్యమాణమంత్రేణావాహ్య- ప్రాణప్రతిష్ఠాం
విధాయ-కలశాధిపస్యధ్యానాది షోడశోపచారాన్ కుర్యాత్ ॥ ఆహం
పితౄన్త్సువిరితిమంత్రేణావాహ్య తేనమంత్రేణ జపః కార్యః॥ ప్రా
ణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ - అమూప్ర
థమార్తవశాంతికర్మణి సమస్తదుష్టారిష్టదోషనివృత్త్యర్థం ఆదిత్యా
దినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహ ప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్ర
హహోమాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యా
దినాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య - అగ్నిమూర్తి-ధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతే ఆది
త్యాదినవగ్రహార్చనం లోకపాలకార్చనంకృత్వా, ఆసత్యేనేత్యా
దినవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాదిలోకపాలక మంత్రైశ్చహుత్వా-

సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా- పూర్ణాహుతిందత్వా- ఉత్తరంపరిషిచ్య- యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషంసమాపయేత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య- ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ- అమాప్రథమార్తవ శాంతిహోమాఖ్యంకర్మ కరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్ని స్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య - అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతే అశ్వత్థకృసరాజ్యాన్నైః ఆహంప్రిత్రూనితిమంత్రేణ హోమఃకార్యః - సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా- పూర్ణాహుతిం దత్వా - ఉత్తరం పరిషిచ్య - యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషంసమాప్య, నవగ్రహాణాముత్తరపూజాంకృత్వా - శాంతికలశాధిపస్య ఉత్తరపూజాంకృత్వా- సత్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలక మంత్రైశ్చాహం ప్రిత్రూనితిమంత్రేణ దేవస్యత్వేతిమంత్రేణ దంపత్యోరభిషేకంకుర్యాత్తతో దంపతీ అభిషేకప్లుతవస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా-శుద్ధవాససీధృత్వా - జ్యావేక్షణం ఫలపూజాంకృత్వా - సువాసినీభిర్నీరాజనం బ్రాహ్మణాశిషంస్వీకృత్య - ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందద్యాదాచార్యం గంధపుష్పవస్త్రాదిభిస్సంపూజ్య - నవగ్రహధాన్యానిదత్వా, శాంతికలశ వస్త్రప్రతిమాదానానిదత్వా- యథాశక్తిబ్రాహ్మణాన్భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీరుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే అమాప్రథమార్తవ శాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తా.

అథ మందవార ప్రథమార్తవ శాంతివిధిః.

మందవారేయదిభవే న్నారీచప్రథమార్తవా । సర్వనాశోభవేత్సద్యః దరిద్రాభవతిధ్రువమ్ ॥ జాతిసంకరసంయుక్తా దుష్టజాతాను గామినీ । తస్మాచ్ఛాంతిం ప్రకర్తవ్యా శుభనక్షత్రవాసరే ॥ స్నానాభ్యంగాదికంకృత్వాపుణ్యాహంవాచయేత్తతః । జపహోమాచ్చ

నార్థాయ ఆచార్యాన్వరయేత్తతః ॥ నులిప్తేపుణ్యదేశేతు తిలరాశించనిక్షిపేత్ । నవకుంభంన్యసేదత్ర నీలవస్త్రేణవేష్టయేత్ ॥ వేదోక్తవిధినాచార్య స్తీర్థతోయేనపూరయేత్। నీలాంజనంకృష్ణతిలాన్ లోధ్రంముస్తాంచనిక్షిపేత్ ॥ పంచామృతంపంచగవ్యం పంచత్వక్పంచపల్లవాన్ । కుంభోపరిన్యసేద్వస్త్రం క్షిపేత్స్వర్ణశనైశ్చరమ్ ॥ కృష్ణగంధాక్షతైఃపుష్పైశ్శమగ్నిరితిపూజయేత్ । నీలజీమూతసంకాశ ఛాయాపుత్రచతుర్భుజ ॥ పూజాంగృహాణమేసౌరే ఛాయాహృదయసంభవ । కృసరాన్నంచనైవేద్యం జపమష్టోత్తరంశతమ్ ॥ కృసరాన్నైశ్శమీకాష్ఠైరాజ్యహోమంసమాచరేత్ । అభిషేకంతతఃకుర్యాత్పూర్వోక్తేనవిధానతః ॥ సవస్త్రప్రతిమాందద్యా దాచార్యాయచగాంశుభాం । మార్తాండజమహాశూర శనైశ్చరమహాబల ॥ తస్మాత్వన్మూర్తిదానేన ఋతుదోషంవినాశయ । ఇతిదత్వాదక్షిణార్థం కృష్ణధేనుంచదాపయేత్ ॥ ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందద్యా ద్బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్తతః । ఏవంకరోతియశ్శాంతిం తస్యదోషంవినశ్యతి ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే
మందవార ప్రథమార్తవశాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథ మందవార ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహానిదంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాంనమస్కృత్య - శాంత్యర్థం పుణ్యాహంవాచయేత్పుణ్యాహానంతరంప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య ॥ ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ-మందవార ప్రథమార్తవ శాంతికర్మణి ఆవయోస్సర్వమంగళ పరంపరావాప్త్యర్థం నాందీశోభన దేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతా ప్రీత్యర్థం నాందీపూజాఖ్యం కర్మకరిష్యే ఇతిసంకల్ప్య - ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్ కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌసంకీర్త్య -

మందవార ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్య బ్రహ్మ ఋత్విగ్వర
ణాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ అస్మిన్ మందవారప్రథమార్తవ
శాంతికర్మణి ఆచార్యంత్వాం వృణీమహే బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహే
తి ఋత్విగ్వరణందద్యాత్తేపి వృతోస్మి కరిష్యామీతి ప్రబ్రూయుః ॥
ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌసంకీర్త్య - మందవారప్రథమార్తవ
శాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవతా కలశస్థాపనాఖ్యం కర్మ కరిష్య ఇతిసంక
ల్ప్య ॥ పూర్వోక్త కలశస్థాపనవిధినా కలశమేకంసంస్థాప్య- తస్మిన్క
లశేసువర్ణనిర్మిత శనైశ్చరప్రతిమాం నిధాయ - శమగ్నిరితిమంత్రే
ణావాహ్య-ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధాయ-కలశాధిపస్యధ్యానాది షోడశోప
చారాన్కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-ఎవంగుణే
త్యాదితిథౌ - మందవార ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి సమస్తదుష్టారి
ష్ట దోషనివృత్యర్థం ఆదిత్యాదీనాం నవానాం గ్రహాణామానుకూల్య
తాసిద్ధ్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాది నవగ్రహప్రీత్యర్థం
ఆదిత్యాదినవగ్రహ హోమాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రా
గ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య - అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభా
గాంతే ఆసత్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలక
మంత్రైశ్చ నవగ్రహార్చనం ఇంద్రాది లోకపాలకార్చనంకృత్వా,
ఆసత్యేనేత్యాదిమంత్రై రింద్రాదిలోకపాలకమంత్రైశ్చహుత్వా -
సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా-పూర్ణాహుతిందత్వా-ఉ
త్తరంపరిషిచ్య-యస్యస్మృత్యేత్యాదినాహోమశేషంసమాపయేత్ ॥
ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య- ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ, శనివా
సరప్రథమార్తవశాంతిహోమాఖ్యంకర్మ కరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ య
త్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య-అగ్నిమూర్తిధ్యానాదాజ్య
భాగాంతే శమీసమిద్భిఃకృసరాన్నాజ్యైశ్శమగ్నిరితి మంత్రేణ శనై
శ్చరముద్దిశ్య హోమఃకార్యః ॥ శమగ్ని రగ్నిభిస్కరచ్ఛన్నస్తపతు

సూర్యః । శంవాతోవాత్వరపాఅపస్రశిధస్వాహా । శనైశ్చరాయేదం ॥ సమిధమిద్ధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా- పూర్ణాహుతిందత్వా- ఉత్తరంపరిషిచ్య-యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషం సమాప్య-న వగ్రహాణాముత్తరపూజాంకృత్వా - సత్యేనేత్యాదినవగ్రహోక్తమం త్రైరింద్రాదిలోకపాలకమంత్రైశ్చ శమగ్నిరితిమంత్రేణ దంపత్యోర భిషేకంకుర్యాత్తతోదంపతీఅభిషేకప్లుతవస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా- శుద్ధవాససీధృత్వా-జ్యావేక్షణంకృత్వా-మహీసురేభ్యో ధాన్యదానా నిదత్వా-శాంతికలశ వస్త్రప్రతిమాదానంచ దత్వా, ఫలపూజాంకృ త్వా-సువాసినీభిర్నీరాజనం-బ్రాహ్మణాశిషంస్వీకృత్య- ఋత్విగ్భ్యశ్చ దక్షిణాందద్యాదాచార్యంగంధపుష్పవస్త్రాదిభిస్సమ్యగభ్యర్చ్య - ఆ చార్యాయ కృష్ణధేనుందత్వా, యథాశక్తిబ్రాహ్మణాన్భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే మందవాసర ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తః.

అథ భానువార ప్రథమార్తవశాంతివిధిః.

దివావాయదివా రాత్రౌ భానువారేరజస్వలా । మహావ్యాధియు తాచాపి దుర్భాగ్యాభిరతీభవేత్ ॥ తస్మాచ్ఛాంతింప్రకుర్వీత తద్దోష శమనాయచ । సూర్యమూర్తింసువర్ణేన కారయిత్వాసమర్చయే త్ ॥ రక్తగోధూమరాశౌతు పద్మమష్టదళంలిఖేత్ । రక్తవస్త్రంప్ర సార్యాథ తత్రసూర్యం ప్రపూజయేత్ ॥ పద్మాసనస్థదేవేశ ద్విబా హోహారక్తవాసస । మమపూజాంగృహాణత్వం త్రియామా తేజాది వాకర ॥ అర్కకాష్ఠైఘృతాక్తైరసైరష్టోత్తరశతంహునేత్ । అభి షేకంతతఃపశ్చాత్కుర్యాదాజ్యావలోకనం ॥ తతోబ్రాహ్మణమభ్య చ్య సవస్త్రప్రతిమాంచగాం । గోధూమవస్త్రసంయుక్త భాస్క రస్వర్ణనిర్మిత ॥ దదామిఫలసిద్ధ్యర్థం పీడాంనాశయమేరవే । ఇతి

దత్వాదక్షిణార్థం రక్తధేనుంప్రదాపయేత్ ॥ ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందద్యాద్యథావిత్తానుసారతః । ఏవంయః కురుతేశాంతిం రజోదోషనివృత్తయె ॥ సర్వదోషవినిర్ముక్తోపుత్రాయుర్ధనవాన్భవేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే భానువార
ప్రథమార్తవ శాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథ భానువార ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహానిదంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాంనమస్కృత్య-శాంత్యర్థం పుణ్యాహం వాచయేత్ ॥ పుణ్యాహానంతరం ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య- ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ - నాంనాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతా ప్రీత్యర్థం నాందీపూజాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ ధ్యానాదిషోడశోపచారైఃకుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ - భానువార ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ అస్మిన్ భానువార ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యంత్వాంవృణీమహే బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణందద్యాత్తేపివృతోస్మికరిష్యామీతిప్రబ్రూయుః॥ ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌ సంకీర్త్య - ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ - భానువార ప్రథమార్తవశాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవతా కలశస్థాపనాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్తకలశస్థాపనవిధినా కలశమేకంసంస్థాప్య ॥ తస్మిన్కలశే సువర్ణనిర్మిత దివాకరప్రతిమాంసంస్థాప్య - ఆసత్యేనేతిమంత్రేణావాహ్య - ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధాయ-కలశాధిపస్య దివాకరస్య ధ్యానాది షోడశోపచారైఃకుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య - ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ- భానువా

ర ప్రథమమార్తవశాంతికర్మణి సమస్తదుష్టారిష్టదోషనివృత్త్యర్థం ఆది
త్యాదీనాం నవానాంగ్రహాణామానుకూల్యతాసిద్ధ్యర్థం ఆదిత్యా
దినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహ ప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాది నవ
గ్రహహోమాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతే
త్యాదినాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య - అగ్నిమూర్తిధ్యానా ద్యాజ్యభాగాంతే
నవగ్రహార్చనం ఇంద్రాదిలోకపాలకార్చనం ఆసత్యేనేత్యాదిమం
త్రైరింద్రాదిలోకపాలక మంత్రైశ్చహుత్వా - సమిధమిధ్మసన్నహ
నంజయాదీంశ్చహుత్వా- పూర్ణాహుతిందత్వా- ఉత్తరంపరిషిచ్య-
యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషం సమాపయేత్ ॥ ప్రాణానా
యమ్య, దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ ॥ భానువార
ప్రథమార్తవ శాంతిహోమాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతి సంకల్ప్య, య
త్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య, అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యా
జ్యభాగాంతే అర్కకాష్ఠైఘృతైరన్నైర్దివాకరముద్దిశ్య ఆసత్యే
నేతిమంత్రేణ హోమఃకార్యః ॥ ఆసత్యేన రజసా వర్తమానో ని
వేశయన్నమృతంమర్త్యంచ । హిరణ్యయేన సవితారథేనాదేవో
యాతిభువనావిపశ్యన్ స్వాహా ॥ దివాకరాయేదం ॥ సమిధమిధ్మ
సన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా, పూర్ణాహుతిందత్వా, ఉత్తరంప
రిషిచ్య, యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషంసమాప్య, నవగ్రహా
ణాముత్తరపూజాంకృత్వా, మహీసురేభ్యో ధాన్యదానానిదత్వా -
శాంతికలశాధిపస్య ఉత్తరపూజాం కృత్వా - ఆసత్యేనేత్యాది నవ
గ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలకమంత్రైశ్చ ఆసత్యేనేతిమం
త్రేణ దేవస్యత్వేతిమంత్రేణ దంపత్యోరభిషేకంకుర్యాత్తతో దంపతీ
అభిషేకప్లుత వస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా - శుద్ధవాససీధృత్వా - జ్యా
వేక్షణంకృత్వా - కలశవస్త్ర ప్రతిమాదానాని దత్వా - ఫలపూ
జాంకృత్వా - ఋత్విగ్భ్యో దక్షిణాందద్యాదాచార్యం గంధపుష్పవ

స్త్రాదిభిస్సమ్యగభ్యర్చ్య - రక్తధేనుందత్వా - యథాశక్తిబ్రాహ్మ
ణాన్భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే భానువార
ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగస్సమాప్తః.

అథాంగారకవాసర ప్రథమార్తవశాంతివిధిః.

భౌమవారేతుయాకన్యాభవతిప్రథమార్తవా। వంధ్యావా బహు దుఃఖీవా పుంశ్చలీవాభవేద్ధ్రువమ్ ॥ సధనోనిర్ధనోవాపి శాంతింకు ర్యాత్ప్రయత్నతః । ఆథకైర్ధాన్యరాశింతు న్యసేచ్ఛుద్ధసమస్థలే ॥ రక్తకుంభంవినిక్షిప్య తంతునావేష్ట్యతంనవం। పూరయేత్తీర్థతోయే న సర్వంపూర్వవదాచరేత్ ॥ కుంభోపరిన్యసేద్రక్త వస్త్రంచ ప్రతిమాంయజేత్ । ఏహ్యేహిధరణీపుత్ర సగదోమేషవాహన॥ పూజాం గృహాణకృపయా సుస్థిరోభవవిష్టరే। రక్తగంధాక్షతైఃపుష్పైర్దశాంగాదిచధూపకైః ॥ గుడోదనంచనైవేద్యం తాంబూలంచ నివేదయేత్ ॥ అగ్నిమూర్ధేతిమంత్రేణ ఉపచారాన్ప్రకల్పయేత్ । తతోహోమంప్రకుర్వీత గుడాన్నైఃఖాదిరైర్ఘృతైః ॥ దూర్వాతిలాక్షతైర్హుత్వా హోమశేషంసమాపయేత్।తతోభిషేకంకుర్వీతదంపత్యోరభివృద్ధయే॥ఆజ్యావలోకనంపశ్చాత్సవస్త్రప్రతిమాంచగాం। ఆథకోపరిసంస్థాన వస్త్రయుక్తధరాసుత ॥ దాస్యేత్వాదీయాంప్రతిమాం రజోదోషస్యశాంతయె । ఇతిదత్వాదక్షిణాథ్యం రక్తధేనుం చదాపయేత్ । ఎవంయఃకురుతేశాంతిం సర్వదోషవివర్జితః ॥ సర్వసంపత్సమాయుక్తో సుఖవాన్పుణ్యవాన్భవేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే భౌమవార
ప్రథమార్తవ శాంతివిధిస్సమాప్తా

అథ భౌమవార ప్రథమార్తవ శాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహని దంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాం న మస్కృత్య- శాంత్యర్థం పుణ్యాహంవాచయేత్ -పుణ్యాహానంతరం ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ - భౌమ వారప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆవయోస్సర్వమంగళ పరంపరావా ప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతాప్రీత్యర్థం నాందీపూజాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతి సంకల్ప్య ॥ ధ్యానాదిషోడశోపచా రాన్ కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య - భౌమవార ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యం కర్మకరి ష్యఇతి సంకల్ప్య॥ అస్మిన్భౌమవార ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆ చార్యంత్వాంవృణీమహే బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణం దద్యాత్తేపి వృతోస్మికరిష్యామీతిప్రబ్రూయుః ॥ ప్రాణానాయమ్య-దే శకాలౌసంకీర్త్య ॥ భౌమవార ప్రథమార్తవశాంతికర్మాంగ తత్తద్దే వతాకలశస్థాపనాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్తకలశస్థా పనవిధినా కలశమేకంసంస్థాప్య- తస్మిన్కలశే సువర్ణనిర్మిత అంగా రక ప్రతిమాంనిధాయ, అగ్నిమూర్ధాదివఃకకుత్పతిః పృథివ్యాఅ యం । అపాగ్ంరేతాగ్ంసిజిన్వతి ॥ ఇతిమంత్రేణావాహ్య- ప్రాణప్ర తిష్ఠాంవిధాయ -కలశాధిపస్య ధ్యానాది షోడశోపచారాన్కుర్యాత్॥ ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌ సంకీర్త్య - ఎవంగుణేత్యాది తిథౌ - భౌమవార ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి సమస్త దుష్టారిష్టదోషనివృ త్త్యర్థం ఆదిత్యాదీనాం నవానాంగ్రహాణామానుకూల్యతాసిద్ధ్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాది నవగ్రహ హోమాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్య తేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య- అగ్నిమూర్తి ధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతే నవగ్రహార్చనం ఇంద్రాదిలోకపాలకార్చనంకృత్వా, సత్యేనేత్యా

ది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాదిలోకపాలకమంత్రైశ్చహుత్వా, స
మిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా-పూర్ణాహుతిందత్వా - ఉ
త్తరంపరిషిచ్య- యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషంసమాపయేత్॥
ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ - భౌమ
వార ప్రథమార్తవశాంతిహోమాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ య
త్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య,అగ్నిమూర్తిం ధ్యానాద్యాజ్య
భాగాంతె గుడాన్నైఃఖాదిరైశ్ఛిత్రైశ్చ అగ్నిమూర్ధేతిమంత్రే
ణ భౌమముద్దిశ్యహోమఃకార్యః ॥ అగ్నిమూర్ధాదివఃకకుత్పతిః
పృథివ్యాఅయం । అపాగ్ంరేతాగ్ంసిజిన్వతిస్వాహా ॥ భౌమాయే
దమ్ ॥ సమిధమిధ్మ సన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా - పూర్ణాహు
తిందత్వా - ఉత్తరంపరిషిచ్య- యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషం
సమాప్య - నవగ్రహాణా ముత్తరపూజాంకృత్వా-మహీసురేభ్యోధా
న్యదానానిదత్వా-శాంతికలశాధిపయోరుత్తరపూజాంకృత్వా - ఆస
త్యేనేత్యాదినవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలకమంత్రైశ్చ అ
గ్నిమూర్ధేతిమంత్రేణ దేవస్యత్వేతిమంత్రైర్దంపత్యోరభిషేకం
కుర్యాత్తతోదంపతీఅభిషేకప్లుత వస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా-శుద్ధవా
ససీధృత్వా- జ్యావేక్షణం ఫలపూజాంకృత్వా, సువాసినీభిర్నీరాజ
నం బ్రాహ్మణాశిషంస్వీకృత్య, శాంతికలశవస్త్రప్రతిమాదానమాచా
ర్యాయదత్వా, ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందద్యాదాచార్యం గంధపుష్పవ
స్త్రాదిభిస్సమ్యగభ్యర్చ్య, రక్తధేనుందత్వా, యథాశక్తిబ్రాహ్మణా
భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే భౌమవార ప్రథమా
ర్తవ శాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తా.

ఇత్థంతిథివార ప్రథమార్తవశాంతివిధీన్ప్రయోగసరణిభిస్సాకమభి

ధాయ ఇతోర్ధ్వేణం భరణ్యాది దుష్టనక్షత్రే ప్రథమార్తవశాంతివిధీ
న్ప్రయోగసరణిభిస్సాకమత్ర సమంత్రం సమ్యగ్వక్ష్యతే ॥

శ్రీ వాగ్దేవీప్రసీదా.

అజ్ఞాన తిమిరాంధస్య జ్ఞానాంజనశలాకయా ।
చక్షురున్మీలితంయేన తస్మైశ్రీగురవేనమః ॥

అథ భరణీనక్షత్ర ప్రథమార్తవ శాంతివిధిః

అథాతస్సంప్రవక్ష్యామి భరణ్యాశ్శాంతిముత్తమాం । తస్యాంపు
ష్పవతీనాంతు భర్తృశోకోభవిష్యతి ॥ తస్మాచ్ఛాంతింప్రకుర్వీత దం
పత్యోఃకులవృద్ధయే । స్నానాభ్యంగాదికంకుర్యాత్పుణ్యాహంవాచ
యేత్తతః ॥ పంచహోమాంశ్చవాకుర్యా దష్టమేషోడశేహ్నివా । ఆ
చార్యంవరయేద్ధీమా నృత్విజోవేదపారగాన్ ॥ యజమానోదేవతా
నాంగ్రహాణాంచైవపూజనం । దీపంశివాలయేభక్త్యాఘృతేనస్థాపయే
చ్ఛుచిః ॥ అభిషేకంశంకరస్య అశ్వత్థస్యప్రదక్షిణం। గాణాపత్యంపుం
సనూక్తంసౌరంమృత్యుంజయంతథా ॥ శాంతిజప్యంరుద్రజప్యం జపే
న్మృత్యుంజయంతతః । ఎవంకరోతియశ్శాంతిం తస్యమృత్యుభయం
నహి ॥ అయుర్వృద్ధికరార్థాయ ఋతుగండ ప్రశాంతయే । ద్రోణ
మానేన ధాన్యేనపద్మమష్టదళంలిఖేత్ ॥ తస్యోపరితదర్ధంచ తిలరా
శింసతండులం । తన్మధ్యేనిక్షిపేత్కుంభా నవర్ణాన్ సుమనోహరాన్॥
చతస్రః ప్రతిమాఃకార్యాః వారుణాస్సమ్యగర్చయేత్ । పంచామృ
తం పంచగవ్యం పంచత్వక్పంచపల్లవాన్ ॥ తత్తన్మంత్రైర్వినిక్షిప్య
పూర్వోక్తేన యథావిధి । వరుణం సమ్యగభ్యర్చ్య గంధపుష్పాక్ష
తాదిభిః ॥ ద్విభుజంపాశదండంచ యమంమహిషవాహనం । కృష్ణవ
ర్ణాంబరంమకాయాం సువర్ణప్రతిమాంయజేత్ ॥ ఓంభూః భరణీన
క్షత్రదైవతం యమమావాహయామి । అపసాప్మనమిత్య్రృచాషోడ

శైరుపచారకైః ॥ పూజాంకుర్యాత్ప్రయత్నేన రజోదోషస్య శాంతయె । తద్దక్షిణపార్శ్వే భరణీ నక్షత్రాధిదేవతే అశ్వినావావాహయామి ॥ తదశ్వినావశ్వయుజోపయాతాం ॥ ఇత్యాదిమంత్రైః షోడశోపచారపూజా ॥ తద్వామపార్శ్వే భరణీనక్షత్ర పత్యధిదేవతామగ్నిమావాహయామీత్యాది॥ అగ్నిర్నఃపాతుకృత్తికేతిమంత్రైః పూజా ॥ ద్విభుజౌశుభ్రవర్ణాంగా వశ్వినౌదేవతేశుభౌ । పీయూషకలశౌదేవౌ కోమలావశ్వవాహనౌ ॥ కృత్తికాస్వగ్నిదైవత్యం మేషారూఢంచతుర్భుజమ్ । దధానంస్రుక్స్రువౌనిత్యం రక్తవర్ణంతథాంబరమ్ ॥ తత్తద్వ్యాఖ్యాష్టకేనైవ షోడశైరుపచారకైః । రక్తానికరవీరాణాం కుసుమానిసమర్పయెత్ ॥ మధునూపాన్నసైవేద్యం తాంబూలంచసమర్పయెత్ । స్వగృహ్యోక్తేనవిధినా ముఖాంతంకారయెద్బుధః ॥ పాలాశసమిధాన్యాజ్యైర్జుహుయాద్వ్యమమంత్రతః । పాయసంమధుసంయుక్తం ఘృతదూర్వాతిలాక్షతైః ॥ ప్రత్యేకంశతమష్టౌచ గాయత్ర్యాజుహుయాత్తతః । జయాదిహోమంకృత్వాతుహోమశేషంసమాపయెత్ ॥ అభిషేకంతతఃకుర్యాద్దేవైర్మంత్రైశ్చసూక్తకైః ॥ మార్జనమంత్రైః ॥ తదశ్వినావశ్వయుజోపయాతాం । అగ్నిర్నఃపాతుకృత్తికాః।ఇమమ్మేవరుణతత్వాయామి త్వన్నోఅగ్నేతిమంత్రైః ఆసత్యేనేత్యాది నవగ్రహమంత్రైరింద్రాదిలోకపాలకమంత్రైర్జాతవేదసేతిమంత్రేణ ఆపోహిష్ఠేతిమంత్రేణహిరణ్యవర్ణాశ్శుచయఃపావకాః తాత్రారమింద్రంత్వన్నోఅగ్నే సున్వంతమానోనియుద్భిర్వాయగ్ం సోమతమీశానం పవమానస్సువర్జనః సర్వేషువాఏషులోకేషుప్రజాపతేరత్యశ్వాయత్ । సముద్రజ్యేష్ఠాఆపఇద్వాఉభేషజీ । యెనేదంభూతం అక్షీభ్యాంతె । శ్రీసూక్త భూసూక్త ఘృతసూక్త ఆయుష్యసూక్తైః ॥ ముంచామిత్వా ॥ సహస్రాక్షేణ దేవస్యత్వాసురాష్ట్రమిత్యాదిమంత్రైః దంపత్యోరభిషేకంకుర్యాత్ ॥ సమవతీ

న్ధర్మరాజమహిషారూఢభోయమ తవమూర్తింప్రదాస్యామి ఋతు దోషంవినాశయ । అశ్వినౌదేవభిషజౌ పీయూషకలశౌశుభౌ ॥ యు ష్మన్మూర్తిప్రదానేనఋతుగండంవ్యపోహ్యతాం ॥ మేషారూఢచతు ర్బాహో స్వాహాయుక్త సుతేజస । తవమూర్తిం ప్రదాస్యామి ఋ తుదోషం వినాశయ ॥ ఏవందత్వాదక్షిణార్థం కృష్ణధేనుం ప్రదాప యేత్ । ఋత్విగ్భ్యశ్చదక్షిణాందద్యాద్యథావిత్తానుసారతః ॥ బ్రాహ్మ ణాన్భోజయేత్పశ్చాద్గృహీయాదాశిషంస్వయం । ఏవంశాంతింప్ర కుర్యాచ్చేద్దంపతీసుఖమాప్నుయుః ॥ ఆయురారోగ్యమైశ్వర్యంలభం తేపుత్రసంపదః ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామలోక్త సర్వశాంతిదర్పణే భరణీనక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతివిధిస్సంపూర్ణః.

అథ భరణీనక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహనిదంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాంనమ స్కృత్య-శాంత్యర్థం పుణ్యాహం వాచయేత్ ॥ పుణ్యాహానంతరం ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య - ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ- ఆవ యోస్సర్వమంగళ పరంపరావాప్త్యర్థం నాందీశోభన దేవతాముద్ది శ్య నాందీశోభనదేవతా ప్రీత్యర్థం భరణీనక్షత్ర ప్రథమార్తవశాం తికర్మణి నాందీపూజాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ ధ్యానాదిషోడ శోపచారాన్కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఏ వంగుణేత్యాదితిథౌ - భరణీనక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆ చార్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ అస్మిన్ భ రణీనక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యంత్వాంవృణీమహే ॥ అస్మిన్ భరణీనక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి రుద్రాభిషేకార్థం బ్రాహ్మణంత్వాంవృణీమహే ॥ నవగ్రహార్చనం కర్తుం బ్రాహ్మణం

త్వాంవృణీమహే॥ అస్మిన్ భరణీనక్షత్ర ప్రథమార్తవ శాంతికర్మాం
గ గాణాపత్య పురుషసూక్త జపార్థం బ్రహ్మాణంత్వాం వృణీమహే ॥
మహాసౌర మృత్యుంజయ జపార్థం బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహే। శాం
తిజపార్థం బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహే॥ రుద్రపారాయణంకర్తుం బ్ర
హ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ప్రత్యేకం ప్రత్యేకం ఋత్విగ్వరణందద్యా
త్తేపివృతోస్మికరిష్యామీతిప్రబ్రూయుః ॥ శివాలయే ఘృతదీపంనిక్షి
పేదశ్వత్థస్య ప్రదక్షిణనమస్కారఃకర్తవ్యః ॥ ప్రాణానాయమ్య-దే
శకాలౌ సంకీర్త్య - ఏవంగుణే త్యాదితిథౌ - భరణీనక్షత్ర ప్రథమా
ర్తవశాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవతా కలశస్థాపనాఖ్యం కర్మకరిష్యఇ
తిసంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్తకలశస్థాపనవిధినా చత్వారఃకలశాన్స్థాప
యిత్వా-తేషుకలశేషు సువర్ణనిర్మిత వరుణయమాశ్వినాగ్నిప్ర
తిమాశ్చక్రమేణ ప్రథమకలశాది చతృషుకలశేషు సంస్థాపయేత్ ॥ త
త్రాదౌ సువర్ణనిర్మిత వరుణప్రతిమాంనిధాయ ॥ ద్వితీయే సువర్ణ
నిర్మిత యమస్యప్రతిమాంనిధాయ ॥ తృతీయే అశ్వినీదేవతయోః
ప్రతిమాంనిధాయ ॥ చతుర్థే శాతస్వరనిర్మిత అగ్నిప్రతిమాంని
ధాయ॥ ఏభిర్వక్ష్యమాణమంత్రైరావాహ్య-ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధాయ,
కలశాధిపానాం ధ్యానాది షోడశోపచారాన్కుర్యాత్ ॥ ప్రథమకల
శే తత్వాయామి బ్రహ్మణావందమానస్తదాశాస్తే యజమానోహవి
ర్భిః । అహేడమానో వరుణేహబోధ్యురుశగ్ం సమానఆయుఃప్ర
మోషీః । అనేనమంత్రేణ వరుణమావాహ్య ॥ ద్వితీయే ॥ అపపా
ప్మానంభరణీర్భరంతు । తద్యమోరాజాభగవాన్వివష్టాం । లోకస్య
రాజామహతోమహాన్హి । సుగన్నఃపంథామభయంకృణోతు। య
స్మిన్నక్షత్రేయమఏతిరాజా । యస్మిన్నేనమభ్యషించంతుదేవాః । త
దస్యచిత్రగ్ంహవిషాయజామ । అపపాప్మానం భరణీర్భరంతు । ఏ
భిరష్టౌవాశ్యైభరణీనక్షత్రదేవతాం । యమమావాహ్య ॥ తృతీ

యె ॥ తదశ్వినావశ్వయుజోపయాతాం । శుభంగమిష్ఠౌసుయమేభి
రశ్వైః । స్వన్నక్షత్రగ్ంహవిషాయజంతౌ । మధ్వాసంపృక్తౌయజు
షాసమక్తౌ । యౌదేవానాంభిషజౌహవ్యవాహౌ । విశ్వస్యదూతావ
మృతస్యగోపౌ । తౌనక్షత్రంజుజుషాణోపయాతాం । నమోఽశ్వి
భ్యాం కృణుమోఽశ్వయుగ్భ్యాం ॥ ఏభిరష్టౌవాక్యైర్భరణీనక్షత్ర
స్యాధిదేవతావశ్వినావావాహ్య॥ తృతీయె॥ అగ్నిర్నఃపాతుకృత్తికాః।
నక్షత్రం దేవమింద్రియం । ఇదమాసాంవిచక్షణం । హవిరాసంజు
హోతన । యస్యభాంతిరశ్మయోయస్యకేతవః । యస్యేమావిశ్వాభు
వనానిసర్వా । సకృత్తికాభిరభిసంవసానః । అగ్నిర్నోదేవస్సువితేద
ధాతు ॥ ఏభిరష్టౌవాక్యైః భరణీనక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతామగ్నిమా
వాహయెత్ ॥ అపపాప్మానంభరణీర్భరంత్విత్యష్టౌవాక్యైరేవ జపః
కార్యః ॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య- భరణీనక్షత్ర ప్రథ
మార్తవశాంతికర్మణి సమస్త దుష్టారిష్టదోషనివృత్త్యర్థం ఆదిత్యా
దినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహ ప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాది నవ
గ్రహహోమాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతే
త్యాదినాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య - అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతె
ఆదిత్యాదినవగ్రహార్చనం ఇంద్రాదిలోకపాలకార్చనం కృత్వాసత్యే
నేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలక మంత్రైశ్చ
హుత్వా - సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా - పూర్ణా
హుతిందత్వా - ఉత్తరంపరిషిచ్య- యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమ
శేషం సమాపయెత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఏ
వంగుణేత్యాదితిథౌ, భరణీనక్షత్రప్రథమార్తవశాంతిహోమాఖ్యం
కర్మకరిష్యఇతి సంకల్ప్య, యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నిం ప్రతిష్ఠా
ప్య, అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతె అశ్వత్థాజ్యాన్నైర్వరుణ
ముద్దిశ్య తత్వాయామీతిమంత్రేణ హోమఃకార్యః ॥ తత్వాయామి

బ్రహ్మణావందమాన స్తదాశా స్తే యజమానోహవిర్భిః । అహేడ
మానోవరుణేహబోధ్యురుశగ్ంసమానఆయుః ప్రమోషీస్స్వాహా ॥ వరు
ణాయేదం ॥ పాలాశసమిధాన్నాజ్యైర్భరణీనక్షత్రదేవతాం యమ
ముద్దిశ్య అపపాప్మానమిత్యష్టౌ వాక్యైర్హోమఃకార్యః ॥ అపపాప్మా
నంభరణీర్భరంతు । తద్యమోరాజాభగవాన్విచష్టాం । లోకస్యరా
జామహతోమహాన్హి । సుగన్నఃపంథామభయంకృణోతు । యస
స్మిన్నక్షత్రే యమఏతిరాజా । యస్మిన్నేనమభ్యషించంతదేవాః ।
తదస్యచిత్రగ్ంహవిషాయజామ । అపపాప్మానంభరణీర్భరంతుస్వా
హా ॥ భరణీనక్షత్రదేవతాయై యమాయేదం ॥ తదశ్వినావశ్వయు
జోపయాతాం । శుభంగమిష్ఠౌసుయమేభిరశ్వైః । స్వంనక్షత్రగ్ంహ
విషాయజంతౌ । మధ్వాసంపృక్తౌయజుషాసమక్తౌ । యౌదేవానాం
భిషజౌహవ్యవాహౌ । విశ్వస్యదూతావమృతస్యగోపౌ । తౌనక్షత్రం
జుజుషాణోపయాతాం । నమోశ్విభ్యాం కృణుమోశ్వయుగ్భ్యాం
స్వాహా । భరణీనక్షత్రస్యాధిదేవతాయై అశ్విన్యాఇదం ॥ అగ్నిర్నః
పాతుకృత్తికాః । నక్షత్రం దేవమింద్రియం । ఇదమాసాంవిచక్షణం ।
హవిరాసంజుహోతన । యస్యభాంతిరశ్మయోయస్యకేతవః । యస్యే
మావిశ్వాభువనానిసర్వా । సకృత్తికాభిరభిసంవసానః । అగ్నిర్నో
దేవస్సువితేదధాతుస్వాహా ॥ భరణీనక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాయై అగ్న
యఇదం ॥ సమిధమిధ్మ సన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా, పూర్ణాహు
తిందత్వా, ఉత్తరంపరిషిచ్య, యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశే
షంసమాప్య, నవగ్రహాణాముత్తరపూజాంకృత్వా, మహీసురేభ్యో
ధాన్యదానానిదత్వా- శాంతికలశాధిపానాముత్తరపూజాం కృత్వా-
ఆసత్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలకమంత్రై
శ్చ అపపాప్మానంభరణీర్భరంత్విత్యష్టౌవాక్యైర్జాతవేదసేతిమంత్రే
ణ ఇమమ్మేవరుణతత్వాయామిత్వన్నోఅగ్నేసత్వన్నోఅగ్నేతిమంత్రై

రాపోహిష్ఠాహిరణ్యవర్ణాశ్శుచయఃపావకాః త్రాతారమింద్రం త్వా
న్నో అగ్నే సుగన్నఃపంథామనున్వంతమానోనియుద్భిః వయగ్ంసోమ
తమీశానం పవమానస్సువర్జనః సర్వేషువాఎషులోకేషు । ప్రజాప
తేరక్ష్యశ్వాయత్ । సముద్రజ్యేష్ఠాః ఆపయిద్వాఉభేషజీయే నేదంభూ
తం । అక్షిభ్యాం తేశ్రీసూక్తభూసూక్త ఘృతసూక్త ఆయుష్యసూ
క్తైః ముంచామిత్వా । సహస్రాక్షేణ దేవస్యత్వాసురాస్త్వామిత్యాది
మంత్రైర్దంపత్యోరభిషేకంకుర్యాత్ తతో దంపతీఅభిషేకప్లుతవస్త్రా
ణ్యాచార్యాయదత్వా - శుద్ధవాససీనృత్వా- జ్యావేక్షణంకృత్వా- ఫ
లపూజాంకృత్వా- శాంతికలశవస్త్ర ప్రతిమాదానానిదత్వా - సువా
సినీభిర్నీరాజనం బ్రాహ్మణాశిషంస్వీకృత్య - ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాంద
త్వాదశః పిండ కార్పాసదానానిదత్వాచార్యం గంధపుష్పవస్త్రాదిభి
స్సమ్యగభ్యర్చ్య - కృష్ణధేనుందత్వా- యథాశక్తిబ్రాహ్మణాన్భో
జయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే భరణీనక్షత్ర
ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తా.

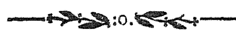

అథ కృత్తికానక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతివిధిః.

ఆర్తవాకృత్తికాయాంతు రోగిణీవాదరిద్రిణీ । వంధ్యాదుఃఖవ
తీచేతి కథ్యతే కోవిదైస్సదా ॥ తస్యాచ్ఛాంతిం ప్రవక్ష్యామి ధర్మశా
స్త్రోక్తమార్గతః । కుంభస్థాపనమిత్యాది సర్వంపూర్వవదాచరేత్॥
రక్తమాల్యాంబరోవహ్నిర్మేషారూఢోద్విశీర్షకః । ధూమధ్వజో
లోహితాక్షశ్చతుర్హస్తః ప్రసీదతు ॥ అగ్నిర్నః పాతుకృత్తికేతి మం
త్రేణ పూజాహోమంసమాచరేత్ । ద్విభుజంపాశదండంచ యమం
మహిషవాహనం ॥ నీలవర్ణ వపుర్భీమం సువర్ణేనతు కారయే
త్ । అపపాప్మానమితిచ షోడశైరుపచారకైః ॥ తతస్తువామపార్శ్వే

తుబ్రిహ్మణంసమ్యగర్చయేత్ । ప్రజాపతించతుర్బాహుం కమండల్వ క్షసూత్రకం ॥ వరాభయకరంశుభ్రం రోహిణీశంసుతేజసం । ప్రజాపతేరోహిణీవేతుపత్నీ త్త్యుపచారానసమర్చయేత్ ॥ తస్యప్రాచ్యాశి భూమౌతు స్థండిలేగ్నింపరికల్పయేత్ । రక్తచందనగంధంచ పుష్పం బంధూకమల్లికామ్ ॥ సర్జధూపంఘృతాన్నంచ నైవేద్యంచ నివేదయేత్ । తిలాక్షతైఘృతాన్నైశ్చ దూర్వాభిఃఖాదిరైస్తథా ॥ నక్షత్రదేవతాత్ప్రీత్యైహోతవ్యం భక్తిపూర్వకమ్ । దూర్వాహోమంతుగాయత్ర్యా కుర్యాత్పూర్వోక్తమార్గతః ॥ హోమశేషంసమాప్యాథ మార్జయేత్కలశోదకైః । తతోబ్రాహ్మణమభ్యర్చ్య ప్రదద్యాత్ప్రతిమాంత్రియం ॥ మేషారూఢ చతుర్హస్త స్వాహాయుక్తసుతేజస । తవమూర్తింప్రదాస్యామి రజోదోషం వినాశయ ॥ ప్రజాపతే చతుర్హస్త కమండల్వక్షసూత్రక । తవమూర్తిం ప్రదాస్యామి రజోదోషంవినాశయ ॥ ద్విబాహో యమునాథ్రాతః పితృరాట్ధర్మసంహిత । తవమూర్తింప్రదాస్యామి రజోదోషంవినాశయ ॥ తతస్తుదక్షిణార్థంచ రక్తధేనుంప్రదాపయేత్ । ఇత్థంశాంతింప్రకుర్వీత దంపత్యోరభివృద్ధయే ॥

ఇతిశ్రీరుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే కృత్తికానక్షత్ర ప్రథమార్తవ శాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథ కృత్తికానక్షత్ర ప్రథమార్తవ శాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహాని దంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాం నమస్కృత్య-శాంత్యర్థంపుణ్యాహంవాచయేత్పుణ్యాహానంతరంప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ - కృత్తికానక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆవయోస్సర్వమంగళ పరంపరావాప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతాప్రీత్యర్థం

నాందీపూజాఖ్యంకర్మకరిష్య ఇతి సంకల్ప్య ॥ ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్ కుర్యాత్॥ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-కృత్తికానక్షత్ర ప్రథమాతర్ర-వశాంతికర్మణి ఆచార్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యం కర్మకరిష్య ఇతిసంకల్ప్య॥ అస్మిన్ కృత్తికానక్షత్ర ప్రథమాతర్ర వశాంతికర్మణి ఆచార్యంత్వాంవృణీమహే బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణందద్యాత్తేపి వృతోస్మికరిష్యామీతి ప్రబ్రూయుః ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య ॥ కృత్తికానక్షత్ర ప్రథమాతర్ర-వశాంతికర్మాంగతత్తద్దేవతాకలశస్థాపనాఖ్యం కర్మకరిష్య ఇతిసంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్తకలశస్థాపనవిధినా కలశత్రయం సంస్థాప్య-ప్రథమకలశే సువర్ణనిర్మితస్వాహాదేవ్యాయుత అగ్నిప్రతిమాంనిధాయ, ద్వితీయె సువర్ణనిర్మిత యమప్రతిమాంనిధాయ-తృతీయె కాతర్రస్వరనిర్మిత చతుర్ముఖప్రతిమాం సంస్థాప్య - ఎభిర్వక్ష్యమాణమంత్రైరావాహ్య, ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధాయ- కలశాధిపానాం ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్ కుర్యాత్॥ అగ్నిర్నఃపాతుకృత్తికాః । నక్షత్రందేవమింద్రియం । ఇదమాసాంవిచక్షణం । హవిరాసంజుహోతన । యస్యభాంతిరశ్మయోయస్యకేతవః । యస్యేమావిశ్వాభువనానిసర్వా । సకృత్తికాభిరభిసంవసానః । అగ్నిర్నోదేవస్సువితేదధాతు ఎభిరష్టౌవాక్యైః ప్రథమకలశే కృత్తికానక్షత్రదేవతామగ్నిమావాహ్య ॥ అపపాప్మానంభరణీర్భరంతు । తద్యమోరాజాభగవాన్విచష్టాం।లోకస్యరాజామహతోమహాన్హి। సుగన్నఃపంథామభయంకృణోతు । యస్మిన్నక్షత్రే యమఎతిరాజా। యస్మిన్నేనమభ్యషించంతిదేవాః । తదస్యచిత్రగ్ంహవిషాయజామ । అపపాప్మానంభరణీర్భరంతు । ఎభిరష్టౌవాక్యైః కృత్తికానక్షత్రస్యాధిదేవతాం యమమావాహ్య ॥ తృతీయె - ప్రజాపతేరోహిణీవేతుపత్నీ । విశ్వరూపాబృహతీచిత్రభానుః । సానోయజ్ఞస్యసువితేదధాతు । యథాజీవేమశరదస్సువీరాః । రోహిణీదేవ్యుదగాత్పురస్తా

త్ । విశ్వాయూపాణి ప్రతిమోదమానా । ప్రజాపతిగ్ంహవిషావర్ధ
యంతీ । ప్రియాదేవానాముపయాతుయజ్ఞం ॥ ఏభిరష్టావాక్యైః కృ
త్తికానక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాం చతుర్ముఖమావాహయేత్। అగ్నిర్నః
పాతుకృత్తికేత్యష్టావాక్యైరేవజపః కార్యః ॥ ప్రాణానాయమ్య దే
శకాలౌ సంకీర్త్య- ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ- కృత్తికానక్షత్ర ప్రథమా
ర్ధవశాంతికర్మణి సమస్త దుష్టారిష్టదోషనివృత్త్యర్థం ఆదిత్యాదీనాం
నవానాం గ్రహాణామానుకూల్యతాసిద్ధ్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహాను
ద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహహోమాఖ్యం
కర్మ కరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠా
ప్య- అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతేనవగ్రహార్చనం ఇంద్రా
ది లోకపాలకార్చనంకృత్వాసత్యేనేత్యాది నవగ్రహమంత్రై
రింద్రాదిలోకపాలకమంత్రైశ్చహుత్వా - సమిధమిధ్మసన్నహనం జ
యాదీంశ్చహుత్వా- పూర్ణాహుతిందత్వా- ఉత్తరంపరిషిచ్య - య
స్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషం సమాపయేత్ ॥ ప్రాణానాయ
మ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య - ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ - కృత్తికానక్షత్ర
ప్రథమార్ధవ శాంతిహోమాఖ్యంకర్మ కరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ య
త్రాగ్ని స్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య- అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యా
జ్యభాగాంతే ఘృతాన్నైః ఖాదిరైః కృత్తికానక్షత్రదేవతాముద్దిశ్య
హోమః కార్యః॥ అగ్నిర్నః పాతుకృత్తికాః। నక్షత్రం దేవమింద్రియం।
ఇదమాసాంవిచక్షణం । హవిరాసంజుహోతన । యస్యభాంతిరశ్మ
యోయస్యకేతవః । యస్యేమావిశ్వాభువనానిసర్వా । సకృత్తికాభి
రభిసంవసానః । అగ్నిర్నోదేవస్సువితేదధాతుస్వాహా । కృత్తికాన
క్షత్రదేవతాయై అగ్నయ ఇదం ॥ అపపాప్మానంభరణీర్భరంతు । త
ద్యమోరాజాభగవాన్విచష్టాం । లోకస్యరాజామహతోమహాన్హి ।
సుగన్నః పంథామభయంకృణోతు । యస్మిన్నక్షత్రేయమఏతిరాజా । యస్మిన్నేనమభ్యషించంతుదే

వాః । తదస్యచిత్రగ్ంహవిషాయజామ । అపపాప్మానంభరణీర్భరం తుస్వాహా ॥ కృత్తికానక్షత్రస్యాధిదేవతాయై యమాయేదం ॥ ప్రజాపతేరోహిణీవేతుపత్నీ । విశ్వరూపాబృహతీచిత్రభానుః । సానోయజ్ఞస్యసువితేదధాతు । యథాజీవేమశరదస్సువీరాః । రోహిణీదేవ్యుదగాత్పురస్తాత్ । విశ్వారూపాణిప్రతిమోదమానా । ప్రజాపతిగ్ంహవిషావర్ధయంతీ । ప్రియాదేవానాముపయాతుయజ్ఞంస్వాహా ॥ కృత్తికానక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాయై చతుర్ముఖాయేదం ॥ సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా- పూర్ణాహుతిం దత్వా - ఉత్తరం పరిషిచ్య - యస్యస్మృత్యేత్యాదినాహోమశేషంసమాప్య, నవగ్రహాణాముత్తరపూజాంకృత్వా, మహీసురేభ్యో ధాన్యదానానిదత్వా, శాంతి కలశాధిపానాముత్తరపూజాం కృత్వాసత్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలకమంత్రైశ్చ అగ్నిర్నఃపాత్విత్యష్టావాక్యైరపపాప్మానమిత్యష్టావాక్యైః ప్రజాపతేరోహిణీవేతుపత్నీత్యష్టావాక్యైర్దేవస్యత్వేతిమంత్రైర్దంపత్యోరభిషేకం కుర్యాత్తతో దంపతీ అభిషేకప్లుతవస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా - శుద్ధవాససీధృత్వా- ఖ్యావేక్షణం ఫలపూజాంకృత్వా -సువాసినీభిర్నీరాజనంబ్రాహ్మణాశిషంస్వీకృత్య- ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందద్యాదయఃపిండకార్పాసదానానిదత్వాచార్యం గంధపుష్పవస్త్రాదిభిస్సమ్యగభ్యర్చ్య- ధేనుం దత్వా-యథాశక్తిబ్రాహ్మణాన్భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీరుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే కృత్తికానక్షత్ర ప్రథమార్తవ శాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తా.

అథార్ద్రానక్షత్రప్రథమార్తవ శాంతివిధిః.

దారిద్ర్యదుఃఖశీలావా ఆర్ద్రాయాంభర్తృహాభవేత్ । కుంభస్థాపనమిత్యాది సర్వంపూర్వవదాచరేత్॥ కుంభోపరిన్యసేద్వస్త్రం

రుద్రమూర్తింసమర్చయేత్ । రుద్రశ్శ్వేతవృషారూఢః పినాకీశశిశేఖరః । శూలఖడ్గపినాకాంశ్చ దధానోమేప్రసీదతు॥ఆర్ద్రాయారుద్ర ఇతిషోడశైరుపచారకైః । తస్యదక్షిణదిగ్భాగే చంద్రపూజాంసమాచరేత్ ॥ శ్వేతవర్ణాకృతిస్సోమో ద్విభుజోవరదండభృత్ । పాశహస్తోరథారూఢో మృగశీర్షాధిదైవతం ॥ సోమోరాజేతిమంత్రేణ ఉపచారాన్సమర్చయేత్ । తతస్తువామపార్శ్వేతు అదితింసమ్యగర్చయేత్॥ అదితింపీతవర్ణాంచ స్రుక్స్రువౌదర్భముష్టికాం। అభయాంచచతుష్పాణిం గంధకుంకుమసంయుతాం॥ పునర్నో దేవ్యదితిరిత్యుపచారాన్సమర్చయేత్ । శ్రీగంధంశతపత్రాణి పుష్పంగుగ్గులధూపకం ॥ ఘృతాపూపాన్ననైవేద్యం తాంబూలందక్షిణాయుతం । తతోహోమంప్రకుర్వీత స్వగృహ్యోక్తవిధానతః ॥ బిల్వపత్రాణిసాలాశ ఘృతాన్నాజ్యతిలైరపి । ప్రత్యేకంసమసంఖ్యాభిరార్ద్రాయారుద్రమంత్రతః ॥ గాయత్ర్యాజుహుయాద్దూర్వాం హోమశేషంసమాపయేత్ । అభిషేకంతతఃకుర్యాత్తతోదానంసమాచరేత్ ॥ రుద్రశ్వేతవృషారూఢ నీలకంఠదిగంబర । తవమూర్తింప్రదాస్యామి రజోదోషంవినాశయ ॥ దశాశ్వరథమారూఢద్విబాహోవరదండభృత్ । తవమూర్తింప్రదాస్యామి రజోదోషంవినాశయ ॥ స్రుక్స్రువౌ దర్భసంయుక్తౌ దధానేంబచతుర్భుజే । తవమూర్తింప్రదాస్యామి సర్వాన్కామాన్ప్రయచ్ఛమే ॥ అనేనైవతుమంత్రేణ దద్యాచ్చప్రతిమాద్వయం । బ్రాహ్మణాన్భోజయేత్పశ్చాత్స్వయంభుంజీతవాగ్యతః॥ మహామృత్యుహరంసౌఖ్యం దంపత్యోర్మంగళంభవేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే
ఆర్ద్రానక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథార్ద్రా నక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిః.

సుభేహా విదంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాంనమ స్కృత్య - శాంత్యర్థం పుణ్యాహంవాచయేత్పుణ్యాహానంతరంప్రా ణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య ॥ ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ-ఆర్ద్రా ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆవయోస్సర్వమంగళ పరంపరావాప్త్య ర్థం నాందీశోభన దేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతా ప్రీత్యర్థం నాందీపూజాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య - ధ్యానాదిషోడశోపచా రాన్కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌసంకీర్త్య- ఆర్ద్రా ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్య బ్రహ్మ ఋత్విగ్వరణాఖ్యంకర్మక రిష్యఇతి సంకల్ప్య ॥ అస్మిన్నార్ద్రా ప్రథమార్తవ శాంతికర్మణి ఆచార్యంత్వాం వృణీమహే బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వ రణందద్యాత్తేపి వృతోస్మి కరిష్యామీతి బ్రూయుః ॥ ప్రాణానాయ మ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ-ఆర్ద్రాప్రథమార్త వశాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవతా కలశస్థాపనాఖ్యంకర్మకరిష్య ఇతిసంక ల్ప్య ॥ పూర్వోక్త కలశస్థాపనవిధినా కలశత్రయంసంస్థాప్య-ప్రథమక లశేసువర్ణనిర్మిత గౌరీయుత శంకరప్రతిమాం నిధాయ ॥ ద్వితీయే ॥ రోహిణీసహిత శశాంకప్రతిమాంనిధాయ ॥ తృతీయే ॥ సువర్ణనిర్మి త అదితిప్రతిమాంనిధాయ - ఎభిర్వక్ష్యమాణమంత్రైరావాహ్య - ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధాయ-కలశాధిపానాం ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్ కుర్యాత్ ॥ ఆర్ద్రయారుద్రః ప్రథమానఏతి । శ్రేష్ఠోదేవానాంపతిర ఘ్నియానాం । నక్షత్రమస్యహవిషావిధేమ । మానఃప్రజాగ్ంరీరిష న్మోతవీరాన్ । హేతీరుద్రస్యపరిణోవృణక్తు । ఆర్ద్రానక్షత్రంజుష తాగ్ంహవిర్నః । ప్రముంచమానౌదురితానివిశ్వా । అపాఘశగ్ంస న్నుదతామరాతిం । ఎభిరష్టావాక్యైరార్ద్రానక్షత్రదేవతాం శం కరమావాహయామీతి ప్రథమకలశే శంకరమావాహ్య ॥ సోమో

రాజామృగశీర్షేణఆగన్ । శివంనక్షత్రంప్రియమస్యధామ । ఆప్యాయమానోబహుధాజనేషు । రేతఃప్రజాంయజమానేదధాతు । యత్తేనక్షత్రంమృగశీర్షమస్తి । ప్రియగంరాజన్ప్రియతమంప్రియాణాం । తస్మైతెసోమహవిషావిధేమ । శన్నఎధిద్విపదేశంచతుష్పదే । ఎభిరష్టౌవాక్యైరార్ద్రానక్షత్రాధిదేవతాం రోహిణీసహిత శశాంకమావాహయామీతి ద్వితీయకలశే శశాంకమావాహ్య ॥ పునర్నో దేవ్యదితిస్పృణోతు । పునర్వసూనఃపునరేతాంయజ్ఞం । పునర్నో దేవాఅభి యంతుసర్వే । పునఃపునర్వోహవిషాయజామః । ఎవానదేవ్యదితిరనర్వా । విశ్వస్యభర్త్రీ జగతఃప్రతిష్ఠా । పునర్వసూహవిషావర్ధయంతీ । ప్రియం దేవానామప్యేతుపాథః । ఎభిరష్టౌవాక్యైరార్ద్రానక్షత్రప్రత్యధిదేవతాం అదితిమావాహయామీతి తృతీయ కలశే అదితిమావాహయేత్ ॥ ఆర్ద్రాయాంరుద్రఇత్యష్టౌవాక్యైరేవజపః కర్తవ్యః ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య -ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ - ఆర్ద్రానక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి సమస్తదుష్టారిష్టదోషనివృత్త్యర్థం ఆదిత్యాదీనాం నవానాం గ్రహాణామానుకూల్యతాసిద్ధ్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాది నవగ్రహప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహ హోమాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య - అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతె ఆసత్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలకమంత్రైశ్చహుత్వా- సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా-పూర్ణాహుతిందత్వా-ఉత్తరంపరిషిచ్య- యస్యస్మృత్యేత్యాదినాహోమశేషంసమాపయేత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ, ఆర్ద్రాప్రథమార్తవశాంతిహోమాఖ్యంకర్మ కరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య- అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతెబిల్వసమిద్భిఃపాలాశాజ్యాన్నైః

రుద్రైకశాంకాదిభీరుద్దిశ్య హోమఃకర్తవ్యః ॥ బిల్వసమిద్భిరాద్రా అ ర్ద్రానక్షత్రదేవం రుద్రముద్దిశ్య ఎభిరష్టావాక్యైర్హోమః కార్యః॥ ఆర్ద్రయారుద్రఃప్రథమానఏతి। శ్రేష్ఠో దేవానాంపతిరఘ్నియానాం। నక్షత్ర స్య హవిషావిధేమ । మానఃప్రజాగ్ంరీరిషన్మోతవీరాః । హేతీరుద్రస్యపరిణోవృణక్తు ॥ ఆర్ద్రానక్షత్రం జుషతాగ్ం హవి ర్నః । ప్రముంచమానౌదురితానివిశ్వా । అపాఘశగ్ం సన్నుదతా మరాతింస్వాహా । రుద్రాయేదం ॥ పాలాశసమిద్భిస్సోమముద్దిశ్య ఎభిరష్టావాక్యైర్హోమఃకార్యః ॥ సోమోరాజా మృగశీర్షేణ ఆగన్ ॥ శివంనక్షత్రంప్రియమస్యధామ । ఆప్యాయమానోబహు ధాజనేషు । రేతఃప్రజాంయజమానేదధాతు । యత్తేనక్షత్రంమృగశీ ర్షమస్తి। ప్రియగ్ంరాజన్ప్రియతమంప్రియాణాం । తస్మైతేసోమ హవిషావిధేమ । శన్నఎధిద్విపదే శంచతుష్పదేస్వాహా ॥ ఆర్ద్రాన క్షత్రస్యాధిదేవతాయై సోమాయేదం ॥ ఆజ్యానైరదితిముద్దిశ్య ఎభి రష్టావాక్యైర్హోమఃకార్యః ॥ పునర్నోదేవ్యదితిస్స్పృణోతు । పు నర్వసూనఃపునరేతాంయజ్ఞం । పునర్నోదేవాఅభియంతుసర్వే । పు నఃపునర్వోహవిషాయజామః । ఎవానదేవ్యదితిరనర్వా । విశ్వస్య భర్త్రీజగతఃప్రతిష్ఠా । పునర్వసూహవిషావర్ధయంతీ । ప్రియందే వానామప్యేతుపాథస్వాహా॥ ఆర్ద్రానక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాయై అది త్యాఇదం ॥ త్ర్యంబకంయజామహే సుగంధింపుష్టివర్ధనం । ఉ ర్వారుకమివబంధనాన్మృత్యోర్ముక్షీయమామృతాత్స్వాహేతి తిల హోమంకుర్యాత్ ॥ గాయత్ర్యా దూర్వాహోమం కుర్యాత్ ॥ సమిసమిద్ధసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా-పూర్ణాహుతిందత్వా- ఉత్తరంపరిషిచ్య-యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషం సమాప్య-న వగ్రహాణా ముత్తరపూజాంకృత్వా - మహీసురేభ్యో ధాన్యదానానిద త్వా-శాంతి కలశాధిపానాముత్తరపూజాం కృత్వాసత్యేనేత్యాదినవ

గ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాదిలోకపాలకమంత్రైః రాద్రేయా రుద్రఇ
త్యష్టావాక్యైస్సోమోరాజేత్యష్టావాక్యైః పునర్నో దేవ్యదితిరిత్యష్టా
వాక్యైశ్చ దేవస్యత్వేతిమంత్రైర్దంపత్యోరభిషేకంకుర్యాత్తతో
దంపతీఅభిషేకప్లుతవస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా- శుద్ధవాససీధృత్వా-
జ్యావేక్షణంకృత్వా-శాంతికలశ వస్త్ర ప్రతిమాదానమాచార్యాయ
దత్వా- ఫలపూజాంకృత్వా - సువాసినీభిర్నీరాజనం- బ్రాహ్మణాశి
షంస్వీకృత్య - ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందద్యాదాచార్యం గంధపుష్పవ
స్త్రాదిభిస్సమ్యగభ్యర్చ్య - యథాశక్తిబ్రాహ్మణాన్భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామలోక్త సర్వశాంతిదర్పణే ఆర్ద్రానక్షత్ర
ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తా.

అథ పునర్వసూనక్షత్ర ప్రథమార్తవ శాంతివిధిః.

పునర్వసౌతుయాకన్యా భవతిప్రథమార్తవా । సాకన్యాదుఃఖశీ
లాచ రోగిణీనిర్ధనాభవేత్ ॥ తస్మాచ్ఛాంతింప్రకుర్వీత యదుక్తంరు
ద్రయామళే । పుణ్యాహవాచనాదీని సర్వంపూర్వవదాచరేత్ ॥ అది
తింపీతవర్ణాంచ స్రుక్స్రువాభ్యాంకుశైర్యుతాం । అభయాంచచతు
ష్పాణింగంధకుంకుమసంయుతాం ॥ పునర్నో దేవ్యదితిరిత్యర్చయే
దుపచారకైః । తస్యదక్షిణదిగ్భాగే మహారుద్రంప్రపూజయేత్ ॥
రుద్రశ్వేతవృషారూఢ శ్వేతమాల్యచతుర్భుజ । శూలండమరుకంచైవ
వ దధానస్సుప్రసీదమే ॥ ఆర్ద్రయారుద్రఇతి షోడశైరుపచారకైః ।
పుష్పైఃపూజా ప్రకర్తవ్యా యథావిభవమాదరాత్ ॥ తతస్తువా
మదిగ్భాగే దేవమంత్రింప్రపూజయేత్ । వాచస్పతిముదారాంగంన
రమూర్తింకమండలుం ॥ సర్వాభరణసంపన్నం దేవమంత్రింజగద్గు
రుం । బృహస్పతిఃప్రథమమితి షోడశైరుపచారకైః॥ గణికాకుసుమైః
పీతైశ్శ్రీగంధైఃకుంకుమైస్సహ । ధూపైర్దీపైరనేకైశ్చ కురా

త్వాజామనేకశః॥ గోక్షీరశర్కరాయుక్తం పరమాన్నం నివేదయేత్। తతోహోమంప్రకుర్వీత ముఖాహుతిపురస్సరమ్॥ పాలాశసమిధాన్నా జ్యైస్తిలహోమంసమాచరేత్। పునర్నో దేవ్యదితిరితి హుత్వాహో మశేషంసమాపయేత్ ॥ కుంభాభిషేకంకుర్వీతతతోదానంసమాచరే త్। సృక్సృవౌదర్భసంయుక్తౌ దధానంబచతుర్భుజే ॥ తవమూ ర్తింప్రదాస్యామి మమారిష్టం వినాశయ । రుద్రశ్వేతవృషారూఢ శ్వేతమాల్యచతుర్భుజ॥ తవమూర్తింప్రదాస్యామిమమారిష్టంవినా శయ। వాచస్పతేపీతవర్ణ కమండల్వక్షసూత్రక ॥ తవమూర్తిం ప్రదాస్యామి మమారిష్టంవినాశయ। గోహిరణ్యతిలాన్దత్వా శతబ్రా హ్మణభోజనం ॥ ఏవంయఃకురుతేశాంతిం గండాత్సోపిప్రముచ్యతే ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే పునర్వసూనక్షత్ర ప్రథమార్తవ శాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథ పునర్వసూనక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహనిదంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాంనమ స్కృత్య-శాంత్యర్థం పుణ్యాహం వాచయేత్ ॥ పుణ్యాహానంతరం ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య - ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ- పున ర్వసూనక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆవయోస్సర్వమంగళ ప రంపరావాప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవ తా ప్రీత్యర్థం నాందీపూజాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య॥ ధ్యానాది షోడశోపచారాన్కుర్యాత్॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ-పునర్వసూనక్షత్ర ప్రథమార్తవ శాంతికర్మణి ఆచార్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య॥ అస్మిన్పు నర్వసూనక్షత్ర ప్రథమార్తవ శాంతికర్మణి ఆచార్యంత్వాంవృణీమ హే బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణందద్యాత్తేపివృతోస్మి

కరిష్యామీతిప్రబ్రూయుః ॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య-
ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ - పునర్వసూనక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మాం
గ తత్తద్దేవతా కలశస్థాపనాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ పూ
ర్వోక్తకలశస్థాపనవిధినా కలశత్రయం సంస్థాప్య, తత్ర ప్రథమకలశే
సువర్ణనిర్మిత అదితిప్రతిమాంనిధాయ ॥ ద్వితీయే ॥ కార్తస్వరని
ర్మిత గౌరీశంకరప్రతిమాంనిధాయ ॥ తృతీయే ॥ సువర్ణనిర్మిత దేవ
పురోహిత బృహస్పతిప్రతిమాంనిధాయ ॥ ఏభిర్వక్ష్యమాణమంత్రై
రావాహ్య-ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధాయ, కలశాధిపానాం ధ్యానాది షోడ
శోపచారాన్కుర్యాత్ ॥ పునర్నో దేవ్యదితిస్పృణోతు । పునర్వసూ
నఃపునరేతాంయజ్ఞం । పునర్నో దేవా అభియంతుసర్వే । పునఃపున
ర్నోహవిషాయజామః । ఏవానదేవ్యదితిరనర్వా । విశ్వస్యభర్త్రీజగ
తఃప్రతిష్ఠా । పునర్వసూహవిషావర్ధయంతీ । ప్రియందేవానామప్యే
తుపాథః ॥ ఏభిరష్టౌవాక్యైః ప్రథమకలశే పునర్వసూనక్షత్రదేవ
తామదితిమావాహ్య ॥ ద్వితీయే ॥ ఆర్ద్రయారుద్రఃప్రథమానఏతి ।
శ్రేష్ఠోదేవానాంపతిరఘ్నియానాం । నక్షత్రమస్యహవిషావిధేమ । మా
నఃప్రజాగ్ంరీరిషన్మోతవీరాన్ । హేతీరుద్రస్యపరిణోవృణక్తు । ఆర్ద్రా
నక్షత్రంజుషతాగ్ంహవిర్నః । ప్రముంచమానౌదురితానివిశ్వా । అ
పాఘశగ్ంసన్నుదతామరాతిం ॥ ఏభిరష్టౌవాక్యైః పునర్వసూనక్షత్ర
స్యాధిదేవతాం రుద్రమావాహ్య ॥ తృతీయే ॥ బృహస్పతిఃప్రథమం
జాయమానః । తిష్యన్నక్షత్రమభిసంబభూవ । శ్రేష్ఠోదేవానాంపృత
నాసుజిష్ణుః । దిశోనుసర్వా అభయన్నో అస్తు । తిష్యఃపురస్తాదుతమ
ధ్యతోనః । బృహస్పతిర్నఃపరిపాతుపశ్చాత్ । బాధేతాంద్వేషో అభ
యంకృణుతాం । సువీర్యస్యపతయస్స్యామ ॥ ఏభిరష్టౌవాక్యైః పునర్వ
సూనక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాం బృహస్పతిమావాహయేత్ ॥ పునర్నో
దేవ్యదితిరిత్యష్టౌవాక్యైరేవ జపఃకార్యః ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకా

లౌసంకీర్త్య - ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ - పునర్వసూనక్షత్రే ప్రథమా
ర్తవశాంతికర్మణి సమస్త దుష్టారిష్టదోషనివృత్త్యర్థం ఆదిత్యాదీనాం
నవానాం గ్రహాణామానుకూల్యతాసిద్ధ్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహా
నుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహ ప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాది నవగ్రహహో
మాఖ్యం కర్మ కరిష్య ఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్ని స్థాప్య తేత్యాదినాగ్నిం
ప్రతిష్ఠాప్య - అగ్నిమూర్తి ధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతే ఆదిత్యాదినవ
గ్రహార్చనం ఇంద్రాదిలోకపాలకార్చనంకృత్వా సత్యేనేత్యాది నవగ్ర
హోక్తమంత్రై రింద్రాది లోకపాలకమంత్రైశ్చ హుత్వా - సమిధ
మిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా - పూర్ణాహుతిందత్వా- ఉత్త
రంపరిషిచ్య- యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషం సమాపయేత్॥
ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ, పున
ర్వసూనక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతిహోమాఖ్యం కర్మ కరిష్య ఇతిసంక
ల్ప్య, యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య, అగ్నిమూర్తి
ధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతే పాలాశసమిద్భిరాజ్యైశ్చ పునర్వసూనక్ష
త్రదేవతామదితిముద్దిశ్య హోమఃకార్యః ॥ పునర్నో దేవ్యదితిస్పృ
ణోతు। పునర్వసూనఃపునరేతాంయజ్ఞం। పునర్నో దేవాఅభియం
తుసర్వే। పునఃపునర్నోహవిషాయజామః। ఏవానదేవ్యదితిరనర్వా।
విశ్వస్యభర్త్రీజగతఃప్రతిష్ఠా। పునర్వసూహవిషావర్ధయంతీ। ప్రి
యందేవానామప్యేతుపాథస్స్వాహా॥ పునర్వసూనక్షత్రదేవతాయై అ
దిత్యాఇదం ॥ పూర్వోక్తసమిద్భిరన్నాజ్యైశ్చ పునర్వసూనక్షత్రస్యా
ధిదేవతాం రుద్రముద్దిశ్యహోమఃకార్యః॥ ఆర్ద్రయారుద్రఃప్రథమా
నఏతి। శ్రేష్ఠోదేవానాంపతిరఘ్నియానాం। నక్షత్రమస్యహవిషావి
ధేమ। మానఃప్రజాగ్ంరీరిషన్మోతవీరాన్। హేతీరుద్రస్యపరిణోవృణ
క్తు॥ ఆర్ద్రానక్షత్రంజుషతాగ్ంహవిర్నః। ప్రముంచమానౌదురి
తానివిశ్వా। అపాఘశగ్ంసన్నుదతామరాతింస్వాహా॥ పునర్వసూన

క్షత్రదేవతాయై రుద్రాయేదం ॥ పూర్వోక్తసమిద్భిరథవాశ్వత్థసమిద్భిరన్నాజ్యైః పునర్వసూనక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాముద్దిశ్య హోమః కర్తవ్యః ॥ బృహస్పతిః ప్రథమంజాయమానః । తిష్యన్నక్షత్రమభిసంబభూవ । శ్రేష్ఠోదేవానాంపృతనాసుజిష్ణుః । దిశోనుసర్వాఅభయన్నో అస్తు । తిష్యః పురస్తాదుతమధ్యతోనః । బృహస్పతిర్నః పరిపాతు పశ్చాత్ । బాధేతాంద్వేషోఅభయంకృణుతాం । సువీర్యస్యపతయస్స్యామస్వాహా ॥ పునర్వసూనక్షత్రప్రత్యధిదేవతాయై బృహస్పతయఇదమ్ ॥ సమిధమిధ్మ సన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా - పూర్ణాహుతిందత్వా - ఉత్తరంపరిషిచ్య- యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషం సమాప్య - నవగ్రహాణా ముత్తరపూజాంకృత్వా-మహీసురేభ్యోధాన్యదానానిదత్వాసత్యేనేత్యాదినవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలకమంత్రైశ్చ పునర్నోదేవ్యదితిరిత్యష్టావాక్యైరార్ద్రయారుద్ర ఇత్యష్టావాక్యైర్బృహస్పతిః ప్రథమంజాయమాన ఇత్యష్టావాక్యైర్దేవస్యత్వేతిమంత్రైర్దంపత్యోరభిషేకంకుర్యాత్తతో దంపతీఅభిషేకప్లుతవస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా-శుద్ధవాససీధృత్వా- శాంతికలశవస్త్రప్రతిమాదానానిదత్వా-జ్యావేక్షణం ఫలపూజాంకృత్వా, సువాసినీభిర్నీరాజనం బ్రాహ్మణాశిషంస్వీకృత్య, ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందద్యాదాచార్యం గంధపుష్పవస్త్రాదిభిస్సంపూజ్య, యథాశక్తిబ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామలోక్త సర్వశాంతిదర్పణే పునర్వసూనక్షత్ర ప్రథమార్తవ శాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తా.

అథాశ్లేషానక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతివిధిః.

సార్పేచేన్మృతపుత్రావాభర్తృదుఃఖావహాభవేత్ । తస్యశాంతింప్రకుర్వీత యదుక్తంరుద్రయామలే ॥ పుణ్యాహవాచనంకుర్యా

న్మంగళస్నానపూర్వకం । ఆచార్యంవరయేత్పశ్చా దృత్విజోవేదపారగాన్ ॥ భరణ్యాశ్శాంతిమార్గేణ సర్వంయత్నేనకారయేత్ । యథాశక్తిసువర్ణేన సర్పమూర్తించకారయేత్ ॥ తదర్ధపరిమాణేన అధిప్రత్యధిదేవతాం । కుంభోపరిన్యసేద్వస్త్రం తత్రపూజాంసమాచరేత్ ॥ కాద్రవేయఃపీతవాసా ద్విభుజశ్చ త్రిలోచనః । ఆశీవిషధరస్త్రీక్ష్ణో దివ్యాభరణభూషితః ॥ మమపూజాంగృహాణత్వం బుతుగండాపనుత్తయే। ఇదగ్ంసర్పేతిమంత్రేణపూజాంసర్వాంసమాచరేత్॥ ఓంభూః ఆశ్రేషానక్షత్రదేవం సర్పమావాహయామీత్యావాహనంకార్యం ॥ బృహస్పతిఃప్రథమమితిపూజాంమంత్రైస్సమాచరేత్ । ఓంభూః ఆశ్రేషానక్షత్రస్యాధిదేవం బృహస్పతిమావాహయామీత్యావాహనంకార్యం॥ ఉపహూతాఃపితరఇతిపూజాంమంత్రైస్సమాచరేత్ ॥ ఓంభూః ఆశ్లేషానక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాః పితౄనావాహయేత్ ॥ కలశానాంపశ్చిమేతుస్థండిలేగ్నిం ప్రకల్పయేత్ । స్వగృహ్యోక్తప్రకారేణ హోమంకుర్యాద్యథావిధి ॥ పాలాశైఃపరమాన్నాజ్య తిలదూర్వామధుప్లుతాః । అష్టోత్తరశతంహుత్వా ఇదగ్ంసర్పమంత్రతః ॥ హోమశేషంసమాప్యాథ మార్జయేత్కలశోదకైః । ఆజ్యావలోకనంకుర్యాత్ప్రతిమాదానమాచరేత్ ॥ ఆశీవిషధరక్రూరకుండలిన్కశ్యపాత్మజ ॥ తవమూర్తింప్రదాస్యామి సర్వాన్కామాన్ప్రయచ్ఛమే । సురాచార్యమహాతేజ సర్వశాస్త్రవిశారద ॥ తవమూర్తింప్రదాస్యామి మమారిష్టంవినాశయ । కృశదేహావిరూపాంగ ధూమ్రవర్ణపవిత్రభృత్ ॥ తవమూర్తింప్రదాస్యామి మమారిష్టంవినాశయ। ఇతిదత్వాదక్షిణార్థం కృష్ణధేనుంప్రదాపయేత్ ॥ ఇత్థంశాంతింప్రకుర్యాచ్చే ద్దంపత్యోర్మంగళంభవేత్ ॥

ఇతిశ్రీరుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే ఆశ్రేషానక్షత్ర ప్రథమపాదజననశాంతివిధిస్సంపూర్ణా.

అథాశ్రేషానక్షత్ర ప్రథమార్తవ శాంతిప్రయోగసరణిః

శుభేహాని దంపతీమంగళస్నానంభూత్వా, స్వేష్టదేవతాం సభాంచ
నమస్కృత్య, శాంత్యర్థంపుణ్యాహంవాచయేత్పుణ్యాహానంతరంప్రా
ణానాయమ్య, దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ, ఆశ్రేషా
నక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర ణి ఆవయోస్సర్వమంగళ పరంపరా
వాప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతాప్రీత్య
ర్థం నాందీపూజాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ ధ్యానాదిషోడశోప
చారాన్కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఎవం
గుణేత్యాదితిథౌ - ఆశ్రేషానక్షత్రప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచా
ర్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ అస్మిన్ ఆశ్రేషా
నక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యంత్వాంవృణీమహే బ్రహ్మా
ణంత్వాం వృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణందద్యాత్తేపి వృతోస్మికరిష్యామీ
తిప్రబ్రూయుః ॥ ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఎవంగు
ణేత్యాదితిథౌ, ఆశ్రేషానక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మాంగ తత్తద్దే
వతా కలశస్థాపనాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్తకలశస్థా
పనవిధినా కలశత్రయంసంస్థాప్య-ప్రథమకలశే సువర్ణనిర్మిత నాగ
ప్రతిమాంనిధాయ॥ ద్వితీయే-సువర్ణనిర్మిత ఆశ్రేషానక్షత్రాధిదేవ
తాంబృహస్పతిప్రతిమాంనిధాయ ॥ తృతీయే-కార్తస్వరనిర్మిత పితృ
ప్రతిమాంనిధాయ ॥ ఎభిర్వక్ష్యమాణమంత్రైరావాహ్య-ప్రాణప్రత
తిష్ఠాంవిధాయ-కలశాధిపానాం ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్కుర్యాత్॥
ఇదగ్ంసర్పేభ్యోహవిరస్తుజుష్టం । ఆశ్రేషా యేషామనుయంతిచేతః ।
యేఅంతరిక్షంపృథివీంక్షియంతి । తేనస్సర్పాసోహవమాగమిష్ఠాః ।
యేరోచనేసూర్యస్యాపిసర్పాః । యేదివందేవీమనుసంచరంతీ । యే
షామాశ్రేషాఅనుయంతికామం। తేభ్యస్సర్పేభ్యోమధుమజ్జుహోమి ।
ఎభిరష్టావాక్యైరాశ్రేషానక్షత్ర దేవం ప్రథమకలశే నాగమావా

హ్యా ॥ బృహస్పతిః ప్రథమంజాయమానః । తివ్యన్నక్షత్రమభిసంబభూ
వ । శ్రేష్ఠో దేవానాంపృతనాసుజిష్ణుః। దిశోనుసర్వాఅభయన్నో అస్తు।
తివ్యఃపురస్తాదుతమధ్యతోనః।బృహస్పతిర్నఃపరిపాతుపశ్చాత్। బాధే
తాంద్వేషోఅభయంకృణుతాం।సువీర్యస్యపతయస్యామ॥ ఏభిరష్టావా
జ్యైరాశ్రేషానక్షత్రస్యాధిదేవతాం బృహస్పతిమావాహ్య॥తృతీయే-
ఉపహూతాఃపితరోయేమఘాసు । మనోజవసస్సుకృతస్సుకృత్యాః ।
తేనోనక్షత్రే హవమాగమిష్ఠాః। స్వధాభిర్యజ్ఞంప్రయతంజుషంతాం।
యేఅగ్నిదగ్ధాయేనగ్నిదగ్ధాః। యేముంలోకంపితరఃక్షియంతి। యాగ్గ్
శ్చవిద్మయాగ్ంఉచనప్రవిద్మ।మఘాసుయజ్ఞగ్ంసుకృతంజుషంతాం॥
ఏభిరష్టావాజ్యైరాశ్రేషానక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాః పితౄనావాహ
యేత్ ॥ ఇదగ్ంసర్వేభ్యోహవిరస్తుజుష్టమిత్యష్టావాజ్యైరేవ జపఃక
ర్తవ్యః॥ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ-
ఆశ్రేషానక్షత్ర ప్రథమా ర్తవశాంతి కర్మణి సమ స్తదుష్టారిష్టదోష ని
వృత్త్యర్థం ఆదిత్యాదీనాం నవానాం గ్రహాణామానుకూల్యతాసిద్ధ్య
ర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహప్రీత్యర్థం ఆ
దిత్యాది నవగ్రహహోమాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య॥ యత్రాగ్ని
స్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య,అగ్నిమూర్తి ధ్యానాద్యాజ్యభాగాం
తే ఆదిత్యాదినవగ్రహార్చనం ఇంద్రాదిలోకపాలకార్చనం కృత్వా
సత్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రై రింద్రాదిలోకపాలకమంత్రైశ్చ
హుత్వా, సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా- పూర్ణాహు
తిందత్వా- ఉత్తరంపరిషిచ్య- యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషం
సమాపయేత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఏవంగుణే
త్యాదితిథౌ, ఆశ్రేషానక్షత్ర ప్రథమార్తవ శాంతిహోమాఖ్యంకర్మ
కరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య,
అగ్నిమూర్తి-ధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతే పాలాశపరమాన్నాజ్యైరా

శ్రేషానక్షత్రదేవతాంనాగముద్దిశ్యహోమఃకార్యః॥ ఇదగ్ంసర్పేభ్యో
హవిరస్తుజుష్టం। ఆశ్రేషాయేషామనుయంతిచేతః। యేఅంతరిక్షంపృ
థివీంక్షియంతి। తేనస్సర్పాసోహవమాగమిష్ఠాః। యేరోచనేసూర్య
స్యాపిసర్పాః। యేదివందేవీమనుసంచరంతి। యేషామాశ్రేషాఅను
యంతికామం। తేభ్యస్సర్పేభ్యోమధుమజ్జుహోమిస్వాహా॥ ఆశ్రేషాన
క్షత్రదేవతాయై నాగాయేదం॥ బృహస్పతిఃప్రథమంజాయమానః। తి
ష్యన్నక్షత్రమభిసంబభూవ। శ్రేష్ఠోదేవానాంపృతనాసుజిష్ణుః। దిశో
నుసర్వాఅభయన్నోఅస్తు। తిష్యఃపురస్తాదుతమధ్యతోనః। బృహస్ప
తిర్నఃపరిపాతుపశ్చాత్। బాధేతాంద్వేషోఅభయంకృణుతాం। సు
వీర్యస్యపతయస్స్యామస్వాహా॥ ఆశ్రేషానక్షత్రస్యాధిదేవతాయై బృహ
స్పతయఇదం॥ మధుప్లుతాభిదూర్వాభిస్సిలైశ్చ ఆశ్రేషానక్షత్ర పి
త్ర్యధిదేవతాః పితౄనుద్దిశ్యహోమఃకార్యః॥ ఉపహూతాఃపితరోయే
మఘాసు। మనోజవసస్సుకృతస్సుకృత్యాః। తేనోనక్షత్రేహవమాగమి
ష్ఠాః।స్వధాభిర్యజ్ఞంప్రయతంజుషంతాం।యేఅగ్నిదగ్ధాయేనగ్నిదగ్ధాః।
యేముంలోకంపితరఃక్షియంతి। యాగ్శ్చవిద్మయాగ్ంఉచనప్రవిద్మ।
మఘాసుయజ్ఞగ్ంసుకృతంజుషంతాంస్వాహా ॥ ఆశ్రేషానక్షత్ర పి
త్ర్యధిదేవతాభ్యః పితృభ్యఃఇదం ॥ సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీం
శ్చహుత్వా, పూర్ణాహుతిందత్వా, ఉత్తరంపరిషిచ్య, యస్యస్మృత్యే
త్యాదినాహోమశేషంసమాప్య, నవగ్రహాణాముత్తరపూజాంకృత్వా,
మహీసురేభ్యో ధాన్యదానానిదత్వా- ఆసత్యేనేత్యాదినవగ్రహోక్త
మంత్రైరింద్రాది లోకపాలకమంత్రైశ్చ ఇదగ్ంసర్పేభ్యోహవిరస్తు
జుష్టమిత్యష్టౌవాక్యైర్బృహస్పతిః ప్రథమమిత్యష్టౌవాక్యైరుపహూ
తాః పితరఇత్యష్టౌవాక్యైర్దేవస్యత్వేతిమంత్రైశ్చ దంపత్యోరభిషే
కంకుర్యాత్తతో దంపతీఅభిషేకప్లుతవస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా - శు
ద్ధవాసస్సీధృత్వా- శాంతికలశవస్త్రప్రతిమాదానానిదత్వా- జ్యావేక్ష

ణం ఫలపూజాంకృత్వా - సువాసినీభిర్నీరాజనం బ్రాహ్మణాశిషంస్వీకృత్య - ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందద్యాదాచార్యం గంధ పుష్ప వస్త్రాదిభిస్సమ్యగభ్యర్చ్య - యథాశక్తిబ్రాహ్మణాన్భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీరుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే ఆశ్లేషానక్షత్ర
ప్రథమార్తవ శాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తా.

అథ మఘానక్షత్రే ప్రథమార్తవశాంతివిధిః.

దంపత్యోర్మరణంజ్ఞేయం మఖాయాంప్రథమార్తవే । తస్యాశాంతింప్రకుర్వీత యదుక్తంరుద్రయామళే ॥ పుణ్యాహవాచనాదీని సర్వంపూర్వవదాచరేత్ । పితరంకృష్ణవర్ణంచ చతుర్భుజసమన్వితం ॥ సదక్షసూత్రవరదం కమండలుయుతంప్రభుం । ఉపహూతాః పితరఇతి షోడశైరుపచారకైః ॥ ఓంభూఃమఘానక్షత్రదేవతాః పితౄనావాహయామీత్యాదినావాహనంకార్యం ॥ తస్యదక్షిణదిగ్భాగే నాగమూర్తింసమర్చయేత్ । సర్పోరక్తఃపీతవాసాద్విభుజశ్చ త్రిలోచనః ॥ ఫలకాసిధరస్తీక్ష్ణో దివ్యాభరణభూషితః । ఇదగ్ంసర్పమితి షోడశైరుపచారకైః ॥ తతస్తువామభాగేతుఫల్గునింపూజయేచ్ఛుచిః । అర్యమ్ణంధూమ్రవర్ణంచ రథారూఢంసశక్తికం ॥ పద్మాసనంచతుర్బాహుం చక్రఖడ్గగదాధరం । గవాంపతిమ్మృచాభిశ్చ ఉపచారాన్సమాచరేత్ ॥ శ్రీగంధశతపత్రైశ్చ ధూపం సర్పిర్నివేదయేత్ । కృసరాన్నంచనైవేద్యం తాంబూలంచప్రదాపయేత్ ॥ తతోహోమంప్రకుర్వీత స్వగృహ్యోక్తవిధానతః । పాలాశకృసరాజ్యాన్న తిలద్రవ్యాణిహోమయేత్ ॥ జయాదీంశ్చతతోహుత్వా హోమశేషంసమాపయేత్ । అభిషేకంతతఃపశ్చాత్ప్రతిమాదానమాచరేత్ ॥ కృశదేహావిరూపాంగ ధూమ్రవర్ణపవిత్రభృత్ । తవమూర్తిప్రదానేన ఋతుగండంహరాశుమే ॥ ఆశీవిషధరక్రూర కుండలిన్కశ్యపా

త్మజ। తవమూర్తింప్రదాస్యామి ఋతుగండాన్వినాశయ ॥ చతు ర్హస్తరథారూఢ ఖడ్గచర్మగదాధర । తవమూర్తిం ప్రదాస్యామి ఋతుగండాన్వినాశయ ॥ అనేనైవతుమంత్రేణ ప్రదద్యాత్ప్రతిమా త్రయం। దక్షిణార్థంచగాందద్యా దలాభేస్వర్ణదక్షిణాం ॥ ఏవం యఃకురుతే శాంతిం సోపిగండాత్ప్రముచ్యతే ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే మఘానక్షత్ర
ప్రథమార్తవ శాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథ మఘానక్షత్ర ప్రథమార్తవ శాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహని దంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాం న మస్కృత్య-శాంత్యర్థంపుణ్యాహంవాచయేత్పుణ్యాహానంతరం ప్రాణా నాయమ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య-ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ - మఘానక్ష త్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి సమస్త దుష్టారిష్టదోషనివృత్యర్థం ఆవయోస్సర్వమంగళ పరంపరావాప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాము ద్దిశ్య నాందీశోభన దేవతాప్రీత్యర్థం నాందీపూజాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతి సంకల్ప్య ॥ ధ్యానాది షోడశోపచారాన్కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయ మ్య - దేశకాలౌసంకీర్త్య - ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ - మఘానక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యం కర్మకరి ష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ అస్మిన్ మఘానక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యంత్వాంవృణీమహే బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వర ణందద్యాత్తేపి వృతోస్మికరిష్యామీతిప్రబ్రూయుః ॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య - ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ-మఘానక్షత్ర ప్రథమా ర్తవశాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవతాకలశస్థాపనాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసం కల్ప్య ॥ పూర్వోక్తకలశస్థాపనవిధినా కలశత్రయంసంస్థాప్య- ప్రథ మకలశే సువర్ణనిర్మిత మఘానక్షత్ర దేవతాం పితృప్రతిమాంనిధా

య ॥ ద్వితీయే-కాంస్యస్వర్ణనిర్మిత మఘానక్షత్రస్యాధిదేవతాం నాగ మూర్తిం సంనిధాయ ॥ తృతీయే - కాంస్యస్వర్ణనిర్మిత మఘానక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాం అర్యమాప్రతిమాంసంస్థాప్య- ఏభిర్వక్ష్యమాణమంత్రై రావాహ్య, ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధాయ - కలశాధిపానాం ధ్యానాదిషోడ శోపచారాన్కుర్యాత్ ॥ ఉపహూతాః పితరోయేమఘాసు । మనోజ వసస్సుకృతస్సుకృత్యాః । తేనోనక్షత్రేహవమాగమిష్ఠాః । స్వధాభి ర్యజ్ఞంప్రయతంజుషంతాం । యేఅగ్నిదగ్ధాయేఽనగ్నిదగ్ధాః । యేముం లోకంపితరఃక్షియంతి । యాగ్ంశ్చవిద్మయాగ్ం ఉచనప్రవిద్మ । మ ఘాసుయజ్ఞగ్ంసుకృతంజుషంతాం ॥ ఏభిరష్టావాక్యైః ప్రథమకలశే మఘానక్షత్రదేవతాః పితౄనావాహ్య ॥ ద్వితీయే - ఇదగ్ంసర్వే భ్యో హవిరస్తుజుష్టం । ఆశ్రేషాయేషామనుయంతిచేతః । యేఅంతరి క్షంపృథివీంక్షియంతి । తేనస్సర్పాసోహవమాగమిష్ఠాః । యేరోచ నేసూర్యస్యాపిసర్పాః । యేదివందేవీమనుసంచరంతీ । యేషామాశ్రే షాఅనుయంతికామం । తేభ్యస్సర్పేభ్యోమధుమజ్జుహోమి ॥ ఏభి రష్టావాక్యైః మఘానక్షత్రస్యాధిదేవతాం నాగమావాహ్య ॥ తృతీ యే । గవాంపతిఃఫల్గునీనామసిత్వం । తదర్యమన్వరుణమిత్రచారు । తంత్వావయగ్ం సనితారగ్ంసనీనాం । జీవాజీవంతముపసంవిశేమ । యేనేమావిశ్వాభువనానిసంజితా । యస్యదేవాఅనుసంయంతిచేతః । అర్యమారాజాజరస్తువిష్మాన్ । ఫల్గునీనామృషభోరోరవీతి ॥ ఏభిరష్టా వాక్యైర్మఘానక్షత్రప్రత్యధిదేవతాం అర్యమణమావాహయేత్ ॥ మఘానక్షత్రదేవతాముద్దిశ్య ఉపహూతాఃపితరఇత్యష్టావాక్యైరేవ జపఃకార్యః ॥ తతః ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌ సంకీర్త్య- ఏవం గుణేత్యాదితిథౌ - మఘానక్షత్ర ప్రథమపాదజననశాంతికర్మణి సమస్త దుష్టారిష్టదోష నివృత్త్యర్థం ఆదిత్యాదీనాంనవానాం గ్రహాణామాను కూల్యతాసిద్ధ్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహ

ప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహహోమాఖ్యం కర్మ కరిష్య ఇతిసంకల్ప్య॥
యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య - అగ్నిమూర్తిధ్యానా
ద్యాజ్యభాగాంతే ఆదిత్యాది నవగ్రహార్చనం ఇంద్రాది లోకపాల
కార్చనంకృత్వాసత్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాదిలో
కపాలకమంత్రైశ్చహుత్వా - సమిధమిధ్మ సన్నహనం జయాదీంశ్చ
హుత్వా- పూర్ణాహుతిందత్వా- ఉత్తరంపరిషిచ్య - యస్యస్మృత్యే
త్యాదినా హోమశేషం సమాపయేత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశకా
లౌసంకీర్త్య - ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ - మఘానక్షత్ర ప్రథమార్తవ
శాంతిహోమాఖ్యం కర్మ కరిష్య ఇతిసంకల్ప్య ॥ అగ్నిమూర్తిధ్యా
నాద్యాజ్యభాగాంతే పాలాశకృసరాన్నాజ్యైర్మఘానక్షత్రదేవతా
ముద్దిశ్య ఏభిరష్టావాక్యైర్హోమః కార్యః ॥ ఉపహూతాఃపితరోయే
మఘాసు । మనోజవసస్సుకృతస్సుకృత్యాః । తేనోనక్షత్రమిహావమాగ
మిష్ఠాః । స్వధాభిర్యజ్ఞం ప్రయతంజుషంతాం । యేఅగ్నిదగ్ధాయేన
గ్నిదగ్ధాః । యేముంలోకంపితరఃక్షియంతి । యాగ్ంశ్చవిద్మయాగ్ం
ఉచనప్రవిద్మ । మఘాసుయజ్ఞగ్ం సుకృతంజుషంతాంస్వాహా॥ మఘా
నక్షత్ర దేవతాభ్యః పితృభ్యఃఇదం ॥ పూర్వోక్త సమిద్భిరన్నాజ్యై
రేవ మఘానక్షత్రస్యాధిదేవతాముద్దిశ్య ఏభిరష్టావాక్యైర్హోమః
కార్యః ॥ ఇదగ్ంసర్వేభ్యో హవిరస్తుజుష్టం । ఆశ్రేషాయేషామను
యంతిచేతః । యేఅంతరిక్షం పృథివీంక్షియంతి । తేనస్సర్పాసోహవ
మాగమిష్ఠాః । యేరోచనేసూర్యస్యాపిసర్పాః । యేదివందేవీమను
సంచరంతీ । యేషామాశ్రేషాఅనుయంతికామం । తేభ్యస్సర్వేభ్యో
మధుమజ్జుహోమిస్వాహా ॥ మఘానక్షత్రస్యాధిదేవతాయై నాగాయే
దం ॥ గవాంపతిరిత్యష్టావాక్యైర్మఘానక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాముద్ది
శ్య పూర్వోక్త సమిద్భిర్హోమః కార్యః ॥ గవాంపతిఃఫల్గునీనామసి
త్వం । తదర్యమన్వరుణమిత్రచారు । తంత్వావయగ్ం సనితారగ్ం

సనీనాం । జీవాజీన౧తముపసంవిశేమ । యేనేమావిశ్వాభువనానిసంజి తా । యస్యదేవాఅనుసంయంతిచేతః॥ అర్యమారాజాజరస్తువిష్మాన్। ఫల్గునీనామృషభోరోరవీతిస్వాహా ॥ మఘానక్షత్రప్రత్యధిదేవతాయై అర్యమ్ణఇదం ॥ సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా - పూ ర్ణాహుతిందత్వా - ఉత్తరంపరిషిచ్య-యస్యస్మృత్యేత్యాదినాహో మశేషంసమాప్య, నవగ్రహాణాముత్తరపూజాంకృత్వా, మహీసురే భ్యో ధాన్యదానానిదత్వా, శాంతికలశవస్త్రప్రతిమా దానానిదత్వా సత్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలకమంత్రై శ్చ ఉపహూతాఃపితరఇత్యష్టావాక్యై రిదగ్ంసర్వేభ్యో హావిరస్తుజు ష్టమిత్యష్టావాక్యైర్గణానాంపతిరిత్యష్టావాక్యైర్దేవస్యత్వేతిమంత్రై శ్చ దంపత్యోరభిషేకం కుర్యాత్తతో దంపతీ అభిషేకప్లుతవస్త్రాణ్యా చార్యాయదత్వా - శుద్ధవాససీధృత్వా- ఆజ్యావేక్షణం ఫలపూజాంకృ త్వా-సువాసినీభిర్నీరాజనం బ్రాహ్మణాశిషంస్వీకృత్య - ఋత్విగ్భ్యో దక్షిణాందద్యాదాచార్యం గంధపుష్పవస్త్రాదిభిస్సమ్యగభ్యర్చ్య- ధే నుదానందత్వా-యథాశక్తిబ్రాహ్మణాన్భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే మఘానక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తా.

అథ పూర్వాఫల్గునీ ప్రథమార్తవ శాంతివిధిః.

ఫల్గున్యాంతుయదానారీ పూర్వస్యాంప్రథమార్తవా । వంధ్యా వాపతిహీనావా రోగినిస్వతరాపివా ॥ పాపచారీమహాక్రోధీ జాయ తేనితరాంధ్రువం । తస్యాశ్శాంతింప్రకుర్వీత యదుక్తంరుద్రయామ ళే ॥ పుణ్యాహవాచనంచైవ సర్వంపూర్వవదాచరేత్ । కుంభో పరిన్యసేద్వస్త్రం ప్రతిమాపూజనంతతః ॥ అర్యమ్ణం ధూమ్రవర్ణం చ రథారూఢం సశక్తికం । పద్మాసనం చతుర్బాహుం చక్రఖడ్గగ

ణాభయం ॥ పూర్వాఫల్గునీదేవతాం అర్యమణమావాహయామీ త్యావాహనంకార్యం ॥ తద్దక్షిణపార్శ్వే ॥ కుశహస్తాన్స్మృశాన్థా నూర్జే పితరోదండధారిణః । భక్త్యాహంపూజయామ్యద్య ఋతుగం డప్రశాంతయే ॥ తద్వామపార్శ్వే ॥ భగంతుదేవతాంతత్రిద్విభు జంకమలాసనం । అభయంపద్మహస్తంచ పూజాం కుర్వీస్వశక్తితః ॥ తత్తద్వ్యాఖ్యాష్టకేనైవ నైవేద్యాంతం సమాచరేత్ । రక్తకరవీర కుసుమం ధూపంగుగ్గులమేవచ ॥ కదలీఫలసంయుక్తం నైవేద్యంఘృ తపాయసం । తతోహోమంప్రకుర్వీత స్వగృహ్యోక్తవిధానతః ॥ పాలాశసమిధాన్యాజ్య గ్రహాంపతిమృచాహునేత్ । త్రియంబకే తిమంత్రేణ తిలహోమంసమాచరేత్ ॥ గాయత్ర్యాజుహుయాద్దూ ర్వాః ఉపహోమంసమాచరేత్ । తతోభిషేకంకుర్వీత సవస్త్రప్రతి మాంచగాం ॥ చతుర్హస్తరథారూఢ ఖడ్గచర్మగదాధర । తవ మూర్తిం ప్రదాస్యామి ఋతుగండంవినాశయ ॥ కృశదేహవిరూ పాంగ ధూమ్రవర్ణ పవిత్రభృత్ । తవమూర్తిం ప్రదాస్యామి ఋ తుగండంవినాశయ॥ సరసీరుహమాసీన భగవిశ్వప్రకాశక । తవమూ ర్తిం ప్రదాస్యామి సర్వాభీష్టం ప్రయచ్ఛమే ॥ ఇతిదత్వా దక్షిణా ర్థం కృష్ణధేనుంప్రదాపయేత్ । ఇత్థంశాంతింప్రకుర్యాచ్చేద్దంపత్యో ర్మంగళంభవేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే
పూర్వాఫల్గునీనక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథ పూర్వాఫల్గునీ నక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహనిదంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాంనమ స్కృత్య - శాంత్యర్థం పుణ్యాహంవాచయేత్పుణ్యాహానంతరంప్రా ణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య ॥ ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ- పూర్వా

ఫల్గునీనక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆవయోస్సర్వమంగళపరం పరావాప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతా ప్రీత్యర్థం నాందీపూజాఖ్యంకర్మకరిష్యే ఇతిసంకల్ప్య - ధ్యానాదిషో డశోపచారాన్ కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య దేశకాలౌసంకీర్త్య - ఎవంగుణే త్యాదితిథౌ-పూర్వాఫల్గునీనక్షత్ర ప్రథమార్తవ శాంతిక ర్మణి ఆచార్య బ్రహ్మ ఋత్విగ్వరణాఖ్యంకర్మకరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య ॥ అస్మిన్ పూర్వాఫల్గునీనక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యం త్వాం వృణీమహే బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణందద్యా త్తేపి వృతోస్మి కరిష్యామీతి ప్రబ్రూయుః॥ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌ సంకీర్త్య- ఎవంగుణే త్యాదితిథౌ-పూర్వాఫల్గునీనక్షత్ర ప్రథమార్తవ శాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవతా కలశస్థాపనాఖ్యంకర్మకరిష్యే ఇతిసంక ల్ప్య ॥ పూర్వోక్త కలశస్థాపనవిధినా కలశత్రయంసంస్థాప్య-ప్రథమక లశే సువర్ణనిర్మిత పూర్వాఫల్గునీనక్షత్రదేవతా అర్యమాప్రతిమాం నిధాయ ॥ ద్వితీయే ॥ సువర్ణనిర్మిత పూర్వాఫల్గునీనక్షత్రస్యాధిదే వతాః పితృప్రతిమాంనిధాయ ॥ తృతీయే-కార్తస్వరనిర్మిత పూర్వా ఫల్గునీనక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాం బ్రహ్మప్రతిమాంనిధాయ ॥ ఎభిర్వ క్ష్యమాణమంత్రైరావాహ్య - ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధాయ- కలశాధిపా నాం ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్ కుర్యాత్ ॥ గవాంపతిః ఫల్గునీనామసి త్వం । తదర్యమన్వరుణమిత్రచారు । తంత్వావయగ్ం సనితారగ్ం సనీనాం । జీవాజీవంతముపసంవిశేమ । యేనేమావిశ్వాభువనానిసం జితా । యస్యదేవాఅనుసంయంతిచేతః । అర్యమారాజాజరస్తువి ష్మాన్ । ఫల్గునీనామృషభోరోరవీతి ॥ ఎభిరష్టౌవాక్యైః పూర్వాఫల్గు నీనక్షత్ర దేవతాం అర్యమణమావాహ్య ॥ ఉపహూతాఃపితరోయేమ ఘాసు । మనోజవసస్సుకృతస్సుకృత్యాః । తేనోనక్షత్రేహవమాగమి ష్ఠాః । స్వధాభిర్యజ్ఞంప్రయతంజుషంతాం । యేఅగ్నిదగ్ధాయేనగ్నిద

గ్ధాః । యేముంలోకంపితరఃక్షియంతి । యాగ్ంశ్చవిద్మయాగ్ంఉచ
నప్రవిద్మ । మఘాసుయజ్ఞగ్ంసుకృతంజుషంతాం ॥ ఎభిరష్టావాక్యైః
పూర్వాఫల్గునీనక్షత్రస్యాధిదేవతాః పితౄనావాహ్య ॥ తృతీయే-శ్రే
ష్ఠో దేవానాంభగవోభగాసి । తత్వావిదుఃఫల్గునీస్తస్యవిత్తాత్ । అ
స్మభ్యంక్షత్రమజరగ్ంసువీర్యం । గోమదశ్వవదుపసన్నుదేహ । భ
గోహదాతాభగఇత్ప్రదాతా । భగోదేవీఃఫల్గునీరావివేశ ॥ భగస్యే
త్తంప్రసవంగమేమ । యత్ర దేవైస్సధమాదంమదేమ ॥ ఎభిరష్టావా
క్యైః పూర్వాఫల్గునీనక్షత్రప్రత్యధిదేవతాం బ్రహ్మాణమావాహయే
త్ ॥ గవాంపతిరిత్యష్టావాక్యైరేవ జపఃకర్తవ్యః ॥ ప్రాణానాయ
మ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య- ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ - పూర్వాఫల్గునీన
క్షత్ర ప్రథమచరణ శాంతికర్మణి సమస్తారిష్ట దోషనివృత్త్యర్థం
ఆదిత్యాదీనాం నవానాం గ్రహాణామానుకూల్యతాసిద్ధ్యర్థం ఆది
త్యాదినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాది నవగ్రహప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాదినవ
గ్రహ హోమాఖ్యంకర్మ కరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతే
త్యాదినాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య - అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతే ఆ
దిత్యాది నవగ్రహార్చనం ఇంద్రాది లోకపాలకార్చనంకృత్వాస
త్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలకమంత్రైశ్చ
హుత్వా- సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా-పూర్ణాహు
తిందత్వా-ఉత్తరంపరిషిచ్య - యస్యస్మృత్యేత్యాదినాహోమశేషంస
మాపయేత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య--ఎవంగుణేత్యాది
తిథౌ, పూర్వాఫల్గునీనక్షత్ర ప్రథమచరణశాంతిహోమాఖ్యంకర్మ
కరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య-అ
గ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతే పాలాశ సమిధాన్నాజ్యైః పూ
ర్వాఫల్గునీనక్షత్రదేవతాం అర్యమణముద్దిశ్య గవాంపతిరిత్యష్టావా
క్యైర్హోమఃకార్యః ॥ గవాంపతిఃఫల్గునీనామసిత్వం । తదర్యమన్వ

ఫల్గునీనక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆవయోస్సర్వమంగళపరం
పరావాప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతా
ప్రీత్యర్థం నాందీపూజాఖ్యంకర్మ కరిష్యే ఇతిసంకల్ప్య- ధ్యానాదిషో
డశోపచారాన్ కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌసంకీర్త్య-
ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ-పూర్వాఫల్గునీనక్షత్ర ప్రథమార్తవ శాంతిక
ర్మణి ఆచార్య బ్రహ్మ ఋత్విగ్వరణాఖ్యంకర్మ కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య ॥
అస్మిన్ పూర్వాఫల్గునీనక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యం
త్వాం వృణీమహే బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణందద్యా
త్తేపి వృతోస్మి కరిష్యామీతి బ్రబ్రూయుః॥ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌ
సంకీర్త్య- ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ-పూర్వాఫల్గునీనక్షత్ర ప్రథమార్తవ
శాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవతా కలశస్థాపనాఖ్యంకర్మ కరిష్యే ఇతిసంక
ల్ప్య ॥ పూర్వోక్త కలశస్థాపనవిధినా కలశత్రయంసంస్థాప్య-ప్రథమక
లశే సువర్ణనిర్మిత పూర్వాఫల్గునీనక్షత్రదేవతా అర్యమప్రతిమాం
నిధాయ ॥ ద్వితీయె ॥ సువర్ణనిమిత పూర్వాఫల్గునీనక్షత్రస్యాధిదే
వతాః పితృప్రతిమాంనిధాయ ॥ తృతీయే-కార్తస్వరనిర్మిత పూర్వా
ఫల్గునీనక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాం బ్రహ్మప్రతిమాంనిధాయ ॥ ఏభిర్వ
క్ష్యమాణమంత్రైరావాహ్య - ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధాయ- కలశాధిపా
నాం ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్ కుర్యాత్ ॥ గవాంపతిఃఫల్గునీనామసి
త్వం । తదర్యమన్వరుణమిత్రచారు । తంత్వావయగ్ం సనితారగ్ం
సనీనాం । జీవాజీవంతముపసంవిశేమ । యేనేమావిశ్వాభువనానిసం
జితా । యస్య దేవాఅనుసంయంతిచేతః । అర్యమారాజాజరస్తువి
ష్మాన్ । ఫల్గునీనామృషభోరోరవీతి ॥ ఏభిరష్టౌవాక్యైః పూర్వాఫల్గు
నీనక్షత్ర దేవతాం అర్యమణమావాహ్య ॥ ఉపహూతాఃపితరోయేమ
ఘాసు । మనోజవసస్సుకృతస్సుకృత్యాః । తేనోనక్షత్రేహవమాగమి
ష్ఠాః । స్వధాభిర్యజ్ఞంప్రయతంజుషంతాం । యేఅగ్నిదగ్ధాయేనగ్నిద

శక్తిబ్రాహ్మణాన్భోజయేత్ ॥ * * * * * * * * * * *

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే పూర్వాఫల్గునీనక్షత్ర ప్రథమపాదజననశాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తా.

అథ జ్యేష్ఠానక్షత్ర ప్రథమపాదజననశాంతివిధిః.

జ్యేష్ఠాయాంమాతృనాశనారీ ముఖరోగవతీభవేత్ । దారిద్ర్యదుఃఖశీలావా భవత్యేవనసంశయః ॥ మంగళస్నానమాదీని సర్వంపూర్వవదాచరేత్ । వజ్రాంకుశంధనుర్బాణం రక్తవర్ణంచతుర్భుజం॥ గజారూఢం సురేంద్రంచ భక్త్యాసంపూజయేత్ప్రభుం । ఇంద్రోజ్యేష్ఠేతిమంత్రేణ ఇంద్రపూజాంసమాచరేత్ ॥ సూర్యఃపద్మాసనోరక్తః ద్విభుజోభయపద్మభృత్ । రక్తమాల్యాంబరధరో అనూరాధాధిదైవతం ॥ బుధ్యాస్వ ఇతిమంత్రేణ ఉపచారైస్సమర్చయేత్ । తతస్తు వామభాగేతు నిబురుతింసమ్యగర్చయేత్ ॥ కరాళవదనంకృష్ణం నిఋరుతింనరవాహనం । ఊర్ధ్వకేశం విరూపాక్షంఖడ్గచర్మప్రధారిణం ॥ మూలంప్రజేతిమంత్రేణ ఉపచారైస్సమర్చయేత్ । సుగంధకుసుమందద్యాచ్చందనంగంధసంయుతం ॥ గుగ్గులంఘృతసంయుక్తం ధృత్వాపూపంనివేదయేత్ । తిలలాజాజ్యపాలాశైః పరమాన్నంహునేదథ ॥ గాయత్ర్యష్టోత్తరశతం దూర్వాహోమంసమాచరేత్ । జయాదిస్విష్టకృద్ధుత్వా హోమశేషంసమాపయేత్ ॥ తతోభిషేకంకుర్వీత ప్రతిమాదానమాచరేత్ । ఐరావతగజారూఢ శచ్యాసహావిభూషిత ॥ తవమూర్తింప్రదాస్యామి మమారిష్టంవినాశయ । సూర్యపద్మాసనాసీన రక్తవాసప్రభాకర ॥ తవమూర్తిం ప్రదాస్యామి మమపీడాం వ్యపోహయ । ఊర్ధ్వకేశవిరూపాక్ష నిఋరుతేనరవాహన ॥ తవమూర్తింప్రదాస్యామి ఋతుగండంనివారయ । ఇతి

దత్వాదక్షిణార్థం రక్తధేనుంప్రదాపయేత్ ॥ బ్రాహ్మణాన్ భోజ యేత్పశ్చాత్స్వయంభుంజీతవాగ్యతః ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే జ్యేష్ఠానక్షత్ర ప్రథమాతర్ణవ శాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథ జ్యేష్ఠానక్షత్ర ప్రథమాతర్ణవ శాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహాని దంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా, స్వేష్టదేవతాం సభాంన మస్కృత్య, శాంత్యర్థంపుణ్యాహంవాచయేత్పుణ్యాహానంతరంప్రా ణానాయమ్య, దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ, జ్యేష్ఠా నక్షత్ర ప్రథమాతర్ణవశాంతికరణి ఆవయోస్సర్వమంగళ పరంపరా వాప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతాప్రీత్య ర్థం నాందీపూజాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ ధ్యానాదిషోడశోప చారాన్కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఎవం గుణేత్యాదితిథౌ - జ్యేష్ఠానక్షత్ర ప్రథమాతర్ణవశాంతికర్మణి ఆచా ర్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ అస్మిన్ జ్యేష్ఠా నక్షత్ర ప్రథమాతర్ణవశాంతికర్మణి ఆచార్యంత్వాంవృణీమహే బ్రహ్మా ణంత్వాం వృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణందద్యాత్తేపి వృతోస్మికరిష్యామీ తిప్రబ్రూయుః ॥ ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఎవంగు ణేత్యాదితిథౌ, జ్యేష్ఠానక్షత్ర ప్రథమాతర్ణవశాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవ తా కలశస్థాపనాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్తకలశస్థా పనవిధినా కలశత్రయంసంస్థాప్య - ప్రథమకలశే సువర్ణనిర్మిత జ్యే ష్ఠానక్షత్రదేవతామింద్రప్రతిమాంనిధాయ ॥ ద్వితీయే-సువర్ణనిర్మి త జ్యేష్ఠానక్షత్రస్యాధిదేవతాం దివాకరప్రతిమాంనిధాయ ॥ తృతీ యే-కార్తస్వరనిర్మిత జ్యేష్ఠానక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాం నిఋరుతిప్రతి

మాంసంస్థాప్య ॥ ఎభిర్వక్ష్యమాణమంత్రైరావాహ్య - ప్రాణప్రతి ష్ఠాంవిధాయ-కలశాధిపానాం ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్కుర్యాత్ ॥ ఇందోజ్యేష్ఠామనునక్షత్రమేతి । యస్మిన్వృత్రంవృత్రతూర్యేతతా ర । తస్మిన్వయమమృతందుహానాః । క్షుధంతరేమదురితిందురిష్టిం । పురందరాయవృషభాయధృష్ణవే । అషాఢాయసహమానాయమీఢుషే । ఇంద్రాయజ్యేష్ఠామధుమద్దుహానా । ఉరుంకృణోతుయజమానాయలోకం ॥ ఎభిరష్టావాక్యైర్జ్యేష్ఠానక్షత్రదేవతాం ఇంద్రమావాహయామీతి ప్రథమకలశే ఇంద్రమావాహ్య ॥ ద్వితీయే-బుధ్యా స్వహ్యైర్నమసోపసద్య । మిత్రందేవంమిత్రధేయన్నో అస్తు । అనూ . . . హవిషావర్ధయంతః । శతంజీవేమశరదస్సువీరాః । చిత్రంనక్షత్రముదగాత్పురస్తాత్ । అనూరాధానఇతియద్వదంతి । తన్మిత్రఎతిపథిభిర్దేవయానైః । హిరణ్యయైర్వితతైరంతరిక్షే ॥ ఎభిరష్టావాక్యైర్జ్యేష్ఠానక్షత్రస్యాధిదేవతాం దివాకరమావాహ్య ॥ తృతీయే-మూలంప్రజాంవీరవతీంవిదేయ । పరాచ్యేతునిఋురుతిఃపరాచా । గోభిర్నక్షత్రం పశుభిస్సమక్తం । అహర్భూయాద్యజమానాయ మహ్యం । అహర్నో అద్యసువితేదధాతు । మూలంనక్షత్రమితియద్వదంతి । పరాచీంవాచానిఋురుతింనుదామి । శివంప్రజాయైశివమస్తుమహ్యం ॥ ఎభిరష్టావాక్యైః జ్యేష్ఠానక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాం నిఋురుతిమావాహయేత్ ॥ ఇందోజ్యేష్ఠేత్యష్టావాక్యైరేవజపః కార్యః ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య - ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ - జ్యేష్ఠానక్షత్ర ప్రథమపాదజననశాంతికర్మణి సమస్త దుష్టారిష్టదోష నివృత్త్యర్థం ఆదిత్యాదీనాంనవానాం గ్రహాణామానుకూల్యతాసిద్ధ్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహ ప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహహోమాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్యేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య - అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతె

ఆదిత్యాది నవగ్రహార్చనం ఇంద్రాది లోకపాలకార్చనంకృత్వాసత్యే నేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాదిలోకపాలకమంత్రైశ్చ హుత్వా - సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా- పూర్ణాహుతిం దత్వా- ఉత్తరంపరిషిచ్య- యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషం సమాపయేత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఎవంగుణే త్యాదితిథౌ, జ్యేష్ఠానక్షత్ర ప్రథమాంశవశాంతిహోమాఖ్యం కర్మ కరిష్యఇతిసంకల్ప్య, అగ్నిప్రతిష్ఠాద్యాజ్యభాగాంతే జ్యేష్ఠానక్షత్రదేవతామింద్రముద్దిశ్య పలాశసమిద్భిః పరమాన్నేనచ ఇంద్రోజ్యేష్ఠేత్యష్టోత్తరశతవారం హోమఃకార్యః ॥ ఇందోజ్యేష్ఠామనునక్షత్రమేతి । యస్మిన్వృత్రంవృత్రతూర్యేతతార ॥ తస్మిన్వయమమృతందుహానాః। క్షుధంతరేమ దురితిందురిష్టిం । పురందరాయవృషభాయధృష్ణవే । అషాఢాయసహమానాయమీఢుషే । ఇంద్రాయజ్యేష్ఠామధుమద్దుహానా । ఉరుంకృణోతుయజమానాయలోకంస్వాహా ॥ జ్యేష్ఠానక్షత్రదేవతాయై ఇంద్రాయేదం॥ పాలాశపరమాన్నాజ్యైశ్చ జ్యేష్ఠానక్షత్రస్యాధిదేవతాం దివాకరముద్దిశ్యహోమఃకార్యః ॥ ఋధ్యాస్మహవ్యైర్నమసోపసద్య । మిత్రం దేవంమిత్రధేయన్నో అస్తు । అనూరాధాన్హవిషావర్ధయంతః । శతంజీవేమశరదస్సవీరాః। చిత్రంనక్షత్రముదగాత్పురస్తాత్ । అనూరాధాసఇతియద్వదంతి । తన్మిత్రఎతిపథిభిర్దేవయానైః । హిరణ్మయైర్వితతైరంతరిక్షేస్వాహా । జ్యేష్ఠానక్షత్రస్యాధిదేవతాయై దివాకరాయేదం ॥ పాలాశతిలలాజాజ్యైః జ్యేష్ఠానక్షత్ర పశ్చ్యధిదేవతాముద్దిశ్య హోమఃకార్యః ॥ మూలంప్రజాంవీరవతీంవిదేయ । పరాచ్యేతునిఋరుతిఃపరాచా । గోభిర్నక్షత్రంపశుభిస్సమక్తం । అహర్భూయాద్యజమానాయమహ్యాం । అహర్నో అద్యసువితేదధాతు। మూలంనక్షత్రమితియద్వదంతి। పరాచీంవాచా నిఋరుతింనుదామి । శివంప్రజాయై శివమస్తుమహ్యాంస్వాహా ॥ జ్యే

ష్ఠానక్షత్రప్రత్యధిదేవతాభ్యై నిఋరుతఇదమ్ ॥ సమిధమిధ్మ సన్నహ
నంజయాదీంశ్చహుత్వా -పూర్ణాహుతిందత్వా - ఉత్తరంపరిషిచ్య-
యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషంసమాప్య - నవగ్రహాణా ముత్త
రపూజాంకృత్వా-మహీసురేభ్యోధాన్యదానానిదత్వా- శాంతికలశా
ధిపానాముత్తరపూజాంకృత్వాసత్యేనేత్యాదినవగ్రహోక్తమంత్రైరిం
ద్రాది లోకపాలకమంత్రైశ్చ ఇంద్రోజ్యేష్ఠేత్యష్టావాక్యైః ఋధ్యా
స్మహవ్యైరిత్యష్టావాక్యై ర్మూలంప్రజాంవీరవతీమిత్యష్టావాక్యై ర్దేవ
స్యత్వేతిమంత్రైర్దంపత్యోరభిషేకంకుర్యాత్తతో దంపతీఅభిషేక
ప్లుతవస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా-శుద్ధవాససీధృత్వా-జ్యావేక్షణం ఫల
పూజాంకృత్వా, శాంతికలశవస్త్రప్రతిమాదానానిదత్వా - సువాసినీ
భిర్నీరాజనం బ్రాహ్మణాశిషంస్వీకృత్య, ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందద్యా
దాచార్యం గంధపుష్పవస్త్రాదిభిస్సమ్యగభ్యర్చ్య-రక్తధేనుందత్వా-
బ్రాహ్మణాన్భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే జ్యేష్ఠానక్షత్ర
ప్రథమార్తవ శాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తా.

అథ పూర్వాషాఢానక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతివిధిః.

పూర్వాషాఢేచవైధవ్యం వంధ్యాత్వంవాభవిష్యతి । తస్యదోష
క్షయార్థాయ శాంతింకుర్యాద్యథావిధి ॥ భరణ్యోక్తవిధానేన స
ర్వాంశాంతింసమాచరేత్ । సపరమూర్తింసువర్ణేన ప్రకల్ప్యప
రిపూజయేత్ ॥ కుంభోపరిన్యసేద్వస్త్రం తత్రపూజాంసమాచరేత్ ।
ద్విభుజశ్వేతవర్ణశ్చ తథామకరవాహనః ॥ కమలాభయహస్తస్సర
మత్పూజాం స్వీకురుప్రభో ॥ తస్యదక్షిణపార్శ్వే-విశ్వేదేవాన్సమా
ఖ్యాతాః శ్వేతవర్ణాంశ్చతుర్భుజాః ॥ కుంజరాబ్జవరాక్షసగ్ధా

రిణఃకమలాసనా౯ । తస్యవామపాశ్వే౯-కరాళవదనంకృష్ణం నిఋరుతింనరవాహనం ॥ ఊర్ధ్వ౯కేశంవిరూపాక్షం ఖడ్గచమ౯ప్రధారిణం । యాదివ్యాఆప ఇత్యష్టోవాకై్యః పూర్వాషాఢానక్షత్రదేవంవరుణంచమూలంప్రజామిత్యష్టావాకై్యః పూర్వాషాఢా నక్షత్రస్యాధిదేవతాంనిఋరుతించ తన్నో విశ్వేఉపశృణ్వంత్విత్యష్టావాకై్యః పూర్వాషాఢానక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాః విశ్వేదేవాశ్చ పూజయేత్ । నైవేద్యాంతం ప్రకుర్వీత తతోహోమం సమాచరేత్ ॥ వేతసీసమిధాజ్యాన్న పాయసైస్తిలతండులైః । యాదివ్యా ఆపమంత్రేణ ప్రత్యేకం సమసంఖ్యయా ॥ ఉపహోమంతతఃకుర్యా ద్దూర్వాహోమంతతఃపరం । జయాదిస్విష్టకృద్ధుత్వా హోమశేషం సమాపయేత్ ॥ కుంభాభిషేకంసర్వత్ర తత్తన్మంత్రైశ్చకారయేత్ । ద్విభుజశ్వేతవర్ణాంగ తథామకరవాహన ॥ తవమూర్తిం ప్రదాస్యామి ఋతుగండంవినాశయ ॥ ఊర్ధ్వ౯కేశవిరూపాక్ష నిఋరుతే నరవాహన । తవమూర్తింప్రదాస్యామి మమారిష్టంవినాశయ ॥ శ్వేతవర్ణాశ్చతుర్హస్తాః విశ్వేదేవా దయాకరాః । యుష్మన్మూర్తిం ప్రదాస్యామి ఋతుగండాపనుత్తయే ॥ ఇతిదత్వాదక్షిణార్థం శ్వేతాంగాంచప్రదాపయేత్ ॥

ఇతి శ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే పూర్వాషాఢానక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతివిధిస్సంపూర్ణః.

అథ పూర్వాషాఢానక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహనిదంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాంసమస్కృత్య-శాంత్యర్థం పుణ్యాహంవాచయేత్పుణ్యాహానంతరం ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య- ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ - పూర్వాషా

ఢానక్షత్ర ప్రథమమాతర్ణవశాంతికర్మణి ఆవయోస్సర్వమంగళ పరంప
రానాప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతా ప్రీ
త్యర్థం నాందీపూజాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ ధ్యానాదిషోడశో
పచారాన్కుర్యాత్॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఎవంగు
ణేత్యాదితిథౌ-పూర్వాషాఢానక్షత్రప్రథమమాతర్ణవశాంతికర్మణి ఆచా
ర్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య॥ అస్మిన్ పూర్వా
షాఢానక్షత్ర ప్రథమమాతర్ణవ శాంతికర్మణి ఆచార్యంత్వాంవృణీమ
హే బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణందద్యాత్తైఃపివృతోఽస్మి
కరిష్యామీతిప్రబ్రూయుః॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య- ఎ
వంగుణేత్యాదితిథౌ-పూర్వాషాఢానక్షత్ర ప్రథమమాతర్ణవశాంతికర్మాం
గ తత్తద్దేవతా కలశస్థాపనాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ పూ
ర్వోక్తకలశస్థాపనవిధినా కలశత్రయం సంస్థాప్య, ప్రథమకలశే సువ
ర్ణనిర్మిత పూర్వాషాఢానక్షత్రదేవతా వరుణప్రతిమాం నిధాయ॥
ద్వితీయే ॥ రాజతస్వరనిర్మిత పూర్వాషాఢానక్షత్రస్యాధిదేవతాం ని
ఋతిప్రతిమాంనిధాయ ॥ తృతీయే ॥ సువర్ణనిర్మిత పూర్వాషాఢా
నక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాం విశ్వేదేవప్రతిమాంనిధాయ ॥ ఏభిర్వక్ష్య
మాణమంత్రైరావాహ్య- ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధాయ, కలశాధిపానాం
ధ్యానాది షోడశోపచారాన్కుర్యాత్ ॥ యాదివ్యాఆపఃపయసాసంబ
భూవుః। యాఅంతరిక్షఉతపార్థివీర్యాః। యాసామషాఢాఅనుయం
తికామం। తానఆపశ్శగ్గ్‌స్యోనాభవంతు। యాశ్చకూప్యాయాశ్చనా
ద్యాస్సముద్రియాః। యాశ్చవైశంతీరుతప్రాసచీర్యాః। యాసామషా
ఢామధుభక్షయంతి। తానఆపశ్శగ్గ్‌స్యోనాభవంతు ॥ ఏభిరష్టావా
క్యైః పూర్వాషాఢానక్షత్రదేవతాం వరుణమావాహ్య ॥ ద్వితీయే ॥
మూలంప్రజాంవీరవతీంవిదేయ। పరాచ్యేతునిఋతిఃపరాచా। గో
భిర్నక్షత్రంపశుభిస్సమక్తం। అహర్భూయాద్యజమానాయమహ్యం।

అహోరాత్రే అద్యాసుపి తేదధాతు । మూలం నక్షత్రమితియద్వదంతి । ప
రాచీం వాచా నిబ్రుతిం నుదామి । శివం ప్రజాయై శివమస్తుమహ్యాం।
ఏభిర ష్టోవాక్యైః పూర్వాషాఢానక్షత్రాధి దేవతాం సబురుతిమావా
హ్యా॥ తృతీయే ॥ తన్నో విశ్వేఉపశృణ్వంతుదేవాః । తదషాఢాఅభిసం
యంతుయజ్ఞం।తన్నక్షత్రంప్రథతాంపశుభ్యః। కృషిర్వృష్టిర్యజమా
నాయకల్పతాం । శుభ్రాఃకన్యాయువతయస్సుపేశసః । కర్మకృత
స్సుకృతోవీర్యావతీ । విశ్వాన్ దేవాన్ హవిషావర్ధయంతీః । అషా
ఢాఃకామముపయాంతుయజ్ఞం ॥ ఏభిరష్టోవాక్యైః పూర్వాషాఢాన
క్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాః విశ్వేదేవానావాహయేత్ ॥ యాదివ్యాఆ
పఃపయసేత్యష్టోవాక్యైరేవ జపః కార్యః ॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశకా
లౌసంకీర్త్య-ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ - పూర్వాషాఢానక్షత్ర ప్రథమా
ద్యవశాంతి కర్మణి సమస్తదుష్టారిష్టదోష నివృత్త్యర్థం ఆదిత్యాది న
వగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాది నవగ్రహప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహ
హోమాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ -స్త్రతాగ్నిస్థాప్య తేత్యాదినా
గ్నింప్రతిష్ఠాప్య, అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతే ఆదిత్యాదిన
వగ్రహార్చనం ఇంద్రాదిలోకపాలకార్చనం కృత్వాసత్యేనేత్యాదిన
వగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాదిలోకపాలకమంత్రైశ్చహుత్వా, సమి
ధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా - పూర్ణాహుతిందత్వా -ఉత్త
రంపరిషిచ్య - యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషంసమాపయేత్ ॥
ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ, పూ
ర్వాషాఢానక్షత్ర ప్రథమపాదజనన శాంతిహోమాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతి
సంకల్ప్య ॥ సూత్రాగ్నిస్థాప్య తేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య, అగ్నిమూ
ర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతే వేతసనసమిద్భిరాజ్యైశ్చ పూర్వాషాఢా
నక్షత్రదేవం వరుణముద్దిశ్యహోమః కార్యః ॥ యాదివ్యాఆపఃపయసా
సంబభూవుః । యాఅంతరిక్షఉతపార్థివీర్యాః । యాసామషాఢాఅ

సుయంతికామం । తాన ఆపశ్శగ్గ్‌స్యోనాభవంతు । యాశ్చకూప్యా
యాశ్చనాద్యాస్సముద్రియాః । యాశ్చవై శంతీరుత ప్రాసచీర్యాః ।
యాసామషాఢామధుభ యంతి । తాన ఆపశ్శగ్గ్‌స్యోనాభవంతుస్వా
హా ॥ పూర్వాషాఢానక్షత్రదేవతాయై వరుణాయేదం ॥ వేతససమి
ద్భిరాజ్యాన్నపాయసైశ్చ పూర్వాషాఢానక్షత్రస్యాధిదేవతాముద్దిశ్య
హోమః కార్యః । మూలం ప్రజాం వీరవతీం విదేయ ॥ పరాచ్యేతు నిఋ
రుతిః పరాచా । గోభిర్నక్షత్రం పశుభిస్సమక్తం । అహర్భూయా
ద్యజమానాయ మహ్యం । అహర్నో అద్య సువితే దదాతు । మూలం న
క్షత్రమితి యద్వదంతి । పరాచీం వాచా నిఋతిం నుదామి । శివం ప్ర
జాయై శివమస్తు మహ్యం స్వాహా ॥ పూర్వాషాఢానక్షత్రాధిదేవతాయై
నిఋరుతయ ఇదం ॥ వేతససమిద్భిరాజ్యైస్తిలతండులైశ్చ పూర్వాషాఢా
నక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతాముద్దిశ్య హోమః కార్యః ॥ తన్నో విశ్వే ఉపశృ
ణ్వంతు దేవాః । తదషాఢా అభిసంయంతు యజ్ఞం । తన్నక్షత్రం ప్రథ
తాం పశుభ్యః । కృషివృష్టిర్యజమానాయ కల్పతాం । శుభ్రాః కన్యా
యువతయస్సుపేశసః । కర్మకృతస్సుకృతో వీర్యావతీః । విశ్వాన్దే
వాన్హవిషా వర్ధయంతీః । అషాఢాః కామముపయాంతు యజ్ఞం స్వా
హా ॥ పూర్వాషాఢానక్షత్రప్రత్యధిదేవతాభ్యో విశ్వేభ్యో దేవేభ్య ఇ
దం ॥ సమిధమిధ్మసన్నహనంజుహూదీంశ్చ హుత్వా, పూర్ణాహుతిం ద
త్వా, ఉత్తరం పరిషిచ్య, యస్య స్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషం సమా
ప్య, నవగ్రహాణాముత్తరపూజాం కృత్వా, మహీసురేభ్యో ధాన్యదానా
ని దత్వా- శాంతికలశాధిపానాముత్తరపూజాం కృత్వా సత్యేనేత్యాదిన
వగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలకమంత్రైశ్చ యాదివ్యా ఆప
ఇత్యష్టావాక్యైర్మూలం ప్రజాం వీరవతీమిత్యష్టావాక్యైస్తన్నో విశ్వే ఉ
పశృణ్వంత్విత్యష్టావాక్యైర్దేవస్య త్వేతి మంత్రైశ్చ దంపత్యోరభిషే
కం కుర్యాత్తతో దంపతీ అభిషేకప్లుతవస్త్రాణ్యాచార్యాయ దత్వా - శు

ధ వాససీస్కృత్వా- శాంతికలశవస్త్రప్రతిమాదానానిదత్వా- జ్ఞావేక్ష
ణం సంపూజాంకృత్వా - సువాసినీభిర్నీరాజనం బ్రాహ్మణాశిషంస్వీ
కృత్య - ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందద్యాదాచార్యం గంధ పుష్ప వస్త్రా
దిభిస్సమ్యగభ్యర్చ్య - శ్వేతధేనుందత్వా - యథాశక్తిబ్రాహ్మణాన్
భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీరుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే పూర్వాషాఢానక్షత్ర
ప్రథమచరణ శాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తా.

అథ పూర్వాభాద్రానక్షత్ర ప్రథమచరణ శాంతివిధిః.

ధనభర్తృక్షేత్రహారీ పూర్వాభాద్రేయదాచరణ । తద్దోషపరి
హారాయ శాంతికర్మ సమాచరేత్ ॥ గృహస్యోత్తరదిగ్భాగే గోమ
యైర్లేపనాదికం। పుణ్యాహవాచనాదీని సర్వంపూర్వవదాచరేత్॥
కుంభస్థాపనమిత్యాది భరణ్యాచరణశాంతివత్ । సంపూజ్యాజైకపం
దేవం గంధపుష్పాదికంతతః ॥ అజైకపాద్దైవత్యం రక్తవర్ణంచ
తుర్భుజం । దోర్యుక్తంముకుళాకారం సాక్షసూత్రకమండలుం ॥ వా
మపాదేభివిన్యస్తం దక్షిణాంకప్రసారిణమ్ । అజఏకపాదుదగేతిమం
త్రేణ సర్వాంపూజాంసమాచరేత్ ॥ తస్యదక్షిణదిగ్భాగే వరుణపూ
జాంసమాచరేత్ । నాగపాశాంబుజధరం శ్రీమద్రత్నవిభూషితం॥ మ
కరస్థంద్విబాహుంచ శతతారాధిదేవతాం । క్షత్రస్యరాజేతిమంత్రే
ణ పూజాంసర్వాంప్రకల్పయేత్ ॥ తద్వామపార్శ్వే ॥ అహిర్బుధ్ని
యఃప్రథమానఇతిమంత్రేణ అహిర్బుధ్నిమావాహయేత్ ॥ అహిర్బు
ధ్నిరితిఖ్యాతం శ్వేతవర్ణం చతుర్భుజం । శ్వేతగంధాది పుష్పై
స్తు శర్కరాధూపముత్తమైః ॥ హోళికాన్నాజ్యనైవేద్య తాంబూలై
ర్దక్షిణాయుతైః । అర్చయేత్కేవలంభక్త్యా ఋతుదోషనివృత్త
యే ॥ తతోహోమంప్రకుర్వీత ముఖాంతంకారయేద్బుధః । పరమా

న్నాజ్యపాలాశై ర్దూర్వాభిర్మధునాప్లుతైః ॥ హోమశేషంసమా
ప్యాథ మార్జనంకారయేత్తతః । శుక్లవస్త్రాంబరధరః ప్రతిమాంచ
ప్రదాపయేత్ ॥ వాయుపాదేభివిన్యస్త దక్షిణాంకప్రసారిత । అజైకపా
దదేవేశ రక్తవర్ణచతుర్భుజ॥ తవమూర్తింప్రదాస్యామి రజోదో
షంహాభాశుమే । శతతారాపతేస్సాక్షాన్నకరస్థదివాకర । తవమూ
ర్తింప్రదాస్యామి రజోదోషానుపత్తయే ॥ అహిర్బుధ్నే చతుర్బా
హో శ్వేతవర్ణానులేపన । తవమూర్తింప్రదాస్యామి రజోదోషా
పనుత్తయే ॥ ఇతిదత్వాదక్షిణార్థంశ్వేతాంగాంచప్రదాపయేత్ ।
ఎవంయఃకురుతేశాంతిం తస్యదోషక్షయోభవేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే పూర్వాభాద్రానక్షత్ర
ప్రథమార్తవ శాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథ పూర్వాభాద్రానక్షత్ర ప్రథమార్తవ శాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహని దంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాం న
మస్కృత్య-శాంత్యర్థంపుణ్యాహంవాచయేత్పుణ్యాహానంతరంప్రాణా
నాయమ్య - దేశకాలౌసంకీర్త్య-ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ - పూర్వాభా
ద్రానక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆవయోస్సర్వమంగళపరంప
రావాప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతాప్రీ
త్యర్థం నాందీపూజాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ ధ్యానాది షోడ
శోపచారాన్కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌసంకీర్త్య -
ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ - పూర్వాభాద్రానక్షత్రప్రథమార్తవశాంతిక
ర్మణి ఆచార్యబ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ అ
స్మిన్ పూర్వాభాద్రానక్షత్ర ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యం
త్వాంవృణీమహే బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణందద్యా

త్తేపి పృథ్వోస్మిన్ స్యామితి ప్రబ్రూయుః ॥ ప్రాణానాయమ్య - దేశకా
లౌ కీర్తయిత్వా - ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ - పూర్వాభాద్రానక్షత్ర ప్రథమా
త్ర్యుపశాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవతాకలశస్థాపనాఖ్యం కర్మ కరిష్య ఇతిసం
కల్ప్య ॥ పూర్వోక్తకలశస్థాపనవిధినా కలశత్రయం సంస్థాప్య- ప్రథ
మకలశే సువర్ణనిర్మిత పూర్వాభాద్రానక్షత్ర దేవతామజైకపాదప్ర
తిమాం నిధాయ ॥ ద్వితీయే - పూర్వాభాద్రానక్షత్రస్యాధిదేవతాం
సువర్ణనిర్మిత వరుణప్రతిమాం నిధాయ ॥ తృతీయే - సువర్ణనిర్మి
త పూర్వాభాద్రానక్షత్ర ప్రత్యధిదేవతామహిర్బుధ్న్య ప్రతిమాం నిధా
య - ఏభిర్వక్ష్యమాణమంత్రైరావాహ్య, ప్రాణప్రతిష్ఠాం విధాయ -
కలశాధిపానాం ధ్యానాది షోడశోపచారాన్ కుర్యాత్ ॥ అజఏకపా
దాదుదగాత్పురస్తాత్ । విశ్వాభూతాని ప్రతిమోదమానః । తస్యదే
వాః ప్రసవంయంతిసర్వే । ప్రోష్ఠపదాసో అమృతస్యగోపాః । విభ్రాజ
మానస్సమిధానఉగ్రః । అంతరిక్షమరుహదగంద్యాం । తగ్ంసూర్యం
దేవమజఏకపాదం । ప్రోష్ఠపదాసో అనుయంతిసర్వే ॥ ఏభిరష్టావాక్యైః
పూర్వాభాద్రానక్షత్రదేవమజైకపాదమావాహ్య ॥ ద్వితీయే- క్షత్ర
స్యరాజావరుణోధిరాజః । నక్షత్రాణాగ్ంశతభిషగ్వసిష్ఠః । తౌదే
వేభ్యఃకృణుతో దీర్ఘమాయుః । శతగ్ంసహస్రాభేషజానిధత్తః ।
యజ్ఞన్నో రాజావరుణఉపయాతు । తన్నో విశ్వేఅభిసంయంతుదేవాః ।
తన్నోనక్షత్రగ్ంశతభిషగ్జుషాణం । దీర్ఘమాయుఃప్రతిరద్భేషజా
ని ॥ ఏభిరష్టావాక్యైః పూర్వాభాద్రానక్షత్రస్యాధిదేవం వరుణమా
వాహ్య ॥ తృతీయే ॥ అహిర్బుధ్నియఃప్రథమానఏతి । శ్రేష్ఠో దేవానా
ముతమానుషాణాం । తంబ్రాహ్మణాస్సోమపాస్సోమ్యాసః । ప్రోష్ఠప
దాసోఅభిరక్షంతిసర్వే । చత్వారఏకమభికర్మ దేవాః । ప్రోష్ఠపదాస
ఇతియాన్వదంతి । తేబుధ్నియంపరిషద్యగ్ స్తువంతః । అహిగ్ంరక్షం
తినమసోపసద్య ॥ ఏభిరష్టావాక్యైః పూర్వాభాద్రానక్షత్ర ప్రత్యధిదే

వతాం అహిర్బుధ్నిమావాహయేత్ ॥ అజఏకపాదిత్యష్టావార్కైస్తేవ
జపః కార్యః ॥ ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌ సంకీర్త్య - ఏవంగుణే
త్యాదితిథౌ- పూర్వాభాద్రానక్షత్ర ప్రథమపాదజనన శాంతికర్మణి సమ
స్తదుష్టారిష్టదోషనివృత్త్యర్థం ఆదిత్యాదీనాం నవానాం గ్రహాణామాను
కూల్యతాసిద్ధ్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహ
ప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహహోమాఖ్యం కర్మ కరిష్య ఇతిసంకల్ప్య ॥
యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య - అగ్నిమూర్తిధ్యానా
ద్యాజ్యభాగాంతే ఆదిత్యాది నవగ్రహార్చనం ఇంద్రాది లోకపాల
కార్చనం కృత్వా సత్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాదిలో
కపాలకమంత్రైశ్చ హుత్వా-సమిధమిధ్మ సన్నహనం జయాదీంశ్చ హు
త్వా-పూర్ణాహుతిం దత్వా- ఉత్తరం పరిషిచ్య - యస్యస్మృత్యేత్యా
దినా హోమశేషం సమాపయేత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌ సం
కీర్త్య-ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ- పూర్వాభాద్రానక్షత్ర ప్రథమపాదజనన
శాంతిహోమాఖ్యం కర్మ కరిష్య ఇతిసంకల్ప్య ॥ అగ్నిమూర్తిధ్యా
నాద్యాజ్యభాగాంతే పరమాన్నాజ్య పాలాశ తిల దూర్వాభిశ్చ పూ
ర్వాభాద్రానక్షత్రదేవమజైకపాదముద్దిశ్య హోమః కార్యః ॥ అజఏక
పాదుదగాత్పురస్తాత్ । విశ్వాభూతాని ప్రతిమోదమానః । తస్యదే
వాః ప్రసవం యంతి సర్వే । ప్రోష్ఠపదాసో అమృతస్య గోపాః । విభ్రాజ
మానస్సమిధాన ఉగ్రః । అంతరిక్షమరుహదగంద్యాం । తగ్ం సూ
ర్యం దేవమజఏకపాదం । ప్రోష్ఠపదాసో అనుయంతి సర్వే స్వాహా ॥ పూ
ర్వాభాద్రానక్షత్రదేవతాయై అజైకపాదాయేదం క్షత్రస్యరాజా
వరుణోధిరాజః । నక్షత్రాణాగ్ం శతభిషగ్వసిష్ఠః । తౌ దేవేభ్యః కృణు
తో దీర్ఘమాయుః । శతగ్ం సహస్రా భేషజాని ధత్తః । యజ్ఞన్నో
రాజా వరుణ ఉపయాతు । తన్నో విశ్వే అభిసంయంతు దేవాః । తన్నో
నక్షత్రగ్ం శతభిషగ్జుషాణం । దీర్ఘమాయుః ప్రతిరద్భేషజాని స్వా

హా ॥ పూర్వాభాద్రానక్షత్రస్యాధి దేవతాయై వరుణాయేదం ॥ అహి ర్బుధ్న్యః ప్రథమానఏతి । శ్రేష్ఠో దేవానాముతమానుషాణాం । తం బ్రాహ్మణాస్సోముపాస్యాస్స్యానః । ప్రోష్ఠపదాసో అభిరక్షంతిసర్వే । చత్వారఏకమభికర్మదేవాః । ప్రోష్ఠపదాసఇతియాన్వదంతి । తే బుధ్నియంపరిషద్యగ్గ్‌స్తువంతః। అహిగ్ంరక్షంతినమసోపసద్యస్వాహా॥ పూర్వాభాద్రానక్షత్రప్రత్యధి దేవతాయైఅహిర్బుధ్న్యాయేదం॥ సమి ధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా - పూర్ణాహుతిందత్వా - ఉత్తరంపరిషిచ్య-యస్యస్మృత్యేత్యాదినాహోమశేషంసమాప్య, న వగ్రహాణాముత్తరపూజాంకృత్వా, మహీసురేభ్యో ధాన్యదానానిద త్వా, శాంతికలశస్థానాముత్తరపూజాం కృత్వాసత్యేనేత్యాది న వగ్రహాన్ క్రమంత్రై రిద్రాది లోకపాలకమంత్రైశ్చ అజఏకపాది త్యష్టభిర్వాక్యైః క్షత్రస్యరాజేత్యష్టభిర్వాక్యైశ్చ శ్రేష్ఠోదేవానామిత్య ష్టవాక్యైర్దేవస్యత్వేతిమంత్రైశ్చ దంపత్యోరభిషేకం కుర్యాత్ తతో దంపతీ అభిషేకప్లుతవస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా శుద్ధవాససీధృ త్వా- శాంతికలశవస్త్రప్రతిమాదానానిదత్వా-జ్యావేక్షణం ఫలపూ జాంకృత్వా-సువాసినీభిర్నీరాజనం బ్రాహ్మణాశిషంస్వీకృత్య- ఋత్వి గ్భ్యోదక్షిణాం దద్యాదాచార్యం గంధపుష్ప వస్త్రాదిభిస్సమ్యగభ్య ర్చ్య- శ్వేతధేనుందత్వా-యథాశక్తి బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే పూర్వాభాద్రానక్షత్ర ప్రథమాతృ వశాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తా.

సప్రయోగ సర్వశాంతిదర్పణగ్రంథస్సమాప్తోభూత్.

అథ వ్యతీపాతార్తవశాంతివిధిః.

దివావాయదివారాత్రౌ వ్యతీపాతేయదార్తవా। తస్యాఃపతౌమహాద్వేషంవైధవ్యంవాభవిష్యతి ॥ తస్మాచ్ఛాంతింప్రకుర్వీత దంపత్యోరభివృద్ధయే।గోమయేనోపలిప్యాథ స్థండిలైస్సమలంకృతే ॥ ద్రవ్యసంపాదనంకృత్వా పుణ్యాహంవాచయేత్తతః। స్థండిలంచతురశ్రంచ తండులేన విచక్షణః ॥ పద్మమష్టదళంకృత్వా మధ్యేవస్త్రంప్రసారయేత్ । సూర్యచంద్రమసోర్మధ్యే వ్యతీపాతంసమర్చయేత్ ॥ ఆగ్నేయాదిషుకోణేషు వ్రీహిరాశిం ప్రకల్పయేత్ । పూర్వదేశే బృహత్కుంభం బ్రహ్మాణం సమ్యగర్చయేత్ ॥ చతస్రోవారుణాన్పూజ్యమధ్యేపాతంసమర్చయేత్ । నిష్కమాత్రసువర్ణేన వ్యతీపాతాకృతింతతః ॥ తదర్ధేనసువర్ణేన కారయేత్సోమసూర్యయోః॥ వ్యతీపాతప్రతిమాలక్షణం ॥ వ్యతీపాతవిధశ్చైవ యోగస్సప్తవిధస్తథా। కంఠాంతలోహితశ్చైవ సుగ్రీవంసమ్యగాననం ॥ శుభ్రమాంజిష్ఠవసనః నీలవర్ణవిభూషణః । అష్టాదశభుజోపేతః భృకుటీకుటిలాననః ॥ దానకర్మసుహస్తశ్చ ద్వితీయేలోష్ఠభేదనం। అక్షసూత్రం తృతీయే తు చతుర్థేఖడ్గధారిణం॥ పంచమేశృంఖలంచైవ షష్ఠేకవచమేవచ। సప్తమేముద్గరంచైవ ఖట్వాంగం చాష్టమేకరే ॥ కుద్దాలంనవమేహస్తే శృంగికామాదిచోత్తరే । పాత్రంద్వితీయకేచైవ స్వర్ణకుంభం తృతీయకే ॥ చతుర్థేకార్ముకంచైవ పంచమేమ్బృత్తికామషిం। ముసలంతుకరేషష్ఠే సప్తమేటంకమేవచ॥ అష్టమేచధ్వజంహస్తే నవమేమకుటంతథా। దధానోవైరివర్గస్య ధ్వస్తవేచైవమృత్యవే ॥ యజ్వనఃపుత్రసంపత్త్యై లక్ష్మీయోగంసుఖానిచ ॥ ఓంభూః సోమసూర్యసుతం వ్యతీపాతమావాహయామి ॥ తాంసూర్యాచంద్రమసాపాతమభ్యర్చయేద్బుధః । తస్యదక్షిణదిగ్భాగే సూర్యమూర్తింసమర్చయేత్ ॥ ఆసత్యేనేతిమంత్రేణ షోడశైరుపచారకైః । తతస్తువా

మఘాగేతు చంద్రపూజాంసమాచరేత్ ॥ ఆప్యాయస్వేతిమంత్రేణ ఉ
పచారాన్పృథక్పృథక్ । నైవేద్యాంతంప్రకుర్వీత తతోహోమంస
మాచరేత్ ॥ గృహ్యోక్తవిధినాచార్యశ్చతుష్యాంతం ప్రకల్పయేత్ ।
పాలాశైఃఖాదిరైరన్నైర్లాజాభిశ్చతిలైరపి ॥ ప్రత్యేకంశతమష్టౌ
చ పూజామంత్రేణహావయేత్ । తతస్త్ర్యంబకేనైవ తిలహోమం
సమాచరేత్ ॥ దూర్వాహోమంతుగాయత్ర్యా హునేదష్టసహస్రి
కం । తిలాన్వ్యాహృతిభిర్హుత్వా హోమశేషంసమాపయేత్ ॥ త
తఃకుంభోదకేనైవ దంపత్యోరభిషేచనం । అక్షీభ్యామితిసూక్తేన ప
వమానీభిరేవచ ॥ పూర్వోక్తహోమమంత్రైశ్చ పంచదుర్గాదితైరపి।
యతఇంద్రదద్వయేనైవ విష్ణుర్యోనిమితిత్ర్యృచా। నవగ్రహోక్తమం
త్రైశ్చ లోకపాలాష్టకైరపి ॥ సముద్రజ్యేష్ఠాఇతిచయేనదేవాదయఃక్ర
మాత్ । ధౌతవస్త్రాంతరంధృత్వా కుర్యాదాజ్యావలోకనం ॥ ఆచా
ర్యాయతతోదద్యాత్సవస్త్రప్రతిమాంచగాం ॥ దానమంత్రః ॥ వ్య
తీపాతనమస్తేస్తు సోమసూర్యసుతప్రభో । యద్దానాదికృతంకించిత్
తదిహాక్షయమశ్నుతే ॥ పద్మాసనస్థంద్విభుజం సప్తసప్తరథస్థితం । త్వ
న్మూర్తిదానతోభక్త్యా మమసంతుమనోరథాః ॥ దశాశ్వరథమా
రూఢ వరదండకరద్వయ।తవమూర్తింప్రదాస్యామి సర్వాభీష్టాన్ప్ర
యచ్ఛమే ॥ అనేనైవతుమంత్రేణ ప్రదద్యాత్ప్రతిమాంప్రియం । ఆ
చార్యాయచగాందద్యాద్దశదానాదికంతతః ॥ ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాంద
త్వాబ్రాహ్మణాన్భోజయేత్తతః । ఏవంయఃకురుతేశాంతిం సశుభం
ప్రాప్నుయాద్ధ్రువం ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామలోక్త సర్వశాంతిదర్పణే వ్యతీపాతార్ణవ
శాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథ వ్యతీపాతార్ణవ శాంతిప్రయోగసరణిః

శుభేహనిదంపతీమంగళస్నానౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాం సభాంచ నమస్కృత్య-శాంత్యర్థం పుణ్యాహం వాచయేత్పుణ్యాహానంతరం ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌ సంకీర్త్య ॥ ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ-వ్యతీపాతార్ణవ శాంతికర్మణి ఆవయోస్సర్వమంగళ పరంపరావాప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతాప్రీత్యర్థం నాందీపూజాఖ్యం కర్మ కరిష్య ఇతిసంకల్ప్య-ధ్యానాదిషోడశోపచారైః కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌ సంకీర్త్య-- ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ- వ్యతీపాతార్ణవ శాంతికర్మణి ఆచార్య బ్రహ్మ ఋత్విగ్వరణాఖ్యం కర్మ కరిష్య ఇతి సంకల్ప్య ॥ అస్మిన్ వ్యతీపాతార్ణవశాంతికర్మణి ఆచార్యం త్వాం వృణీమహే బ్రహ్మాణం త్వాం వృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణం దద్యాత్ తేపి వృతో౽స్మి కరిష్యామీతి బ్రూయుః॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌ సంకీర్త్య - ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ - వ్యతీపాతార్ణవ శాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవతా కలశస్థాపనాఖ్యం కర్మ కరిష్య ఇతిసంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్త కలశస్థాపనవిధినా చత్వారః కలశాన్ స్థాపయిత్వా- తేషు కలశేషు సువర్ణనిర్మిత బ్రహ్మ వ్యతీపాత సోమసూర్యప్రతిమాశ్చ క్రమేణ ప్రథమకలశాది చతుష్కలశేషు సంస్థాపయేత్ ॥ తత్రాదౌ॥ బ్రహ్మజజ్ఞానమితిమంత్రేణ బ్రహ్మాణమావాహ్య ॥ ద్వితీయే - తాసూర్యాచంద్రమసేతిమంత్రేణ సోమసూర్యసహితం వ్యతీపాతమావాహ్య ॥ తృతీయే - ఆప్యాయస్వేతిమంత్రేణ సోమమావాహ్య ॥ చతుర్థే - ఆసత్యేనేతిమంత్రేణ సూర్యమావాహయేత్ ॥ ఎవంపృథక్పృథక్ తత్తత్కలశే తత్తద్దేవతామావాహ్య ॥ ప్రాణప్రతిష్ఠాంవిధాయ-కలశాధిపానాం ధ్యానాది షోడశోపచారైః కుర్యాత్ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌ సంకీర్త్య- ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ - వ్యతీపాతార్ణవ శాంతికర్మణి సమస్తదుష్టారిష్టహోమనివృత్త్యర్థం గ్రహాదీనాం నవా

నాం గ్రహాణామానుకూల్యతాసిద్ధ్యర్థం ఆదిత్యాది నవగ్రహానుద్ది
శ్య ఆదిత్యాది నవగ్రహప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహ హోమాఖ్యం
కర్మ కరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్య తేత్యాదినాగ్నిం ప్రతిష్ఠా
ప్య - అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతే ఆసత్యేనేత్యాది నవగ్ర
హోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలకమంత్రైర్నవగ్రహార్చనం ఇం
ద్రాదిలోకపాలకార్చనంకృత్వాసత్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రై
రింద్రాదిలోకపాలకమంత్రై శ్చహుత్వా - సమిధమిధ్మసన్నహానంజ
యాదీన్పూర్ణాహుతించహుత్వా-ఉత్తరంపరిషిచ్య - యస్యస్మృ
త్యేత్యాదినాహోమశేషంసమాపయేత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశకా
లౌసంకీర్త్య--ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ-వ్యతీపాతార్ణవ శాంతిహోమా
ఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్య తేత్యాదినాగ్నింప్రతి
ష్ఠాప్య-అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతే అశ్వత్థసమిద్భిర్బ్రహ్మ
జజ్ఞానమితిమంత్రేణ బ్రహ్మాణముద్దిశ్యహోమఃకార్యః ॥ బ్రహ్మజజ్ఞానం
ప్రథమంపురస్తాద్విసీమతస్సురుచోవేనఆవః । సబుధ్నియాఉపమాఅ
స్యవిష్టాస్సతశ్చయోనిమసతశ్చవివస్స్వాహా ॥ బ్రహ్మణఇదం ॥ ఖాదిరా
న్నలాజాభిస్త్వాసూర్యాచంద్రమసేతిమంత్రేణ వ్యతీపాతముద్దిశ్య హో
మఃకార్యః । తాసూర్యాచంద్రమసావిశ్వభృత్తమామహత్ । తేజో
వసుమద్రాజతోదివి । సామాత్మానాచరతస్సామచారిణా । యయో
ర్వ్రతంనమేజాతుదేవయోః । ఉభావంతౌపరియాతఅర్మ్యా । దివో
నరశ్మీగ్ స్తనుతోవ్యర్ణవే । ఉభాభువంతీభువనాకవిక్రతూ । సూ
ర్యానచంద్రాచరతోహతామతీ । పతీద్యుమద్విశ్వవిదాఉభాదివః ।
సూర్యాఉభాచంద్రమసావిచక్షణాస్వాహా । సోమసూర్యసుతాయ వ్య
తీపాతాయేదం । పాలాశసమిద్భిరాప్యాయస్వేతిమంత్రేణ సోమము
ద్దిశ్య హోమఃకార్యః ॥ ఆప్యాయస్వసమేతుతేవిశ్వతస్సోమవృష్ణియం।
భవావాజస్యసంగథేస్వాహా । సోమాయేదం ॥ అర్కసమిద్భిస్సూర్య

ముద్దిశ్య ఆసత్యేనేతిమంత్రేణ హోమఃకార్యః ॥ ఆసత్యేనరజసావర్తమానో నివేశయన్నమృతంమర్త్యంచ। హిరణ్యయేనసవితారథేనా దేవోయాతిభువనావిపశ్యంత్స్వాహా ॥ సూర్యాయేదం ॥ త్ర్యంబకేతిమంత్రేణ తిలహోమంసమాచరేత్ । గాయత్ర్యా దూర్వాహోమంకుర్యాత్ ॥ సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా-పూర్ణాహుతిందత్వా - ఉత్తరంపరిషిచ్య - యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషం సమాప్య - నవగ్రహాణాముత్తరపూజాంకృత్వా - మహీసురేభ్యో ధాన్యదానానిదత్వా - శాంతికలశాధిపానాముత్తరపూజాంకృత్వాసత్యేనేత్యాదినవగ్రహోక్తమంత్రై రింద్రాదిలోకపాలకమంత్రైర్బ్రహ్మజజ్ఞానంతానూర్యాచంద్రమసా ఆప్యాయస్వసమేతుతే ఆసత్యేనేత్యాదిమంత్రైర్దేవస్యత్వేతిమంత్రైరక్షోఘ్నేతిసూక్తేన పవమానసూక్తేన పంచదుర్గామంత్రైర్యతఇంద్రేతిమంత్రేణ విష్ణుర్యోనిరితిత్యృచా సముద్రజ్యేష్ఠాయేనదేవాఇత్యేతైర్మంత్రైర్దంపత్యోరభిషేకంకుర్యాత్తతోదంపతీఅభిషేకపుతవస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా-శుద్ధవాససీధృత్వా - జ్యావేక్షణంఫలపూజాంకృత్వా-సువాసినీభిర్నీరాజనం-బ్రాహ్మణాశిషంస్వీకృత్య-ఋత్విగ్భ్యో దక్షిణాందద్యాదయః పిండకార్పాసదానానిదత్వాచార్యం గంధపుష్పవస్త్రాదిభిస్సంపూజ్య-యథాశక్తిబ్రాహ్మణాన్భోజయేత్ ॥ * * * * * * * * *

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే వ్యతీపాతార్తవ శాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తా.

అథ గౌతమోక్త వైధృతిప్రథమార్తవశాంతివిధిః.

వైధృతౌవ్యాధిపీడాచ యాకన్యాప్రథమార్తవా।పతిపుత్రవిహీనాచ దరిద్రాభవతిధ్రువం ॥ తస్మాచ్ఛాంతింప్రకుర్వీత దంపత్యోరభి

వృద్ధయే । కుంభస్థాపనమిత్యాది సర్వంపూర్వవదాచరేత్ ॥ చంద్రసూర్యాకృతించైవ సువర్ణేనప్రకల్పయేత్ । ప్రకల్పయేత్సువర్ణేన వైధృతిప్రతిమాంతతః ॥ చతస్రఃప్రతిమాస్థాప్య వారుణాన్సమ్యగర్చయేత్ । వైధృతిమూర్తిధ్యానం ॥ దీర్ఘనాసమహాకాయ శంఖవర్ణచతుర్భుజ । శూలండమరుకంచైవ ఖడ్గంఖేటకమేవచ ॥ దధానపూజాంగృహ్ణీష్వ చంద్రసూర్యాత్మజప్రభో ॥ ఓంభూఃవైధృతిమావాహయామీత్యాది ॥ దిశోయంత్రేతిమంత్రేణ పూర్వహోమంసమాచరేత్ । ఆప్యాయస్వేతిమంత్రేణ తతోదక్షిణభాగతః ॥ ఉపచారాన్షోడశభిశ్చంద్రపూజాంసమాచరేత్ । తతస్తువామభాగేతు సూర్యంసంపూజయేద్బుధః ॥ ఆసత్యేనేతిమంత్రేణ ఉపచారాన్పృథక్పృథక్ । పరమాన్నంచనైవేద్యం తతఃపూజాంసమాచరేత్ ॥ స్వగృహ్యోక్తవిధానేన ముఖాంతంకారయేదథ । పాలాశైఃఖాదిరైర్వాపిఅన్నైఃరాజైః స్తిలైరపి ॥ హవిశ్చతుష్టయేనైవ ప్రత్యేకంసమసంఖ్యయా । అష్టోత్తరశతంహుత్వా పూజామంత్రక్రమేణచ ॥ తతస్త్ర్యంబకేనైవ తిలహోమంసమాచరేత్ । తిలాన్ వ్యాహృతిభిర్హుత్వా హోమశేషంసమాపయేత్ ॥ తతఃకుంభోదకేనైవ దంపత్యోరభిషేచనం । పూర్వోక్తైర్మార్జనంమంత్రైరభిషేకంసమాచరేత్ ॥ తతశ్శుక్లాంబరధరఃకుర్యాదాజ్యావలోకనం । సవస్త్రప్రతిమాంగాంచ ఆచార్యాయప్రదాపయేత్ ॥ దానశ్లోకాః ॥ వైధృతీశనమస్తేస్తు సోమసూర్యసుతప్రభో । యద్దానాదికృతంకించిత్తదిహాక్షయమశ్నుతే ॥ దశాశ్వరథమారూఢ వరదండద్విబాహుక । తవమూర్తిప్రదానేన మమసంతుమనోరథాః ॥ సప్తాశ్వరథమారూఢ త్రియామాతేదివాకర। తవమూర్తిప్రదానేన మమపీడాంవ్యపోహయ ॥ ఇతిదత్వా దక్షిణార్థం కృష్ణధేనుంప్రదాపయేత్ । ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందద్యాద్బ్రాహ్మణాన్భోజయేచ్ఛతం ॥ ఏవంయఃకురుతేశాంతిం గౌతమోక్తవి

ధానతః । సర్వదోషవినిర్ముక్తో్భాగ్యవాన్పుత్రవాన్భవేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే గౌతమోక్త వైధృతి ప్రథమార్తవశాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథ వైధృతి ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహనిదంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా- స్వేష్టదేవతాంసభాంన మస్కృత్య-శాంత్యర్థం పుణ్యాహంవాచయేత్పుణ్యాహానంతరం ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య-ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ-వైధృతి ప్రథమార్తవశాంతికరణే ఆవయోస్సర్వమంగళ పరంపరావాప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతాప్రీత్యర్థం నాందీ పూజాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్కు ర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఎవంగుణేత్యాది తిథౌ - వైధృతి ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యబ్రహ్మఋత్విగ్వ రణాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య॥ అస్మిన్ వైధృతిప్రథమార్తవశాం తికర్మణి ఆచార్యంత్వాంవృణీమహే బ్రహ్మాణంత్వాంవృణీమహేతి ఋ త్విగ్వరణందద్యాత్తేపి వృతోస్మికరిష్యామీతిప్రబ్రూయుః ॥ ప్రాణా నాయమ్య, దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ-వైధృతి ప్ర థమార్తవశాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవతా కలశస్థాపనాఖ్యం కర్మకరిష్య ఇతిసంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్తకలశస్థాపనవిధినా చతుఃకలశాన్స్థాపయి త్వా - తేషుకలశేషు సువర్ణనిర్మిత వైధృతి సోమసూర్యప్రతిమాశ్చ క్రమేణ ప్రథమకలశాది చతుర్షు కలశేషుసంస్థాపయేత్ ॥ తత్రాదౌ బ్రహ్మజజ్ఞానమితిమంత్రేణ బ్రహ్మాణమావాహ్య ॥ ద్వితీయె ॥ దిశో యంత్రేతిమంత్రేణ వైధృతిమావాహ్య ॥ తృతీయే - ఆప్యాయస్వేతి మంత్రేణ సోమమావాహ్య ॥ చతుర్థే- ఆసత్యేనేతిమంత్రేణ సూర్య

మావాహయేత్ ॥ ఏవంపృథక్పృథక్ తత్తద్దేవతామావాహ్య-ప్రా
ణప్రతిష్ఠాంవిధాయ - కలశాధిపానాం ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్కు
ర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య- ఏవంగుణేత్యాదితి
థౌ - వైధృతి ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి సమస్త దుష్టారిష్టదోషని
వృత్త్యర్థం ఆదిత్యాదీనాంనవానాం గ్రహాణా మానుకూల్యతాసిద్ధ్య
ర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహ ప్రీత్యర్థం ఆ
త్యాదినవగ్రహహోమాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్ని
స్థాప్యతేత్యాదినాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య - అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభా
గాంతే ఆదిత్యాది నవగ్రహార్చనం ఇంద్రాది లోకపాలకార్చనంకృ
త్వానష్నేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రై స్తత్తత్సమిద్భి శ్చర్వాజ్య
హోమంకృత్వా - ఇంద్రాది లోకపాలకమంత్రై స్తత్తద్దేవతానుద్ది
శ్యాజ్యహోమంకృత్వా-సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా-
పూర్ణాహుతిందత్వా-ఉత్తరంపరిషిచ్య-యస్యస్మృత్యేత్యాదినాహో
మశేషం సమాపయేత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌసంకీర్త్య,
ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ, వైధృతి ప్రథమార్తవ శాంతిహోమాఖ్యం
కర్మకరిష్య ఇతిసంకల్ప్య, యత్రాగ్నిస్థాప్యతేత్యాదినాగ్నిం ప్రతిష్ఠా
ప్య-అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతే అశ్వత్థసమిద్భిరాజ్యేనబ్ర
హ్మజజ్ఞానమితిమంత్రేణ బ్రహ్మాణముద్దిశ్యహోమఃకార్యః ॥ బ్రహ్మజజ్ఞా
నంప్రథమంపురస్తాద్విసీమతస్సురుచోవేనఆవః । సబుధ్నియాఉపమా
అస్యవిష్ఠాస్సతశ్చయోనిమసతశ్చవివస్వాహా॥ బ్రహ్మణఇదం ॥ ఖాది
రాన్నాజ్యతిలైర్వైధృతిముద్దిశ్య దిశోయంత్రేతిమంత్రేణ హోమఃకా
ర్యః॥సోమసూర్యసుతాయ వైధృతయఇదం నమమేత్యుద్దేశత్యాగః॥
పాలాశసమిద్భిరాజ్యేన సోమముద్దిశ్య ఆప్యాయస్వేతిమంత్రేణ హో
మఃకార్యః ॥ ఆప్యాయస్వసమేతుతే విశ్వతస్సోమవృష్ణియం। భవావా
జస్యసంగథేస్వాహా ॥ సోమాయేదం ॥ అర్కసమిద్భిరాజ్యైరాసత్యే

నేతిమంత్రేణ సూర్యముద్దిశ్యహోమఃకార్యః ॥ ఆసత్యేనరజసావర్త-
మానోనివేశయన్నమృతంమర్త్యంచ । హిరణ్యయేనసవితా రథేనా
దేవోయాతిభువనానిపశ్యన్ త్స్వాహా ॥ సూర్యాయేదం ॥ తతస్త్ర్యం
బకేతిమంత్రేణ తిలహోమంకుర్యాత్ ॥ సమిధమిధ్మ సన్నహనం జయా
దీంశ్చహుత్వా-పూర్ణాహుతిందత్వా - ఉత్తరం పరిషిచ్య-సత్యన్త్వ ఋ
త్యేత్యాదినా హోమశేషంసమాప్య - నవగ్రహాణాముత్తరపూజాం
కృత్వా-మహీసురేభ్యో నవగ్రహధాన్యదానానిదత్వా-శాంతికలశా
ధిపానాముత్తరపూజాంకృత్వాసత్యేనేత్యాదినవగ్రహోక్తమంత్రైరిం
ద్రాదిలోకపాలకమంత్రైశ్చ బ్రహ్మజజ్ఞానందిశోయంత్రా ఆపోహిష్ఠాయ
స్వాసత్యేనేత్యాదిమంత్రైః దేవస్యత్వేతిమంత్రైర్దంపత్యోరభిషే
కంకుర్యాత్ తతోదంపతీఅభిషేకప్లుతవస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా-శుద్ధ
వాససీకృత్వా-శాంతికలశవస్త్రప్రతిమాదానమాచార్యాయదత్వా-
జ్యావేక్షణం ఫలపూజాంకృత్వా, సువాసినీభిర్నీరాజనం బ్రాహ్మణాశీ
షంస్వీకృత్య, ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందత్వాచార్యం గంధపుష్పవస్త్రాది
భిస్సంపూజ్య-కృష్ణధేనుందత్వా-యథాశక్తిబ్రాహ్మణాన్భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే వైధృతి
ప్రథమార్తవ శాంతిప్రయోగస్సమాప్తః.

అథ గ్రహణకాల ప్రథమార్తవశాంతివిధిః.

దివావాయదివారాత్రౌ గ్రహణేసోమసూర్యయోః । వ్యాధిపీడా
కరంస్త్రీణాం ప్రథమార్తవదర్శనం ॥ ఇత్థం సంజాయతే యస్యాః
తస్యామృత్యుర్నసంశయః । వ్యాధిపీడాచదారిద్ర్యం శోకంచకలహో
భవేత్ ॥ శాంతింతాసాంప్రవక్ష్యామి నారీణాంహితకామ్యయా । యస్మి
స్మి ఋక్షేవిశేషేణ గ్రహణంయదిజాయతే ॥ తస్యరుక్షపతేరూపం సు

వర్ణేనప్రకల్పయేత్ । సూర్యగ్రహేసూర్యమూర్తిం చంద్రంచం
ద్రగ్రహేతథా ॥ రాహుహ్రూపంప్రకుర్వీత అన్యేనైవ విచక్షణః । శు
చౌదేశేప్రయత్నేన గోమయేనవిలేపితే ॥ వ్రీహిరాశింప్రకుర్వీత తద
ర్థంతండులేనతు । తదర్ధపరిమాణేన తిలరాశిం విచక్షణః ॥ ఉప
ర్యుపరిసంస్థాప్య నవవస్త్రంప్రసారయేత్ । త్రయాణాంచైవరూపా
ణాం స్థాపనంతత్రకారయేత్ ॥ రక్తాక్షతాః రక్తగంధాః రక్తపు
ష్పాంబరాణిచ । సూర్యగ్రహేసంప్రదద్యాత్సూర్యప్రీతికరాయచ ॥
శ్వేతవస్త్రం శ్వేతమాల్యం శ్వేతగంధాక్షతానిచ ॥ చంద్రోపరాగే
దద్యాద్వై చంద్రప్రీతికరాయచ । రాహవేచప్రదాతవ్యం కృష్ణపు
ష్పాంబరాణిచ ॥ దద్యాన్నక్షత్రనాథాయ తత్తద్వర్ణానులేపనం ।
సూర్యంసంపూజయేద్ధీమాన్ సమిద్భిశ్చైవసంభవైః ॥ చంద్రగ్రహే
చపాలాశైఃసమిద్భిర్జుహుయాత్తతః । దూర్వాభిర్జుహుయాద్ధీ
మాన్ రాహోస్సంప్రీణనాయచ ॥ సమిద్భిర్బ్రీహ్యావృష్టోసావశ్వత్థైర్జు
హుయాత్తతః । హోమశేషంసమాప్యాథ అభిషేకంసమాచరేత్ ॥
ఆజ్యావలోకనంకుర్యాత్ప్రతిమాదానమాచరేత్ । త్రయాణాంచైవదే
వానాం ఆచార్యాయప్రదాపయేత్ ॥ బ్రాహ్మణాన్భోజయేత్పశ్చాద్గృ
హ్ణీయాదాశిషంస్వయం । ఏవంయఃకురుతేశాంతిం దంపత్యోరభివృద్ధ
యే ॥ సర్వదోషవినిర్ముక్తో జీవేచ్ఛరదాంశతం ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే గ్రహణకాల
ప్రథమార్తవ శాంతివిధిస్సమాప్తా.

అథ గ్రహణకాల ప్రథమార్తవ శాంతిప్రయోగసరణిః.

శుభేహనిదంపతీమంగళస్నాతౌభూత్వా-స్వేష్టదేవతాంసభాం న
మస్కృత్య-శాంత్యర్థంపుణ్యాహంవాచయేత్పుణ్యాహానంతరంప్రాణా

నాయుష్య - దేశకాలౌసంకీర్త్యః - ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ - గ్రహణ
కాల ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆవయోస్సర్వమంగళపరంపరావా
ప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతాప్రీత్యర్థం
నాందీపూజాఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ ధ్యానాది షోడశోపచా
రాన్కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌసంకీర్త్యః - ఏవంగు
ణేత్యాదితిథౌ - గ్రహణకాల ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్య
బ్రహ్మఋత్విగ్వరణాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ అస్మిన్ గ్రహణ
కాల ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యంత్వాంవృణీమహే బ్రహ్మా
ణంత్వాంవృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణందద్యాత్తేపి వృతోస్మికరిష్యామీ
తిప్రబ్రూయుః ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్యః-ఏవంగుణే
త్యాదితిథౌ-గ్రహణకాల ప్రథమార్తవశాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవతా
కలశస్థాపనాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్తకలశస్థాపన
విధినా కలశత్రయంసంస్థాపయేత్ ॥ చిత్రానక్షత్రే రాహుగ్రస్తసూ
ర్యోపరాగే ప్రథమార్తవాచేత్ తన్నక్షత్రాధిపతేః ప్రతిమాంసువ
ర్ణేనకారయిత్వా ప్రథమకలశేనిధాయ ॥ ద్వితీయె - సువర్ణనిర్మిత
రాహుప్రతిమాంనిధాయ ॥ తృతీయె - కార్తస్వరనిర్మిత సూర్యప్ర
తిమాంనిధాయ॥ ఏభిర్వక్ష్యమాణమంత్రైరావాహ్య, ప్రాణప్రతిష్ఠాం
విధాయ - కలశాధిపానాం ధ్యానాది షోడశోపచారాన్కుర్యాత్ ॥
త్వష్టానక్షత్రమభ్యేతిచిత్రాం।సుభగ్ంససంయువతిగ్ంరోచమానాం।
నివేశయన్నమృతాన్మర్త్యాగ్శ్చ। రూపాణిపిగ్ంశన్భువనానివిశ్వా।
తన్నస్త్వష్టాతదుచిత్రావిచష్టాం। తన్నక్షత్రంభూరిదా అస్తుమహ్యాం।
తన్నఃప్రజాంవీరవతీగ్ంసనోతు। గోభిర్నో అశ్వైస్సమనక్తుయజ్ఞం।
ఏభిరష్టావాక్యైః ప్రథమకలశే చిత్రానక్షత్రదేవమావాహయేత్ ॥
ద్వితీయే- కయానశ్చిత్రఆభువదూతీసదావృధస్సఖా । కయాశచిష్ఠ
యావృతా ॥ అనేనమంత్రేణ రాహుమావాహయేత్ ॥ ఆసత్యేనర

జనాపతిః-మానోనివేశయన్నమృతంమర్త్యంచ । హిరణ్యయేన సవి
తారథేనా దేవోయాతిభువనావిపశ్యన్ ॥ అనేనమంత్రేణ సూర్యమా
వాహ్య-తత్తత్కుసుమగంధవస్త్రైశ్చ తైర్ధ్యానాదిషోడశోపచారాన్
కుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌ సంకీర్త్య - ఎవంగుణేత్యా
దితిథౌ-గ్రహణకాల ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి సమస్తదుష్టారిష్టదో
షనిస్కృత్యర్థం ఆదిత్యాదీనాంనవానాంగ్రహాణామానుకూల్యతాసిద్ధ్య
ర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహానుద్దిశ్య ఆదిత్యాదినవగ్రహప్రీత్యర్థంఆదిత్యా
దినవగ్రహహోమాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్య
తేత్యాదినాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య - అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతె
సప్తగ్రహోక్తపంక్తౌ ... దిలోకపాలకమంత్రైర్నవగ్రహార్చ
నంకృత్వా-ఆసత్యేనేత్యాదిమంత్రైశ్చహుత్వా-సమిధమిధ్మసన్నహ
నం జుహూడంశ్చహుత్వా-పూర్ణాహుతిందత్వా- ఉత్తరంపరిషిచ్య -
యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషంసమాపయేత్ ॥ ప్రాణానాయ
మ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య-- ఎవంగుణేత్యాదితిథౌ- గ్రహణకాల ప్రథ
మార్తవశాంతిహోమాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య॥ యత్రాగ్ని
స్థాప్యతేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య-అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాం
తే అశ్వత్థ సమిద్భిరాజ్యేన చిత్రానక్షత్రదేవమింద్రముద్దిశ్య ఎభిర
ష్టావింశత్యహోమః కార్యః ॥ త్వష్టానక్షత్రమభ్యేతిచిత్రాం । సుభ
గ్౦ససంయువతిగ్౦రోచమానాం । నివేశయన్నమృతాన్మర్త్యాగ్
శ్చ । రూపాణిపిగ్౦శన్భువనానివిశ్వా । తన్నస్త్వష్టాతదుచిత్రావిచ
ష్టాం । తన్నక్షత్రంభూరిదా అస్తుమహ్యాం । తన్నః ప్రజాంవీరవతీగ్౦
సనోతు । గోభిర్నో అశ్వైస్సమనక్తుయజ్ఞంస్వాహా ॥ చిత్రానక్షత్రదే
వతాయై ఇంద్రాయేదం ॥ రాహుముద్దిశ్య దూర్వాభిః కయానశ్చిత్ర
ఇతిమంత్రేణ హోమః కార్యః ॥ కయానశ్చిత్రఆభువదూతీసదావృధస్స
ఖా । కయాశచిష్ఠయావృతాస్వాహా ॥ రాహవఇదం ॥ అర్కసమి

ద్భిరాజ్యేన ఆసత్యేనేతిమంత్రేణ సూర్యముద్దిశ్య హోమఃకార్యః ॥ ఆ సత్యేనరజసావర్తమానోనివేశయన్నమృతంమర్త్యంచ । హిరణ్యయేన సవితారథేనా దేవోయాతిభువనావిపశ్యంత్స్వాహా ॥ ... ర్యాయేదం॥సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా, పూర్ణాహుతింద త్వా, ఉత్తరంపరిషిచ్య, యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషంసమాప్య, నవగ్రహాణాముత్తరపూజాంకృత్వా, మహీసురేభ్యో ధాన్యదానాదిదత్వా-శాంతికలశాధిపానా ముత్తరపూజాంకృత్వాసత్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాదిలోకపాలకమంత్రైస్త్వష్టానక్షత్రమభ్యేతి చిత్రామిత్యష్టౌవాక్యైః కయానశ్చిత్ర ఆసత్యేన దేవస్యత్వేత్యాదిమంత్రైర్దంపత్యోరభిషేకంకుర్యాత్తతో దంపతీఅభిషేకప్లుతవస్త్రాణ్యాచార్యాయదత్వా - శుద్ధవాససీకృత్వా - జ్యావేక్షణంకృత్వా-శాంతికలశవస్త్రప్రతిమాదానాన్యాచార్యాయదత్వా- ఫలపూజాంకృత్వా - సువాసినీభిర్నీరాజనం బ్రాహ్మణాశిషంస్వీకృత్య -ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందద్యాదాచార్యం గంధ పుష్ప వస్త్రాదిభిస్సమ్యగభ్యర్చ్య - యథాశక్తిబ్రాహ్మణాన్భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీరుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే గ్రహణకాల ప్రథమార్తవ శాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తా.

అథ సంక్రాంతి ప్రథమార్తవశాంతివిధిః.

సంప్రాప్తాయాంతుసంక్రాంతౌ యాకన్యాప్రథమార్తవా । తస్యామృత్యుర్నసందేహోవైధవ్యంభవతిధ్రువం ॥ మేషాదిమీనపర్యంతం సంక్రమాద్యాద్యశైవతు । పూర్వతోఘటికాఃపంచ పరతోపితథైవచ ॥ తన్మధ్యేచార్తవాయాశ్చ భర్తృర్నాశోభవేద్ధ్రువం । మహాదుఃఖమవాప్నోతి సుతహీనాదరిద్రతా ॥ మకరేకర్కటేభానో స్సంక్ర

మోయది హాయతే। పూర్వేదశఘటీస్త్యాజ్యాః పరతోపితథైవచ ॥ త
న్మధ్యేచార్తవాయాశ్చ భర్తృర్మానిర్భవిష్యతి । తద్దోషశమనా
ర్థాయ శాంతింకుర్యాద్యథావిధి ॥ సూర్యమూర్తిం మృత్యుమూ
ర్తింసువర్ణేన ప్రకల్పయేత్ । పుణ్యాహానంవాచనంకుర్యాదాచా
ర్యంవరయేదథ ॥ గృహస్యోత్తరదిగ్భాగే గోమయైర్లేప్యభూమిషు ।
పద్మమష్టదళంకృత్వా చతస్రోవారుణాన్యసేత్ ॥ వ్రీహిరాశింప్రకుర్వీత
ద్రోణపంచకసమ్మితం । నవకుంభంవినిక్షిప్య రక్తవస్త్రేణవేష్టయేత్॥
శతౌషధానినిక్షిప్య సర్వంపూర్వవదాచరేత్ । కుంభోపరిచపూర్ణా
ర్థం తామ్రపాత్రంవినిక్షిపేత్ ॥ సూక్ష్మవస్త్రంప్రసార్యాథ ప్రతిమా
పూజనంక్రమాత్ । కరాళవదనాభీమా చతుర్హస్తా త్రిలోచనా ॥
శూలఖేటకసంయుక్తా పానపాత్రాసిధారిణీ । రక్తమాల్యాంబరధరా
రక్తగంధనులేపనా ॥ పూజాంగృహాణమేదేవి మమాభీష్టఫలప్రదే ।
అంధకారహరస్సూర్య త్రయీమూర్తేదివాకర ॥ మమపూజాంగృ
హాణేదం సర్వారిష్టంవినాశయ । ఏతేసహస్రమంత్రేణ మృత్యుమూ
ర్తింసమర్చయేత్ ॥ చిత్రం దేవానామితిచ సూర్యంసంపూజయేత్త
తః । రక్తగంధాక్షతైఃపుష్పైర్నైవేద్యంఘృతపాయసం ॥ మృత్యు
పంచకమంత్రాభ్యాం అష్టోత్తరశతంజపేత్ । తతోహోమంప్రకుర్వీ
త ముఖాంతంకారయేత్తతః ॥ పాలాశసమిధాజ్యాన్నతిలాక్షతమథా
హునేత్ । ఏతేసహస్రమంత్రేణ ప్రత్యేకంసమసంఖ్యయా ॥ చిత్రం
దేవేతిమంత్రేణ అర్కకాష్ఠైఘృతాన్నకైః । జయాదిస్విష్టకృద్ధు
త్వా హోమశేషంసమాపయేత్ ॥ తతోభిషేకంకుర్వీత ఆజ్యావేక్షణ
మాచరేత్ । సవస్త్రప్రతిమాంగాంచ ఆచార్యాయప్రదాపయేత్॥
సప్తాశ్వరథమారూఢ త్రయీమూర్తేదివాకర । తవమూర్తింప్ర
దాస్యామి మమారిష్టంవినాశయ ॥ మృత్యుదేవినమస్తుభ్యం భక్త
సౌభాగ్యదాయినీ । శంకాంతిబుతుదోషోత్థ సర్వారిష్టంవినాశయ ॥

ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాందద్యాత్ బ్రాహ్మణానాంచభోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే సంక్రాంతి
ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తా.

అథ సంక్రాంతి ప్రథమార్తవశాంతిప్రయోగ సరణిః.

శుభేహని దంపతీమంగళస్నాతౌ భూత్వా, స్వేష్టదేవతాంసభాంన
మస్కృత్య, శాంత్యర్థం పుణ్యాహంవాచయేత్పునః ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ, సంక్రాం
తి ప్రథమార్తవ శాంతికర్మణి ఆవయోస్సర్వమంగళ పరంపరావా
ప్త్యర్థం నాందీశోభనదేవతాముద్దిశ్య నాందీశోభనదేవతా ప్రీత్యర్థం
నాందీపూజాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ ధ్యానాదిషోడశోపచార
పూజాంకుర్యాత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఏవంగు
ణేత్యాదితిథౌ - సంక్రాంతి ప్రథమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యబ్రహ్మ
ఋత్విగ్వరణాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ అస్మిన్ సంక్రాంతి ప్ర
థమార్తవశాంతికర్మణి ఆచార్యంత్వాంవృణీమహే బ్రహ్మాణంత్వాం
వృణీమహేతి ఋత్విగ్వరణందద్యాత్తేపి వృతోస్మికరిష్యామీతిప్రబ్రూ
యుః॥ ప్రాణానాయమ్య- దేశకాలౌసంకీర్త్య-ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ-
సంక్రాంతి ప్రథమార్తవ శాంతికర్మాంగ తత్తద్దేవతా కలశస్థాపనా
ఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ పూర్వోక్తకలశస్థాపనవిధినా కలశ
ద్వయం సంస్థాప్య, ప్రథమకలశే సువర్ణనిర్మిత సూర్య ప్రతిమాం
నిధాయ ॥ ద్వితీయే ॥ సువర్ణనిర్మిత మృత్యుదేవ్యాః ప్రతిమాంసంస్థా
ప్య-చిత్రందేవేతిమంత్రేణ ప్రథమకలశేసూర్యమావాహ్య ఏతేసహస్ర
మంత్రేణ ద్వితీయకలశే మృత్యుదేవీమావాహ్య- ధ్యానాదిషోడశోప
చారాన్కుర్యాత్ ॥ భగవంతం సూర్యముద్దిశ్య చిత్రందేవేతిమంత్రే

ణ అష్టోత్తరశతం మృత్యుదేవీముద్దిశ్య మృత్యుపంచకమంత్రాభ్యాం
ఏతేసహస్రమంత్రేణచ అష్టోత్తరశతంజపేత్ ॥ ప్రాణానాయమ్య-దేశ
కాలౌసంకీర్త్య - ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ - సంక్రాంతి ప్రథమార్తవ
శాంతి కర్మణి సమస్తదుష్టారిష్టదోష నివృత్త్యర్థం ఆదిత్యాదీనాం న
వానాం గ్రహాణామానుకూల్యతాసిద్ధ్యర్థం ఆదిత్యాది నవగ్రహాను
ద్దిశ్య ఆదిత్యాది నవగ్రహప్రీత్యర్థం ఆదిత్యాది నవగ్రహహోమా
ఖ్యంకర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థాప్య తేత్యాదినాగ్నింప్రతి
ష్ఠాప్య, అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాంతే ఆదిత్యాది నవగ్రహా
ర్చనం ఇంద్రాదిలోకపాలకార్చనంకృత్వాసత్యేనేత్యాదినవగ్రహో
క్తమంత్రైరింద్రాదిలోకపాలకమంత్రైశ్చహుత్వా, సమిధమిధ్మసన్న
హనంజయాదీంశ్చహుత్వా-పూర్ణాహుతిందత్వా-ఉత్తరంపరిషిచ్య -
యస్యస్మృత్యేత్యాదినా హోమశేషంసమాపయేత్ ॥ ప్రాణానాయ
మ్య-దేశకాలౌసంకీర్త్య, ఏవంగుణేత్యాదితిథౌ, సంక్రాంతిప్రథమా
ర్తవ శాంతిహోమాఖ్యం కర్మకరిష్యఇతిసంకల్ప్య ॥ యత్రాగ్నిస్థా
ప్య తేత్యాదినాగ్నింప్రతిష్ఠాప్య, అగ్నిమూర్తిధ్యానాద్యాజ్యభాగాం
తే అర్కసమిద్భిరాజ్యాన్నైశ్చిత్రందేవేతిమంత్రేణ సూర్యముద్దిశ్య
హోమఃకార్యః ॥ చిత్రందేవానాముదగాదనీకం చక్షుర్మిత్రస్యవరుణ
స్యాగ్నేః । ఆప్రాద్యావాపృథివీ అంతరిక్షగ్ంసూర్యఆత్మాజగతస్తస్థు
షశ్చస్వాహా ॥ సూర్యాయేదం॥ పాలాశసమిధాజ్యాన్నతిలైర్మృత్యు
దేవీముద్దిశ్య ఏతేసహస్రేతిమంత్రేణ హోమఃకార్యః ॥ ఏతేసహస్రమ
యుతంపాశామృత్యోర్మర్త్యాయహంతవే । తాన్యజ్ఞస్యమాయయా
సర్వానవయజామహే ॥ మృత్యవేస్వాహా మృత్యవేస్వాహా ॥ మృత్యు
దేవ్యాఇదం॥ సమిధమిధ్మసన్నహనంజయాదీంశ్చహుత్వా-పూర్ణా
హుతిందత్వా - ఉత్తరంపరిషిచ్య-యస్యస్మృత్యేత్యాదినాహోమశే
షంసమాప్య, నవగ్రహాణాముత్తరపూజాంకృత్వా, మహీసురేభ్యో

ధాన్య దానానిదత్వా, శాంతికలశాధిపానాము_త్తరగపూజాం కృత్వాన
త్యేనేత్యాది నవగ్రహోక్తమంత్రైరింద్రాది లోకపాలకమంత్రైరా
సత్యేనేతిమంత్రేణ ఏతేసహస్రేతిమంత్రేణ దేవస్యత్వేతిమంత్రైర్దక్షిణం
పత్న్యాభిషేకం కుర్యాత్తతో దంపతీ అభిషేకప్లుతవస్త్రాణ్యాచార్యా
యదత్వా - శుద్ధవాససీకృత్వా-జ్యావేక్షణం ఫలపూజాంకృత్వా-సు
వాసినీభిర్నీరాజనం బ్రాహ్మణాశిషంస్వీకృత్య- ఋత్విగ్భ్యోదక్షిణాం
దద్యాదాచార్యం గంధపుష్ప వస్త్రాదిభిస్సమ్యగభ్యర్చ్య- యథాశ
క్తి బ్రాహ్మణాన్భోజయేత్ ॥

ఇతిశ్రీ రుద్రయామళోక్త సర్వశాంతిదర్పణే సంక్రాంతి
ప్రథమార్తవ శాంతిప్రయోగసరణిస్సమాప్తా.

సప్రయోగ సర్వశాంతిదర్పణగ్రంథస్సమాప్తోభూత్

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనంతు యద్భవేత్ ।
తత్సంతు మహాంతి విద్వాంసః కస్యనాస్తివ్యతిక్రమః ॥
హరిఃఓమ్ తత్సత్.

